

I KIMÁNYILO KYÁBWĀNALÒLI

IKI KIBONELÌGWE

 . . . ukukomania ulubunju ulu mu Ngamu ya Ntwa Yeso, kangi ukufuma pa kwiputa fiyo. Kangi ulubunju ulu, une ngāsumwike nukwandanana mma. Une nāli mu luko lumo nākābile, ukusumuka, kangi une ngusakikisya aligwesa amenye nongwa ya fiki, itolo lilino.

² Une ngwisa kukaya, ulubunju lumo, pamo ikilo kimo, kangi u mpalamani gwāngu ālīmīle mu lubīngilo, umwēne nu mwānundīnwāna gwāke unnini. Unkasi gwāke yo nāsi nkyūmba kya bupāpilo kula ku kipatala. Popāpo umwēne āli na i—i ngili nkiboko kyāke, kifuki ubutali *ubu*, na u—u busīmbe ubunini pa yēne, akēnda kamo, kangi akāndu akanini kāyobile, “Mwisukulu Branham bo mumo, une ngwitika, ukufwana 3:43 pamo 4:43, Okutobala pa lya 11.” Polelo, mabraketi amakulumba amanywamu pa pāsi, alinkuti, “Ugwe uli nkusipo ukukīnda ugwe kwinogonela.” Popāpo une ndi nu bwābūke bwandagilo lilino ukutūsa panini patalipo ku lubūnju. Uko kotalusya, Nkundwe Wright, akabalilo kako ugwe—akabalilo kako ugwe kuyaga mwisukulu?

³ Kangi polelo une ngusakikisya ikyo mu luko kikundēyēla une, polelo, Kalumbu Kidd, ulubunju ulu, panongwa ya kisita kuya nsumukano akabalilo kāko ugwe gwālisileko ukufumila ku Ohio. Une naloliloli ngwipilika ukufwana ifyinja kalongo nkusipo, une ngwinogona, palema, ukufuma apo. Loli, mumo umwe mwesa mukumanya ukuti une ndinagwe u mwisukulu unnini panja pala, ukufwana amapaundi mahano-na-mabili pamo lwele, ikindukimo bo ikyo, a kāna akanini akanyali ukukīnda-bōsa aka une ngētilēmō siku. Alinkuti, “Umwene ikuboneka itolo bo yu mwīsikūlu gwake.” Popāpo . . . Kangi une ndinkukēta itolo kūko umwene ābukile, kūko Billy ābukile.

⁴ Popāpo, ikilo kya mmayolo, ukwīsa ukusuluka mu holo, ukufuma pāpo nāmalisisye ingōlèlo syāngu, Une nalyagéne ni kibugutīla kya bīnāngu basubiligwa bākufūma ku Georgia nu kusyūngutīla, kangi uswe twesa twāli panja pala ukukēta utwīnītu utunini. Kangi abene bo bamogi. Lilino, abene bo itolo . . . Une akabalilo kosa ndinkwipilika ikindukimo ngati, “Billy, ugwe kutīla ukuti ugwe kubukaga ukukonyola abene, ugwe umenye. Abene bo banini fiyo.” Kangi une ngwitika ikyēne āli Kalumbu Beeler alinkuti . . . Une nālisibile ukwinogona . . . Umwene aalisibile ukwinogona ikyo yōpe, loli, ukufuma apo, umwene aasyagenie ukuti abene bakabongotokaga nubupepe

fiyo. Polelo, une ngwinogona ikyo kyo kufwana kitalusye.

⁵ Mmayolo pamusi une nāli nu lusako ulwa kuya ukusuluka kwa kamo mwa twāya twa bakalumbu apa ugwa kipānga, akāya ka mwanundindwana gwāke; kangī une ngwinogona umwene yope ali apa pa kipanga, kūke abēne bāli ni ulunīni ulusekelo lwa lisiku lyakupāpīgwa kuli u Nundwe Neville. Kangi umwēne āli ni līngi iliyēngo lya bulendo umwēne ākilēnie mmayolo. Kangi polelo uswe tukuyoba kwa Nkundwe Neville, “Ilisiku lyanaloliloli lya lisiku-lyakupāpīgwa,” aligwesa gwa uswe, panongwa yakuti umwene yo nkundwe nununu fiyo. Kangi, ena, umwene ākīndīle itolo malongo-mabili-na-fihano, pakayabo kanini, popāpo polelo bo une. Kangi popāpo uswe itolo twākilēnie ikyēne, akabalilo kakibili. Uko ko. . . Lilino uko ko kwīsa ukuya nnyāmbāla nkāngāle, akabalilo kāko ugwe kubūka ukukilania u bung’wāle bula akabalilo kābubili, umwe mumenye.

⁶ Une ngukumbukila ulubunju lula Frankie Weber ukwisako kuno. Kangi umwēne āli yo mpalamani gwa kifiko ikikōnge kwa uswe apa; umwanundindwana gwāke ikwītūgāla kula lilino. Umwēne ali mu Florida. Kangi Frankie na une twābūkile ku sukulu palikimo. Kangi Frankie ābikile ikyābupi kya lisiku-lyakupāpīgwa lwāke. Kangi une nālumbililaga polelo ukufwana i fyinja fitatu pamo fina. Une nālongolīle Frankie kwa Ntwa Yeso. Kangi umwene alinkubika nkati i sumuni. Une ngwinogona ukuti une nali malongo-mabili-na-mabili. Kangi umwene alinkubika nkati sinda-gwa-sinda. Une ndinkwinogona, “O, mwe, ngimba ugwe kusanusa ukumbula une ukuti Frankie Weber ali malongo-mabili-na-fihano mbukusi? Whuu! Mwe, une ndikutila akabalilo kako une ngukafika malongo-mabili-na-fihano.” Lilino une ngwitendekesya ukubikamo nkati batatu ba abene, nalōli lululu. Polelo ikyene—ikyene itolo kitikwēga akēne katali ukwisa ukuboneka.

⁷ Akabalilo kāko une ngukēta ukukilania apa nukumbona Nkundwe na Kalumbu Kidd mu malongo lwele bāba kangī bakāli bikubūkāga na bamaka, Une ngwinogona, “Ntwa Yeso, nswaga une panongwa ya kwīlumbusya, kuli malongo-mahano-na-fibili.” Kangi abene. . . Ugwe gwe malongo lwele, kangī Nkundwe Kidd yo malongo-lwele-na-kimo. Ngimba uko kutalusya? Malongo-lwele-na-kimo. Kangi abene bakāli mu butumigwe. Kangi une ngubabula umwe, ikyo kikutupa uswe ubukifu, bule ikyene? Naloliloli kikubōmba. U Ntwa yo naloliloli nunu kwa uswe.

⁸ Lilino, kilipo itolo kimokyēne ikindu ikibibi iki une ngutīla, ukuya nu lukomano kuno ulwa lubunju lumo, kangī ikyo kyo. . . Ikyēne kyo kinyali, kikupilikigwa ngati kyo kīndu ikikosyasoni ukuyoba. Loli une ndinabo abinangu bingi aba bikwisa, kubutali fiyo, ku—ku ngomano.

Une ndikubabona abaEvans apa, lōli abēne bali apa pabuyobumo, une ngusakikisya. Abēne batikupōndwāmo lumolwēne. Kangi umwe mumenye mamailosi malinga abēne bikwendesya u Ndungu guligosa ukupilika ukulumbilila? Amamailosi aba mia kalongo-na-matatu. Abēne bakabagila ukutēndēka ubwendo ubunandipo ukukīnda malongo-ntāndatu ukubuka malongo-mahano-na-mabili amadola pa ndungu, ukubūka ku kipānga, uko ko kotalusya, akabalilo kāko abēne bikufyūka apa ni kikolo kyābo kyōsa, ikikolo kyābo, ukubūka ukukilania apa, ukuhōmba.

⁹ Lilino, komma kyēne ikyo, lōli apa alipo unkundwe unnini ukufuma pāsi mu Alabama, ikwendesya kifuki ubutali bwakufwāna u ndungu guligosa. Nkundwe... O, mwe! Nkundwe “Welt”? [Unkundwe ikuyoba, “West.”—Nsimbi.] Bwingililolisuba. Une... Umwene ikuboneka ngati ndumiana, kwa une. Umwene yo—umwene yo tāta, alinakyo ikipambo kya bāna. Loli umwene akabalilo kosa ikungumbusya itolo une, umwene yo ikiboneka-nkeke, umwene nu nkasi. Nkundwe West.

¹⁰ Nkundwe na Kalumbu Palmer itugesye ku nyuma kula, ukufuma pāsi ku Macon, Georgia.

Kangi—kangi Kalumbu Ungren, abēne akabalilo kōsa bali apa, ukufuma kula ku Memphis, Tennessee. Ngimba abene bali apa ulubunju ulu? Une—une... Abene bwila bali. Kalumbu Ungren na—kangi ikibugutila ukufuma kula ku Memphis, Tennessee, kubutali, ena, kunyuma ku nyuma.

Kangi balipo abangi. Une itolo... Abene bo itolo babibi, ukukolela. Bamo mwa bene, kubutali kula mu Kentucky. Bamo, kubutali mmwanya ukusyūngutila Chicago. Kangi bamo bikufuma Chicago, kangi pamwanya pa Chicago ukusyūngutila mōsa.

¹¹ Pandungu, une nāpilikisye ālipo unnyāmbāla apa injila yosa ukufuma ku California, kangi umwene itolo āli na kayabo kanini ukwitugasya; ālondega ukumbona une. Ena, une nāfinyisigwe, ukufuma pa lukomano. Kangi u nyāmbāla yula alinkugomokela, kisita une ukunkēta umwēne.

Uyūngi yumo ālisile muno ukufuma ukukilania mu Illinois, kubuyobumo. Linga u nyāmbāla yula ali apa ulubūnju ulu, gala gāli amanunu fiyo amanyāfu fiyo amaapulo une ndilemo siku. Kangi umwēne ālindwālile une ikilūndu kya maapulo.

Kangi yumo mwa bakundwe ukufuma kula ku Georgia, une ngusubila umwene āli, pamo kubuyobumo, ālindwālile une ikikulumba ikinywāmu ikinyāmbi kya amapekani, kikuki ubu ubunywāmu, ifikalang'asa fya kalatasi. Kangi, o, une nalōlilōli mbagile ukulya agēne!

¹² Lululu lilino, une ne, ena, une ndikuluya ifyākūlya ifisāngulusye mma mmasika aga, ngābōmba ukufuma ukubūka

ukusökàpo kwa m̄ama gwāngu. Une ngulondalonda u Ntwa kuli i—i mboniboni imbya. Itolo ukulya ifindu ifitōfu, kangi ifya luko ulu une. . . tunini bo m̄umo une mbagile ukuya nu b̄umi nafyo; ngāndile amapaundi malongo-mabili ga busito. Iki kyo. . . Lilino, une ndikupika—findu mma. Une ndiku. . . umma. Ikyo, itolo ukubōmba ikyo, ikyo kikaya kupa ikyo kwa Ntwa. Ugwe kulōnda ukupa u Ntwa ikinunu—fiyo ikyāko ugwe ulinakyo. Komma i. . .

¹³ Une nalyāgigwe ngumbona Nkundwe Sumner na bala kunyuma kula bope. Balipo itolo bingi fiyo. Une. . .

Ngati, pa Ndungu ugu gwakindaga, une nayobaga ku bandu aba—aba batugesye na mama, ni findu. Kangi u kalumbu unsūbiligwa nalōli āli kula. Une nālībibe ku ngamu ya nkikulu yula. Lilino, linga umwene ali apa ulubunju ulu, une ngwilambika. Yumo mwa bene āli Kalumbu Beeler, kangi uyungi yula āli Kalumbu nu Nkundwe Slaughter. Kangi bingi fiyo! Une. . .

¹⁴ Umwe mummenye une kanunu kifwene ukumanya ukuti une ndikusanusya ikylene, akabalilo kako une ngukilania i ngamu pamo ngukisania u mundu. M̄umo bayilile ubusūbiligwa abēne bōsa bāli! Kangi utubalilo tumo itolo ikwītūgāsya apa, une nisakutēndēka ukuyoba isya munduyumo itolo ikwīsa mu līnogōno lyāngu. Loli une. . . Panongwa ya ikyo, une ngusanusya ikibugutila kyosa, aligwesa, muketile, ikylene kyo itolo kinunu fiyo. Kangi polelo, aligwesa, unganigwa, mu luko lumo kwa uswe. Kangi uswe naloliloli tukupālisya ikyo.

¹⁵ Kangi lilino, ulubunju ulu, uswe tukugelaga ukusegelela ku Lisyu lya Kyala kangi. Lilino, une ngulōnda ukutēndēka ubuyobelo ubu, ukuti ikylene kisakuyaga kyapabwelu fiyo, ukuti une—une itolo ndikwīsa ku lukomano lulilōsa itolo ukukētigwa. Une ndinkwisa pala itolo ukuyoba, “Ena, une ngulonda lumo ukwiputa kwa Ntwa ukumba une i—i Ndumi iyi yisakupelaga itolo abandu ukwipilika naloliloli kanunu kangi ukulalata.” Uswe tufumile ukuya nafyo fingi fya ifyo, loli, kangi uswe tukupālisya ikyo. Ikyo kyo kyosa kinunu. Muketile? Ikyo kyo kinunu. Muketile? Loli iki une ngulonda ukumanya, kyo, “Ntwa, Ugwe lōngolēla aminogono gangu mu kindukimo iki kisakuyaga butuli ku bandu, iki kisa kubika abēne kifukiko kwa Kyala, ikyo kisa—ikyo kisa—ikyo kisa kubōmba ikindukimo kuli abēne, ukuti—ukuti, komma fiyo nubwīngi nukuti ukubayēnga abēne mōsa mwambepo, lōli ukuyēnga abēne mōsa mu bumanyi nu bufūndigwe bwa Kyala, ukuti abēne bisakumanya akīmilo akabalilo kāko u ndugu ikwīsa.”

¹⁶ Une nayobaga kwa kalumbu uyu ali apa ikuyatila undungu ugu, Kalumbu Palmer. Umwēne alinkuti, ālōndāga ukumanya m̄umo une nītugalisya ngamo siku nkīsu iki. Ikyēne kyo, ugwe itolo kwīngila muno, kangi, ena, akabalilo kalikōsa une kutika

ikikoga une nguya mbine itolo bo mbimbibi bo une ngufika nkati. Ikyène kyo itolo nalòli kyāmbūngo mu kikoga muno. Uswe tumenye ikyo. Loli Kyala ali na bana bingi ukusuluka muno. Kangi polelo limo mwa masiku aga . . .

¹⁷ Une ngulōndesya u Ntwa lilino, ukusyāgānia i Ndumi iyanaloli iyakutalula ukufuma kwa Kyala. Muketile? Kangi une, nu butuli bwa Kyala, une itolo ngulōnda ukukindilila mpaka Umwene ikwisa, ikyo kyo mpaka Umwene ikutendeka ubuyobi bumo kwa une. Kabuno une ngwipilika ukuti kubagīle ukuyangapo. . . Kilipo ikindukimo iki kitendekisye ukuboneka ukusyungutila apa, kangi une ngulonda ukufuma iki ikylene kili. Une ngulonda ukumanya mbutalule ukumanya kwa Kyala, ukuti une mbagile ukuyoba ikylene yo ISI SYO IKUTI U NTWA. Muketile? Kangi polelo—polelo umwe mubagīle, umwe, abāndu, polelo mwisakumanya ukuti ikyène—ikyène kikaya une mma. Popāpo, une ngulōnda ukugela ukutēndēka ikyène lūlo, ukuti, pamo, ukupilika ukufuma ku Mwēne tāsi.

¹⁸ Panongwa yakuti, linga Umwene ikubika a Masyu Gake mu—mu mundu, ena, polelo ikyène kikaya mundu yula kangi mma; ikyène yo Mwene. Polelo linga u nnyāmbāla ikuyoba ikyène, mwa mwēne, polelo ikyène kitisakufūnja na kalikōsa mulimōsa. Loli linga Umwene yo, i Lisyu Iya Ntwa, lili mu nnyambala, Ilyene likwisa panja, kangi polelo ikylene kisa kuyaga—ikylene kikuyaga itolo katikati kitalusye. Ikyo kyo iki uswe tutumilīgwe mu li Bangeli, kula ukufwana nu ntu gwa 20 gwa Kukumbusya-indagila, une ngwitika, Ilyene Iyāyobile, ena, “Kētésya, kangi linga yumo ikuyoba mu Ngamu ya Ntwa, kangi ikylene kitikwisa ukuboneka, polelo komma ukupilikisya ku mundu yula.” Muketile? “Loli linga abene bikuyoba ikylene kangi ikylene kikwisa ukuboneka, polelo ugwe kinunupo kupilika ikylene,” muketile, “nongwa yakuti ikylene kikufumila kwa Kyala.”

¹⁹ Umo mo mūmo Kyala ayīlīle. Umwēne alinalo ulubātiko Lwāke ulwabwila lulambalikigwe apa mu li Bāngēli. Uswe tumenye ukubala ikyo mōsa. Loli filipo ifindu fimo, ifi—ifi ku Kipanga kangi ku kabalilo ni findu, ifi Umwēne āsīmīle muno mu i Bāngēli, popāpo Umwene ikubika i Lisyu Lyake mu mundu kangi abene bikuyoba Ilyene pankyeni, muketile, yoba Ilyene panja. Popāpo, polelo, injila iya kulōnga u mūndu yula ikusyāgānia kalī ikyène kikuboneka mu njila abēne bikuyoba ikyène. Polelo, linga ikylene kikubomba, polelo kikūmilisya ukuboneka injila iyo, ena, polelo uswe tumenye ukuti ikyo kikufuma kwa Ntwa. Polelo uswe—polelo uswe tuli nu lusubilo, polelo, ukwitendekesyela ku findu ifi fikwisa.

²⁰ Une ngulōnda ukubala amabuyo mabili pamo matatu mu Masimbo ulubunju ulu. Kangi une ngulōnda ukubala, tāsi, ukufuma mwa Būku gwa Kusōka, kangi une ngwitika isya ntu gwa 4 gwa—gwa Kusōka, ukwānda nu kwānda.

²¹ Kangi lilino une mbagile ukufumunya akabalilo kako umwe mwitendekisye ukubala a Masimbo aga, Une mbagile ukufumunya iki une ngulonda ukuyoba kwa umwe, iki u Ntwa ābīkīle pa ndumbula yāngu ukuyobapo, ulubunju ulu. Une ngamanya iki Umwene isakubombaga ni kyene, ku bandu; lumo ukuya kitaluligwe ku mūndu yumoywēne apa, lumo umunduyumo pānja mu kīsu kya tepi, ubuyobumo ubūngi. Loli une ngulonda ukufumunya, ulubunju ulu . . .

²² Une ngwinogona, ulubunju lwa Ndungu ugu gwākīndāga, une nālumbilīle pa *U Nkēti Gwābwānalōli*. Kangi ulubunju lwa pa Ndungu ulu, u Ntwa itikisyege, une ngulonda ukulumbilila pa *I Kimānyilo Kyābwānalōli Iki Kibonelāgwe*.

²³ Une . . . Nkundwe Palmer āmbulaga une, ikilo kya mmayolo, ulubunju lula ulwa Ndungu ugu gwakindaga une nāyobīle pa kimanyisyo . . . pamo alinkuti Une nāyāga pakuyoba, u Ndungu ugu, pa “Indungisanio ina sya Kipanga.” Kangi akabalilo kako une nābukile nkilo . . . Une utubalilo twingi ngukisīmba ikyene. Fiki . . . Une ngamanya kali ugwe kufimbilisigwa ukubomba kila pamo mma. Lōli une ndinafyo ifindu fingi fiyo, ukugela ukwinogonela. Une ngwēga ikindukimo, une ngufimbilisigwa ukuyibika iyēne pāsi pa kapatu ka kalatasi. Muketile? Kangi une ndinkubūka kukukikēta ikyēne, kangi iki une nāsanusyāga pa ikyo kikālī katikati indungisanio ina. Une nāyobīle injila yila, nalōli. Lōli iki une nāsanusyāga, kyālī, “U luko luna lwa sikali ya Kipānga.” Kangi ukubomba ikyo, une ngufimbilisigwa ukwega ikilūndiko kya isyambukulu palikimo. Kangi lumo akabalilo akangi akakōnge une nguyaga na ikyo. Lōli ikyēne kikwēga akanini akīngipo akabalilo ukukīnda une nālinako, akabalilo ka kufūnda, ukukyāga ikyēne, panongwa yakuti ugwe kufimbilisigwa ukugomokela nu kugāga amasiku, na fyōsa bo ifyo.

Panongwa yakuti, mwesa umwe, mwesa mukupilikisya ukuti ikyene kyo kulikōsa. Fiki, uswe tukulonda ukuya basisimikisye naloliloli isya findu ifi bo uswe tukālī ukuyoba ifyene. Ifyēne fikufimbilisigwa ukuya fitalusye. Panongwa yakuti, uswe twīmīle apa, ukukolelela ububōmbelāmo-mbōmbo ubwapamwanya-fiyo ubu bukoleleligwe nkīsu-kyōsa: u ndūmbilīli. Undumbilīli, kangi gwabwanaloli ukukīnda fyosa, gwakutalusya, uswe tukufimbilisigwa ukuya injila iyo. Uswe tukufimbilisigwa ukusubila pa Kyala ukubomba ikyene.

Lilino, mwa Buku gwa Ukusoka, untu gwa 4:

Kangi Mōse alinkwamula kangi alinkuti, . . . keta, abene batisa kunyitika une, pamo nukupilika ku lisyu lyāngu: kabuno abene bisakuyobaga, U NTWA nalōli akakubonekela ugwe.

Kangi u NTWA alinkuyoba ku mwene, Ngimba kyo fiki iki kili nkiboko kyako? Kangi umwene alinkuti, Ingilī.

Kangi umwene alinkuti, Sopa iyene pasi. Kangi umwene alinkusopa iyene pasi, kangi iyene yilinkuya njoka; kangi Mōse alinkubopa ukufuma pankyeni pa iyene.

Kangi u Ntwa alinkuyoba kwa Mōse, Sōsya pānja ikiboko kyāko, nukuyēga iyēne nu nswigala. Kangi umwene alinkusosya ikoboko kyake, kangi alinkuyikola iyene, kangi iyene yilinkuya ngili nkiboko gake:

Ukuti abene babagile ukwitika ukuti u Ntwa Kyala ugwa bisabo, u Kyala gwa Abraham, u Kyala gwa Isaki, na Kyala gwa Yakobe, nalōli abonike kwa ugwe.

Kangi u Ntwa alinkukindilila pakuyoba kumwene, Bika lilino ikiboko kyako nkipambaga kyako. Kangi umwene alinkubika ikiboko kyake nkipambaga kyake: kangi bo umwēne nalōli āsosisyemo, ketaga, ikiboko kyake kyali nu bukoma kifwanenge matalala.

Kangi umwene alinkuti, Bika ikiboko kyako mu i kipambaga kangi. Kangi umwene alinkubika ikiboko kyake nkipambaga kyake kangi; nu kusopola ikyēne ukufuma mu kipāmbāga kyāke, kangi, kēta, ikyēne kya lyāndwike kāngi ukuya bo nyōfu gwāke ugāngi.

Kangi ikyēne kisakwisa ukuboneka, linga abēne batisakukwītika ugwe, pamo ukupilikisya ku lisyu lya kimanyilo ikyākwānda, ukuti abene bisakwitikaga ilisyu lya kika ikikonge.

Umwe mukuketesya ifimanyilo fibili, kangi i . . . ikimanyilo kilikyosa kyali ni lisyu. Unko une mbale ilinandi lya 8 kangi:

Kangi ikyēne kisakwisa ukuboneka, linga abēne batisakukwītika ugwe, pamo nukupilika ku lisyu lya kimanyilo ikyākwānda, ukuti abene bisakwitikaga ilisyu lya kika ikikonge.

Kangi ikyēne kisakwisa ukuboneka, linga abēne batisakukwītika kāngi mma ifimanyilo fibili ifi, nukupilika ku lisyu lyāko, ukuti ugwe gwisa kwēga ukufuma mmīsi ga kisōko, nu kōna agēne pa . . . kisu ikyūmu: kangi a misi aga ugwe kwegaga ukufuma ku kisoko kisakuyaga lilopa pa kisu ikyumu.

²⁴ Kangi lilino mwa Mwikemo Yohani, untu gwa 1 kangi amanandi ga 6, uswe tukubala ilinandi aga, pamo ili linandi ili. Mwikemo Yohani, untu gwa 1 kangi ilinandi lya 6. Kangi . . .

Aalipo unnyambala uyu atumiigwe ukufuma kwa Kyala, uyu ingamu yo aali Yohani.

. . . u nnyāmbāla ātumìgwe ukufuma kwa Kyala, uyu ingamu āli Yōhani.

²⁵ Kangi mwa Ezekieli 24:24, une ngunyonywa ukubika i Lisimbo ili nkati, ukupinya ikylene ukufuma ku Lwitikano Ulukūlu, ku basololi, ku Lwitikano Ulupya; ukuti umwe mwisakupilikisya ikyēne kyo njila yōsa ukukīndāmo, ukufuma Kusoka, u bwāndilo mpaka bumalikisyo.

Kokuti Esekiyele yo kwa umwe i kimanyilo: ukufwana na fyōsa ifi umwēne abōmbile umwe mwisakubōmba: kangi akabalilo kako iki kikwisaga, umwe mwisakumanya ukuti Une ne Ntwa KYALA.

Lilino unko uswe twinamisye imitu gyitu itolo pakabalilo ku Mwene lilino mu njila ya lwiputo.

²⁶ Tata Kyala, uswe tukwisa mu Ngamu ya Kyala gwa Abraham, Isaki, na gwa Yakobe: Yeso Kristi, ungolofu. Uswe tukwisa, ukumanya ukuti Umwene isakutupilika uswe, panongwa yakuti uswe tukwisaga komma ukuya mundu yumo uyu isaga itolo mu nyumba iyi, loli uswe tukwisa nubukifu nu lwitiko, tukwitika ukuti iki Umwene aafingile, kila Umwene ikubombaga. Polelo uswe tukusuma, umwisyugu, Ntwa, ukuti Ugwe kwegaga aligwesa gwa uswe twe tulipo, injila yosa ukufuma kukigemo mpaka kunyuma kwa nyumba iyi, ukukililāmo mmabuyo gōsa, kangi igula indūmbūla yiliyōsa kangi būta ubupilikilo bwitu, ukuti i Lisyu lya Kyala ugwabumi libagile ukwisa panja ukufuma ku Mwanya, ulubunju ulu, nu kōneléla mu ndumbula syitu, ukuti uswe tubagile ukwitika, bo uswe tukupilika i Lisyu lya Ntwa kangi ukuya mūmo libāligwe kwa uswe mu mbulukutu syitu ulubunju ulu. Kangi uswe tukukupalisya Ugwe panongwa ya Lisyu Lyako. I Lisyu Lyako lyo Bwanaloli.

²⁷ Kangi lilino, bo uswe tukukēta isala imbibi sikusegelela, bōsa ubugāsi bwa Kyala bukulūndikigwa mmyānya. Kangi ikyēne kyo kifuki akabalilo kokōsa ukuti kwisakubagila ikindukimo ukuboneka ku kikolo iki iki kikipikile Ugwe, ukuti kubagile ukuyako ikipufulo kimokyēne ikikulumba iki kyābagile ukwēga ikikolo iki lōsa ukusōkapo pa māpu ga kisu, nu kutilisya kunyuma kwa ikyēne, kwa kisu ikisitakyala iki kyo kikunyonywa ukubōmba lūlo. Kangi ukumanya ukuti, mbuyo bwa kusegelela kifuki kwa Kyala, abene bikuboneka ukubūka kubutalipo ukusōkako. Tumenye ukuti u Būku gwa Busetuli na mōsa ukusuluka ukukīndamo a Masimbo galāgusisye ilisiku ili, polelo unko uswe twēge ubusoke, Ntwa, komma ukuya bakololofu nu kulāmbalāla bātūlo, mūmo ikyēne kyāli. Uswe tuli sumuka nu kwīyugānia twībēne.

²⁸ Uswe tuli yaga nu bupilikisyo, umwīsyūgu, ngati uswe tukayilāmo siku pabutasi. Indumbula syitu siliyaga pa moto, ukufuma pa lisiku ili, ukuti apēne pisakuyapo u moto umwākāno mu myoyo gyitu ugu gwisa kupyāgila ukukīndamo nkisu iki, Ntwa, kangi ubukēti bwa būmi kulikōsa kūko uswe tuli.

²⁹ Sayaga ababine na bonywa, aba bo bafũmbwe, fyōsa-fibili pakati pĩtu kangĩ panja pa pakati pĩtu, abāndu Bāko, kulikōsa.

³⁰ Sayaga i Lisyu Lyako, Ntwa. Kēmesya u mbōmbi Gwāko, kangĩ ababōmbi Bāko aba bikupilikisya, ukuti, palikimo, uswe tubagile ukutwāligwa kifukiko ku lwāgānio lwa kubonekela Kwāke, ukukĩnda nasiku pabutasi mbūmi bwĩtu. Komma kwene ukuti une ngwĩputĩla aba balipo apa, lōli panongwa ya bala bābo bisakupilikāga i tepi ukusyũngutila pa kĩsu, ukuti abēne babagile ukutwāligwa mu Kipānga kya Kyala gwābūmi. Kabuno uswe tukusyagania yilipo i njila yimoyene ntiga iyi uswe tubagile ukuya mbakasya ya Kipanga iki, ikyo kyo ukwisila mu kupāpilĩgwa kwa Mbepo, polelo uswe tōsigwe nu Mbepo yumoywene mu Mbili gumogwene. Une ngusūma, Kyala, kuli yumo na aligwēsa gwa bala ukusyũngutila i kĩsu, aba Ugwe kwīsa kwēga u lwīmiko kwa Gwīmwēne. Kangi uswe tuli tendekesya imyoyo gyitu, mpaka nu kukuuta kumo ukusyungutila ikisu, uswe tubagile ukukuta, “Pope nalūlo, isaga, Ntwa Yeso.” Uswe tukusuma iki mu Ngamu ya Yeso Kristi. Ameni.

³¹ *I Kimányilo Kyābwānalòli Iki Kibonelìge.* Abanyambala balōndile kuli i fimanyilo, injila yosa ukufuma kwa Farao mpaka umwisyugu.

Kangi Yeso ātubūlile uswe isya a—a kabalilo bisakuyāngako abalōndēsya ba fimanyilo, kangĩ alinkuyoba, ukuti, “Ingulilo imbibi, iyabulogwe yikulondalonda ikika. Loli, palema, abene babagile ukwambilila ikimanyilo.” Kangi i ngulilo yila yabagile ukwambilila ikimanyilo kya busyūke; iyi yo yāyaga u nyōnywa, mbibi, kangĩ i ngulilo yabulogwe yisakupĩgwa i kimanyilo kya busyūke.

³² Lōli mūmo i Lisimbo ili lilambalele pankyeni pa uswe, mwa Ezekieli untu gwa 24 kangĩ ilinandi lya 24, u nsololi uyu ātēndikĩgwe ukuya kimanyilo. Kangi ikyo kyo kimanyilo iki une ngulōnda ukuyobapo.

³³ U nnyāmbāla uyu āpeligwe kimanyilo kwa Israeli. Kangi mōsa ukusuluka ukikĩndāmo a Masimbo, Kyala abōmbile abasololi Bāke ukuya fimanyilo. Kangi abēne akabalilo kōsa babonelìgwe. Abēne bikuboneka batikukikolamo siku i kimanyilo kila. Abēne bo akabalilo kōsa bikulōndēsya i kimanyilo kya fitima.

Bope na ba Farisai ba masiku ga Yeso, balinkuti, “Tunāngīsya uswe ikimanyilo ukufuma ku Mwanyā.”

³⁴ Loli Yeso alinkubakumbusya abene ukuti abene bikuyaga ni kimanyilo. “Umwe mutalile muli ni kimanyilo.” Alinkuti, “Umwe mubagile ukumanya imyanya. Umwe mubagile ukuketa pa kimanyilo kila. Umwe mukuyoba, ‘Linga ukwene kukesefu, mwamabingo, kilabo isakuyaga kabalilo kabibi.’”

³⁵ Linga abene angali bākibwene ikika, abene angali bambwene Umwene, kangī bamenye ukuti Umwene ali kika kya Kyala ku bene; panongwa yakuti isololi syābo isyakufwāna nu Mwēne syāfwānikisigwāga pankyēni pa māso gābo. Lōli pōpe abēne balinkulōnda i kimanyilo.

³⁶ Kyo kyakudswīgīsiya nki ikyēne kili ukuti abāndu bisakubōmba ikyo, ukuti bīsa kulōndēsya i kimanyilo akabalilo kākō i kimanyilo kili palapala na bēne, palapala nkāti mwa bēne. Lilino, Israeli āfikile mu kayīlilo aka.

³⁷ Kangi utubalilo tumo ulufulasyo ulu i kimanyilo kila kikufīmbilisigwa ukukīndamo lo lwakuswīgīsiya; ulufundo ulu Yeso ābukilemo, ukusisimikisiya ikimanyilo kya Kyala, ukuti Umwene āli Mesiya.

³⁸ Uswe tukusyāgānia apa, u nsololi unkeke uyu ukwisila mu ngamu ya Esekiyeli kingikingi alinkuya ikimanyilo, akabalilo kōsa. Mumo umwene ālifūndile mwene! Ubuyo bumō apa uswe tukwaga kuko umwene alambalalaga pa lubafu lwake ku masiku bamia batatu na malongo mahano na mana. Kyala ālimbūlile umwēne ukwēga i ndima simo ni mbānge, ukubīka ikyēne kyōsa palikimo, ukukupiya ikyēne lōsa, nu kukilāmbalika ikyēne kifuki u lubafu lwāke, nu kubūka ukulāmbalāla pa kipālo, nu kulāmbalāla pa lubafu lwāke lwakukīmāma, pamwēne, kisita kusanuka, kuli amasiku bamia batatu na malongo mahano na limo. Inogona isya ikyene. Kangi polelo alinkuti, “Sanukila ku lubafu ulungi kangī lambalāla pala amasiku malongo mana kangī.”

³⁹ Kangi Umwene āyobīle apa, “Iki ugwe uketile, Ezekieli,” alinkuti, “panongwa yakuti ugwe kupāpa ubusāmbuke bwa bāndu, ilisiku lililyōsa nīsa Une ukubala i kyīnja kuli abēne.” Ukuya, ukuti, ilisiku lililyōsa umwēne ālāmbalēle pala, lila lyāsanwīsiye i kyīnja kimo abēne bikuyoga mu butumwa, kangī ukuti ubusāmbūke bwābo bwīsakukūmbukigwāga kwa Kyala, kangī Kyala āngāli atikupilika i nyīpūto syābo kangī mma.

⁴⁰ Lōli u lufūndo ulu unyāmbāla yula āfīmbilisigwe ukukīndamo, nongwa ya fiki kila kyāli kyākulōndīgwa? Bīngi baswīgile, nongwa ya fiki ikīndu bo kila kyābagile ukuya kyākulōndīgwa kuli u nyāmbāla ukubōmba. Iyene yo nongwa yakuti abandu bala batisakubala i Lisyu, kangī abene batisakwiputa. Polelo, Kyala gwapamwene, kangī Umwene ikutuma unsololi Gwake ukuya kika. Abandu batisakubala. Abene batikupasya ukubala. Kangī abene batisakwiputa, panongwa yakuti abene bo fiyo...balinafyo i findu ifingi ifyakubomba. Abene bakabagila ukwega akabalilo ukwiputa. Kangi i Bāngēli likukupība ku bēne. Iyēne likaya nu lukino lwākufwana kuli a masiku gālilino, pamo amasiku galigōsa.

⁴¹ Umwe mumenye, une ngwitika umwene āli Pauli āyobīle, “Umwe mwe bākalāta ba Kyala, bikubaligwa na bandu

bosa.” Kyala ikubombela abāndu ukuya fimanyilo, ukunāngisya ifimanyilo Fyāke. Kangi utubalilo twingi ikimanyilo kila, kangi akabalilo kalikosa, fiyofiyo, pene papo ikylene kili na bandu abasunguligwe, ikimanyilo kila kyo kikuboneligwa kangi ukulōndesigw’ubusobi, ukyūgīligwa, ukutāgigwa panja.

⁴² Kangi ukwēgelēligwa, mópe mu Lwītikáno Ulukúlu, mmasiku ga basololi, abēne bēgigwāga bāndu basyuta mūntu. Abēne bīnogonāga abasololi bala bāli banyenyemusigwe bāfigili, ukuti abēne ikindukimo kyāli kisobi na līnogonèlo lyābo. Kangi abene bābakētaga abene ukwisa ukufuma ku matengele kangi—kangi ukubomba ifika, kangi polelo ukusanukila ku matengele kangi. Kangi abene bālīsibile ukubaseka abene, panongwa yakuti abene bakamenye i Lisimbo.

⁴³ Yeso ābabūlile aba Farisai, akabalilo kamo, ukufwana nu busyuke. Abēne balinkuti, “Uswe twāli i...U lulagilo lukuyoba ukuti linga unkūndwe ikufwa nu kuleka u nkasi kisita—kisita bāna ku mwēne, ukuti u nnugūna gwāke yo ikwēgāga u nkasi yula nu kukusya abāna ku gwāke, u mfwāno.” Kangi alinkuti, “Uswe twāli na yumo uyu āli na bakundwe bahano-na-babili. Kangi ugwākwānda yumo ālyēgīle unkasi, kangi umwēne alinkufwa, ukuleka uluyūngu nalumo. Kangi polelo u nkundwe gwake alinkummwega umwene, kangi polelo umwene alinkufwa; kangi mpaka gwa kihano-na-kibili. Kangi kubumalikisyo u nkikulu alinkufwa.” Alinkuti, “Lilino, mu busyuke,” alinkuti, “lilino, ngimba unkasi gwa ywani umwene ikuyaga, gwa bala bahano-na-babili?”

⁴⁴ O, une ndiganile i Lisyu lila! Yeso aayobile, “Umwe naloliloli mukusoba, kisita kumanya a Masimbo na maka ga Kyala.” O, mūmo Umwēne āngāli ikwāsya ikyo mōsa umwīsyūgu linga Umwēne īmaga apa! “Umwe naloliloli mukusoba, kisita kumanya a Masimbo kangi na maka ga Kyala.” Amaka ga Kyala galilanile mu Lisimbo. “Umwe naloliloli mukusoba nubukulumba.”

Polelo Umwēne alinkukīndilila ukuyoba, “Mu busyūke abēne nakamo bati kwēga pamo bikupēgigwa mu bwēgi, lōli abēne baliti bo Bāndūmi.” Umwēne akāyobile abēne āngāli bikuya Bāndūmi, lilino, lōli abēne bikuyaga baliti Bāndūmi, inyāmbi ya kugonana yikuyaga pānja pa bēne. Abēne batikwēga pamo ukupa mu bwēgi.

⁴⁵ Uswe tukwitugasya mu lisiku lya kayilo, pamo, gakufwa, amasiku ga kitangalala kyakufwa. Lōli kula kukwīsa i lisiku akabalilo kāko kuliko i Kitāngalāla ikisitakufwa kikwīsa, kangi i Kitāngalāla ikisitakufwa kila ko kūko abatabuligwa bisakwītūgāla. Bala aba batabuligwe, kangi bali. . . U būmi ubu bukūsōkāmō mu mbili ugu, ukugomokela kwa Kyala uyu apēle ubwēne, bwisakugomokelāga kāngi ukufuma ku Mpiki gwa Būmi, ilisiku limo, ukulagila bwilanabwila.

46 Mumo unnyambala untubwa uyu, unsololi unkeke, ukupa u bumi bwake bosa ukuya kimanyilo ku bandu bake, ulwa lufundo ulu abène bayaga pakwāmbilīla, panongwa yakuti abène bāli iki uswe twābagile ukukōlēla “basitakupasya.” Abène bakālōndāga nakimo ikyakubōmba na Kyala. Abène bakālītike abasololi bala, kangī abène itolo babūgilāga abène. Kangī, loli, palubafu, kangī kali bo bwinginki abene bakālondaga ukwitika ikyene, Kyala āketīle ukuti abene bali nakyo ikyene, mulimosa.

47 Yezebeli akālondile ukwitikisya ukuti Ahabu āli ntīmi gwāke, lōli umwēne āli. Kyala ākētīle ukuti umwēne ali ni kimanyilo, mulimosa.

Momūmo kiyīlile i kisu iki umwisyugu. Kyala ungolofu kangī ugwabwanalolindumbula Kyala, ukwisila mu Lisyu Lyake, alinkutoligwa ukwitikisya kalikosa, aka uswe tukwītēdekēsya ukuboneka, kisita kuya ni kimanyilo ku buyubumo. Umwene akabalilo kosa āli nakyo ikyene. Lilino, uswe tukufimbilisigwa ukukilonda ikyene. Kangī une nsisimikisye ukuti abandu aba bali nu bupikilisyo ubununu ubwa Lisimbo bamenye akakētēlo.

48 Noa aali kimanyilo mu lisiku lyake, ku bandu, ubwa kwisa kwa bulongi. Noa mu lisiku lyake abiikigwe ukuya mumilisi. Umwēne āli nsololi. Umwēne ālītikisigwe ukuya yumo uyu akāli nalyo ilīnogonēlo ilinunu. Kangī u nyāmbāla yula alinkūtika mōsa, kuli ikyīnja ukwīsa ikyīnja, ikuyēnga i ngalaba, akabalilo kāko kukayako na mīsi pa kīsu lōli iki kyāli mu nyībūko. Kangī umwēne ālagwīsyē ikindukimo iki kyāli kyākusekigwa, ku līnogonēla lya mbili. Umwēne alinkuyoba, “Kukwīsa a mīsi ukufuma ku mwānya.”

49 Kisita kwilamwa, ukuti bingi babagile ukuyoba ku mwene, “Nāngisya une kūko ikyene kili.” Sayansi yābagile ukuyoba, “Une mbagile ukusisimikisya ukuti gakayako amisi mmwanya mula.”

Lōli, pōpe, linga Kyala ālimbūlile umwēne ukuti ukwēne kwīsāga ukufuma ku myānya, Kyala isakukēta ku kyēne ukuti i Lisyu Lyāke lyābonike.

50 Kangī akabalilo kōsa kukālīko na mīsi nagamo mbuboneko, akabalilo kōsa kukālīko nasiku i libīngo mmyānya, nasiku kwātīmilēmo i litōnyelo, kula nasiku kukālīko u luko lwa kīndu bo fula, palema, akabalilo kosa, Noa ātendekaga i ngalaba kuli i fula. Ikyēne kyāli buketi bwabūmi ukuti u nsololi uyu ālītike iki umwēne āyobelaga ngapo, kabuno umwēne ātēdekāga ukwītēdekēsya kuli ikyēne.

51 Kangī umūndu aligwēsa uyu nalōli ikwītīka iki ugwe kuyobapo, ugwe kwītēdekāga ku kyēne.

52 Ndimililaga papapa apa, itolo i miniti. “Pisiku lila lya Noa,” mumo Yeso aayobile, “momumo ukwene kwisakuyilaga pa kwisa kwa Mwanundumiana gwa mundu.” Linga ifipanga,

umwisyugu, bikwitika iki abene bikuyobelapo, abene bikubombaga iki abene bikuyoba.

⁵³ Bulebule twabagilaga uswe ukuyēnga imikulumba imisōnge gya miyūmba, na mamiliyoni ga madola m'miyūmba, kang'i ukubālasānia kwa fipāngānio ni findu bo ifyo, nukulūmbilīla ukuti Kristi ikwīsa pa kabalilo kalikosa? Ngimba uswe tubagile bulebule ukukindilila, ukukēta pa filūndilo fyītu nukubabona abēne bikupaguka ukufuma ku maka ga Kyala kang'i ukubuka mu bwapanja, nukutwala ikyene nkipanga nukufulugania ikyene palikimo, kang'i uswe tukukyitikisya ikyene? Panongwa ya bufumuke, kang'i panongwa ya bwīnogonelo bwa bandu kang'i ingīndāno syakipanga-kipaguke, ukugela ukukīndapoukukula i kipāngānio ikinine, ngimba uswe twābagile bulebule ukubōmba iki uswe tukulūmbilīla? Kang'i i kīsu kikukēta ikyo, abēne bamenye ikyo, mpaka ubwīpūti bwīsile ukuya i kīndu ikya itolo kiliti itolo ukuya gwa lubātiko lumo, pamo ukwīngila ku kibugutila kya kindukimo. Bwīpūti . . .

⁵⁴ U bupoki bwa Kristi bukaya kibugutila kimo. Ubwēne bukaya kwīngila ikindukimo. Ubwēne bo bwēndelēmo bwa bwītūgalilo.

⁵⁵ Lilino, Noa ātwālāga iki umwēne āyobelaga ngapo. Umwene alinkuti, “Gukuya ngapo u mōgēsyo ugwa bulōngi pa ngulilo iyi inniongafu. Kang'i Kyala isakōnelelāga ukufuma ku myānya, ifula, kang'i Umwēne isakōgēsya i kīsu kyōsa.” Kang'i akabōmbāga itolo kila umwēne, lōli umwēne ātēndekāga i njila ya kubopelamo nu kubasūma abāndu ukwīsa ku yēne. Loli abene balinkusita kupilika ku mwene.

⁵⁶ Loli, Noa, ukuya nsololi, āli kimanyilo ku ngulilo yila, i kimanyilo iki kyāyobeligwa u bubībi, u nyāmbāla uyu ālinogoneligwe ukuya nyāmbāla nsyūtāno; ukutēndekēsya ikindukimo, iki kula—kula kukālīko nu bukēti kulikōsa, pamo bukālīmo siku, ukuti yābagilēmo siku ukuyako imbōmbo ya yēne.

Lōli iyo yo njila abāndu bikufwāna bikwīnogona umwīsyūgu. Abēne babagile ukwīnogōna isya kikīngo kya fyakugwakugwa. Kyo kinununki kya kikīngo kya fyakugwakugwa kikuyaga pakubōmba ugwe akabalilo kāko patisakuyapo ni kipiki pamo ilyālābwe pa kīsu?

⁵⁷ Uswe tulinakyo i Kikingo kya fyakugwakugwa, u Nkristi alinakyo. Mumo une njobiile, u Ndungu ugu gukindile, pamo ninogwine pa buyobumo mu nsebwe, “Ikyēne kikaya Kikīngo *kyāfyākugwakugwa*, Ikyēne kyo Kikīngo *kyākugwīla-nkati*, kūko uswe tukugwa nkati mu Kyēne, ubukūpāme, na fyōsa ifya ndumbula syītu, kang'i gōsa gwa moyo gwītu, kang'i lyōsa lya linogōno lyītu, mwa Kristi, i Ngalaba ya Kyala ya buponesyo.”

⁵⁸ Lōli, Noa, ugwabunyenemusi, inogoneligwāga mu lisiku lila, ukwisila mu butoyofu bwa bulūmbilīli, nu kubōmba

i kimanyilo pankyēni pa bāndu, ukubapa abēne ukusoka, alinkukemela i kīsu. “Alinkutobesya i kīsu, ukwisila mu kuyēnga i ngalaba,” akabalilo kāko gakālīko na mīsi nagamo kuli iyēne ukwēlēlāmo. “Umwene ātobīsye i kisu,” i Bangeli lyāyobile, Bahiburi, untu gwa 11. “Umwēne ātobīsye i kisu nu kupoka i nyūmba yāke mwēne, ukwisila mu kwītēndekēsya,” kangi ukuya kimanyilo kya Kyalā, ikya bulōngi ubu bwisaga bwa lisiku lila. Kyo kindu kyalwimikonki!

⁵⁹ Ifyinja fyapankyēnipo, pala palinkwisa ikimanyilo ikingi. Uyo aali Mōse, u nsololi. Ikyo kyaali kika kya Kyalā kwa Israeli. Abēne bāli fyīnja bamia bana mbupinyigwa. Kangi Kyalā ātendekisye ikimanyilo ku bēne, itolo bo lukīsa u lubāngo. Kangi umwene aali kimanyilo kya lubāngo lwa Israeli, kangi ikimanyilo kya bulongi ku Igupti.

⁶⁰ Noa aali kimanyilo kya lubango kwa bandu bake, kangi ikimanyilo kya bulongi ku kisu ikitagigwege, unsitakwitika. A mīsi galagala aga galakīlīsa i kīsu nu kumilwīsyā i kīsu yāli ya njila yēne ya kupokela Noa. I kindu kyene iki kyabagile ukumpoka umwene kyaali bulongi.

I kindu kyēne iki kisakupoka i Kipānga umwīsyūgu bo bulongi, Kyalā ukwāla u bulōngi ku lugelēlo.

Loli Noa alinkulumbilila kilakila. Umwene alinkuya kimanyilo.

⁶¹ Kangi lilino Israeli, bo-fikīndīle fyinja abamia bana, abene balinkwanda ukukūta kuli u lubāngo. Kangi Kyalā atikwīsetulamo siku Mwēne nu kwīnāngīsya Mwēne mpaka abāndu Bāke bitendekisye ukwambilila iki Umwene ikunāngīsya.

⁶² Lilino, o, kyo kiliku iki kibagile ukuyobigwa palapala pala, linga ikylene kyaali, mumo fikuti Kyalā akilekīle ikisu iki bwasi! Abēne bamēnye kanunupo. Ikalatasi sya nōngwa sifumwīsye ikyēne, ukusyūngūtīla kangi ukusyūngūtīla kangi ukusyūngūtīla. Ifimanyilo fya Kwīsa Kwāke kutwālīgwe. Kangi abēne kingikingi bikubūka mulamula nkyēne kifwēne abēne bikusūla ikyēne. Abēne bo basita kulēya kulikōsa. Uswe tuli kubumalikisyo.

⁶³ Kyalā ikutuma itolo abasololi Bake akabalilo kako abandu bikulonda u nsololi. Kyalā ikutuma ikimanyilo Kyake akabalilo kako abandu bitendekisye kuli i kimanyilo. Loli, ikindu ikylene kyakuti, abandu kipala... Abene bikufika ku buyo ubu abene bikulonda ifyakwīpilika, pamo abene bisakulonda fimo, “Tubonesya uswe ikimanyilo ukufuma ku Mwanya.” Loli akabalilo kako Kyalā ikutuma ikimanyilo, polelo abene batikulonda ukukipilikisya ikylene. “Popāpo ikyēne kyo kifisīgwe ukufuma ku fisige fya bamahala na bakomu, ukusetuligwa ku twāna utu twīsa kumanyila.” Abene bikukibonela ikylene, ikimanyilo.

64 Mumo Israeli abaagile ukumanya, akabalilo kako umwana ugwanaloli yula apapigwege, akabalilo kâko abêne bakêtile mmwanya kula kangî bākêtile ukwisila mu a—a kabalilo ka fyinja abêne bitûgala ngamo, “Abandu bako bisakuyaga nhesya ku fyinja bamia bana, nkisu ikihesya, loli polelo une nisakubatwalaga abene panja.” Abene babâgisénie ukumanya akabalilo kâli kifuki, kangî akabalilo kâko abene bākêtile ukuti umwana ugwanaloli apâpígwe. Ikyo, yópe u mâma na tâta, Amram na Yoshebedi, akâtilaga ingomelesyo sya mwalafyale, kangî abêne balinkumbîka umwêne mulamula pânja mu kisoko kûko i ngwîna syâlîmo; komma na yimoyêne ya syêne yâbagile ukunduma umwêne. Abene baketile kyalipo ikika, loli abene balinkukikana ikylene. Abene bakalitendekisye ku kyene.

Kyala alinkuntwala umwene mulamula nkati nukumbika umwene mulamula mu nyumba ya Farao, nu kundeka Farao akusyeye umwene nukumpa umwene ubumanyili bosa ubu umwene âbagile ukuyanabo, ukunangisya (Kyala) mumo Umwene ikubombela ifindu, kangî polelo alinkumwêga umwêne ku lubafu-lwa-kunyuma kwa lulangalanga, ukundeka umwêne îbwe fyôsa ifya ikyêne.

65 Farao âmmanysyâga umwêne polelo. Kyala âmmanysyaga umwêne. Farao âli ni fyinja malongo mana ukumânyisya umwêne, polelo Kyala âlyêgile ifyinja malongo mana ukummanysya mwêne, ukundeka umwêne îbwêge fyôsa ifya ikyêne. Ukumanyisya kwa mûndu; kangî ukumanyisya kwa Kyala.

Farao âmmanysye u mwanundumiana ukuya ndongosi, umwimilili, kuli gwâbwîte, ugwakulwa, kuli uyûngi u Farao gwakwisa uyu âbagile ukukolelela Igupti mu mabuyo gâke agapamwanya, ukubîka pâsi fyôsa ifisu ifingi nu kufipela ifyêne fihômbège isôngo kwa Farao. Loli Kyala alinkummwegela umwene ku nyuma ya lulangalanga, alinkwêga fyosa ukufuma ku mwene. Kangî alinkunnângisya umwene, mu maminiti mahano, pa lusingi ulunyeke, ukuti Umwene aali Kyala gwabumi. Kangî alinkwega ulutende losa ukufuma mwa umwene; alinkutendekesya umwene. Umwene ali kika.

66 Kyala ikulonda abandu Bake ukwiputa. Kangî akabalilo kâko Israeli âhômbigw'isôngo fiyo, mu kayîlo ka luko, mpaka abêne bakâbagile ukubûka pabutalipo, akabalilo kâbo kâli kafwânikisigwe, kangî imisigo gyâbo gyâlâmbalêle pabutalipo ukukînda mûmo abêne bînogonelâga, polelo abêne bikwânda ukwîputa. Kangî akabalilo kako abandu bikwanda ukwiputa, polelo Kyala andaga ukupilika. Akene kâli kabalilo ka Lisyu lya Kyala ukuboneka.

67 Kangî polelo, akabalilo kako Amram kangî Yoshebedi âketile ukuti akene kâli kabalilo ka Lisyu ukufwanikisigwa, abene babukile ku lwiputo, kwa Kyala. Kangî ikylene kyo bwila

bala babo bikwiputa yo yumo uyu ali nu nsigo, uyu yo yūyo ikwegapo i kindukimo. Abēne bo bala aba bikwīpūtila, aba babīkīgwe na Kyala ukubōmba lūlo.

⁶⁸ Uswe twāyobaga ulubunju ulu ku kigemo kya kalembusya akabalilo kāko uswe twābopelāga ukukīndamo mu nkati umbabulano gumo na fyosa bo ifyo, ukuti twīsa ku kipānga. Kyālipo kyāyobīgwe isya u nnyāmbāla yumo uyu ālinakyo, ugwakubutali ukufuma kuno, uyu āgomokīle ku ku kukwesa ingambo ukufuma pápo umwene ābumbulusigwe ukufuma ku kansa. Une ndinkuti, “Ko kupelakisa kuki.”

⁶⁹ Popāpo polelo yumo āyobīle ukulāta kangī alinkuti, “Ikyo kyo kindu ikibībi ukukīnda-fyōsa ukusōkako, iki kilipo, ukukwēsa i ngambo.”

⁷⁰ Une ndinkuti, “Une mmenye ikyene. Panongwa yakuti, ikyēne kyo mōhēsī.” Kangī une ndinkuti, “Umwene yo—umwene yo setano.” Kangī une ndinkuti, “Kangī ugwe ukabagila ukukileka ikyene pene papo amaka ga Kyala gali pa ugwe.”

Une mmenye isya binitu babili mbumi bwāngu ubwākwānda, bosa babili ba abēne bālōndāga ukuya banyāmbāla ba Kyala.

Yumo mwa bēne, mbimbibi bo une nundōngolile umwēne kwa Kristi, umwēne alinkwānda ukwāsya i ngāmbō. Umwēne ākwēsāga ifuko ihano pamo ntāndatu pīsiku, itolo ukwītūgāsya kangī itolo ukwāsya yimo ukufuma pa yīngi, ilisiku lyōsa ilitali. Kangī umwene alinkugela ukwāsya iyingi, kangī i Kindukimo kilinkusita kumwitikisya umwene ukubomba ikyene. Umwene alinkwenda ukubuka ku bupīyilo, kisita kumanya ukuti a Masimbo gikukemela ifindu fila, nu kwīgūla lōsa ikipīyilo nu kugutila u mfuko mu bupīyilo. Kangī kila kilinkumasya ikyēne.

⁷¹ Kūko, umwinitu uyungi uyu ālōndāga ukuya Nkristi, kangī umwēne āgelīle ikinunu-fiyō ikyāke. Umwēne alinkukūta panja kwa Ntwa. Umwēne alinkusileka isyēne, ku milungu mibili pamo mitatu. Kangī akabalilo kāko umwēne ikwīsa ku mwēne, nkayīlo kala, umwēne āsōkilépo pa līnogōno lyāke. Kangī umwene alinkwisa ku mwene, nukwakwaga mwene panja pa lubingilo lwa kumbenu, ukutika pa kayabo ka kitini, ukufuma pa ntu gwake. Ukubopela mu nyūmba, mbimbibi fīyo, nu kukamata i ngāmbō syāke, kangī alinkukwēsa u mfuko gumogwēne bo akāli umwēne ukusōka nnyūmba a mayolo gala, itolo yimo palapala ukufuma pa innine. Muketile?

⁷² Yumo ākōlēlīgwe. “Nayumo umundu abagile ukwisa ku Myangu penepapo Tata Gwangu ikunkwaba umwene, kangī bōsa aba Tāta ambele Une bisakwisaga kwa Une.” Ngimba u kusoka kwāsanusya fiki? Ubwene bwali Bumi, kwa yumoywene. Umwene aketile Ikyene. Ugwe ukabagila ukukibona Ikyene pene papo Kyala ikusetula Ikyene. “Ikyene kifisīgwe ukufuma ku

maso, abamahala na bakomu, kangi kisetuligwe ku banike ku luko ulu lukumanyilaga.” Uko ko kutalusya.

⁷³ Amram kangi Yoshebedi amenye akene káli kabalilo. Isala yāli kifuki ku kiboko.

⁷⁴ Kangi une ngulonda ukuyoba iki akabalilo kako une nguyobapo isya ikyene. “Ikyēne kikaya umwēne uyu íganíle, pamo umwēne uyu ikubopa; ikyēne yo Kyala uyu ikunāngísyā ikisa.” Uko ko kutalusya. Íkyēne yo Kyala.

⁷⁵ Polelo, umwisyugu. . . O, unko iki kīngíle nubusolofu! Linga, umwisyugu, Kyala akukólíle ugwe, kangi ugwe gwalipāgwíle gwimwene ukufuma ku findu fya nkísu, kangi a maka galwímíko ga Kyala gakukemesisye ugwe ukufuma ku findu fila, ugwe ubagile ukuya mundu unsangaluke ukukinda uyu ali nkisu. Balipo maelifu-elifu aba bābagíle ukubōmba ikyēne linga abēne bābagíle, lōli abēne bakabagíla. Ikyēne kikaya kya bēne ukuya nakyō ikyēne. Ili lyo lisiku akabalilo kako i Kipanga kikukōleligwa panja, ukupaguligwa. Ikyene kyo kikindane, iki ikyene kyālisibíle ukuya. Éna.

⁷⁶ Akabalilo kako abandu bikwanda ukwiputa, akabalilo kako Israeli andege ukwiputa kuli u nsololi, Kyala áli nu nsololi. Kyala ali nu nsololi, akabalilo kosa, panongwa yakuti Kyala yo akabalilo kosa kunyela kumokwēne pankyeni pa bene. Umwēne álinagwe u nyāmbāla yula atēndekesigwe, lōli Umwēne āgūlilāga abāndu ukubuka kukwīpūta, a bāndu ukulōnda ikyēne.

⁷⁷ Mumo kifwēnemo une mbagile ukuyoba ukuti ikyo kili umwīsyūgu! Iki uswe tukufūmbwa umwīsyūgu akaya yo mmanya-luyigo, akaya u nyāmbāla uyūngi ku kipāngānio kimo ikikulumba, uyu ukwēga ifibugutila fyōsa ukupāngānio palikimo. Iki uswe tukulondigwa umwisyugu yo nsololi atumigwe ukufuma kwa Kyala, ni Ndumi iyi yisakukemela ikisu. Kyala abagíle ukuya nu nnyambala yula, linga abandu bītendekisye kuli ikyene. Umwe mumenye iki une nguyoba. Umwēne alinayo, lumo ali nu mwēne pabuyobumo nkísu, lōli abāndu bikufimbilisigwa ukukilōnda ikyēne. Kyala itolo atikukanyisya ifindu pa mmilo gwako. Ugwe kufimbilisigwa ukukilonda ikyene. “Basayigwa bo bene aba bikuya ni njala ni kyumilwa kuli ubugolofu, kabuno abene bisakwikutisigwaga.” Uko ko kutalusya.

⁷⁸ Ukufuma pāpo Mōse ālyāganisigwe. . . Ukufuma pāpo abāndu, ndigi, bāménye ukuti abēne bafūmbílwe ukuya nu ndongosi, abēne balinkwānda ukwīputíla. Abene balinkwanda ukummwiputíla Kyala ukubatumíla abene u ndongosi, pamo umunduyumo ukubatwala abene panja. Kangi Umwene alinkubatumíla abene unnyambala, unsololi. Kila kyali kika Kyake. Lilino, linga unnyambala uyu akali nsololi mma, linga umwēne āfyūkíle mmwanya, alinkuti, “Une ne gwabwíte

gwāmahala,” u Israeli āli nu bwābūke ukwīlāmwa u nnyāmbāla yula. Panongwa yakuti, Kyala, nkabalilo kalikosa, kisita kutoligwa, ikutuma unsololi. Yoba akabalilo kamo mwi Bangeli aka kālimo siku. Ikyene kyo kabalilo kosa nsololi uyu Umwene ikutumaga na ISI SYO IKUTI U NTWA.

⁷⁹ Yōpe Davidi, mwēne, unkulumba-ukukīnda ugwamahala uyu Israeli ālimo nagwe siku, kangi, pōpe, Davidi āli nsolōli. Naloliloli, umwene aali. Umwene aali nsololi, Davidi.

⁸⁰ Umwēne āgulilaga abandu ukuya ni kinyonywo mu ndumbula syabo ukupilika unsololi uyu Umwene ayaga pakutuma.

Ena, kyālipō ikibugutila iki kyāyobile abēne bābōmbīle, ikyo kikāli mma. Ikyēne kyāsisimikīsyē ukuti abēne bakāli batalusye. Abēne itolo bānyenyemusigwe mu kitima. Kangi i Bāngēli lyāyobile, “Ikilūndilo ikifuluganike kyābūkile na bēne.” Ngimba ikyene kibombile fiki? Ukutwala ulutamio panja mmatengele. Kangi akabalilo kosa, ifiswigo fikubombigwa. O, une ngunyonywa ukuti une nābagile ukutēdeka iki ikwīngila nkati, kanunu. Akabalilo kalikōsa aka Kyala ikutuma ikindikimo, kikuyapo kimo ikyamatingo, ikyākwēgelēla kyamumbili kya ikyēne, kikubūka ni kyēne. Akabalilo kalikōsa, bwīla ikindikimo, u kwīpela-bwītiki bwa ikyēne; ikyo kikwītūgasya mula itolo kanunu na bāndu.

Loli unsololi ugwanaloliloli ugwa Kyala ikwitugala na ISI SYO IKUTI U NTWA. Umwene atisa kusókamo siku ukufuma mu Lisimbo lila linga umwene atumigwe na Kyala.

⁸¹ Mōse alimile katikati pa Lisimbo. Kyala aatile, “Une ngubatwalaga abene panja.” Umwene alinkuyoba kwa Mose, “Une ndumbilile ugwe ukubomba imbombo yila.” Kangi Mōse āli nu bwendelemo. Umwene ālyāgēne na Kyala. Umwene āli ni Lisyu lya Ntwa.

⁸² Inongwa iyi Kyala ikutuma abasololi yo nongwa yakuti abene bali ni Lisyu lya Ntwa. I Lisyu lya Ntwa likwisa ku basololi. Kangi linga umwene akaya nalyo i Lisyu lya Ntwa, polelo umwene akaya nsololi.

⁸³ Filipo fi filūndiko fya fyākwēgēla fyamumbili ukugela ukuyoba abēne bo basololi, mōsa ukusuluka ukukīndamo mu ngulilo, loli abene bwila bikusókako ku Lisyu lya Ntwa. Loli unsololi ugwabwanaloli ikusyāla katikati pa Lisyu. Lilino, komma ukwiibwa ikyākwāndīsyā kila. U nsololi ugwanaloli ikusyāla na ISI SYO IKUTI U NTWA.

⁸⁴ Yeso ātusokīle uswe mmasiku ga bumalikisyo iki kikubonekaga. Loli u—u gwambombo ugwabwanaloli, u nsololi ugwanaloli, akatoligwamo siku ukuya lulalula na ISI SYO IKUTI U NTWA.

⁸⁵ Mōse alimile na Ntwa. Umwene ali kimanyilo. Umwene ali kika kwa Israeli ukuti ilisiku lya lubango lwabo lyāli kifuki, kangu umwene ali kika ku Igupti, ukuti ilisiku lya bumalikisyo bwabo lyali kifuki. Nongwa, abēne bāmīllilwe panja pala mu Nyānja Imfwāno, pankyenipo, ababwīte bōsa aba Farao. Abene baali kubumalikisyo bwa maka gābo agābwīte, kangu unsololi aali kimanyilo kya bumalikisyo bwakikolo.

⁸⁶ Inogona isya ikyene, mumo u Kyala ayīlile ubukulumba, kangu ubupepe buki Umwene ikubombamo. Naloliloli, linga absitakumanyila babagile ukupilikisya ikyēne, abamanyili babagile. Amenī. Linga abatumwa mu fibwina fya ndipa fya Igupto bābagile ukupilikisya ukuti yula āli nsololi ukufuma kwa Kyala, kangu isala yāli pa kiboko, bo bwīngipo buki kabagile akāya ka Farao ukumanya ikyēne? Loli ulo lo luko ulu lutikumanya ikyene, ulo lo luko ulu lukupondwa ikyene, bwila.

⁸⁷ Akabalilo kako Mōse aalimile, ikuketesya ukukinda amadirisha gala, ku bana bala ba Israeli bikukinda, kwa Israeli...kwa Farao, abene baali batumwa kangu imbwa, kwa Mōse, abene baali basaligwa bala ba Kyala. Ilibangeli liyobile, ukuti, “Mose aasalile,” alinkutendeka ulusalolwake mwene, “ukukubilwa ulufuyulo lwa Kristi, ukufyūsyā ulwēne ukuya bukabi bukulumbapo ukukīnda ifyakwīkyēla fya butulwanongwa, kabuno umwēne nu lupyānikisyo mpaka ku kyābupi.” Mōse āmēnye ukuti abēne bakāli bakanya ndipa mma; abēne bāli bāndu nu lufingo.

⁸⁸ Mwēne, umwēne āmēnye iki umwēne āli. Umwēne akābagile ukubabūla abēne. Abēne bikufīmbilisigwa ukukibona ikyēne, bēne. Umwēne āmēnye, mwēne, iki imbōmbo yāke yāli, uku—uku bōmbigwa. Umwene amenye ukuti Kyala anusisye umwene pa nongwa iyi, loli umwene alinkutoligwa ukubabula abene. Kangu akabalilo kosa aka abene bāli bafwamaso ku kyene, umwene akāsetulagamo siku mwene pabwelu, mpaka abene bikukyagania ikyene. Polelo, abene bakētile ikimanyilo kila, kangu abene balinkukyagania ikyene.

⁸⁹ Umwene alinkuti, “Une ngumpa Israeli ikimanyilo. Ega ingili iyi; yikusanusya iyene ukuya njoka. Abēne batisakupilika ku ikyo, polelo bīka ikiboko kyāko nkipāmbaga kyāko, kikwābila ikyēne pānja, ibūmbulusya gwīmwēne ukufuma ku bukoma, polelo abēne bisakwītika ikyēne. Kangu polelo, linga abene batisakupilika ikyene, ega a misi ukufuma mwa Nailo pāsī pala, onelela ikyene pa kisu ikyumu, kangu a misi gosa gisakuyaga lilopa.” Kila kyāli kimanyilo kya kīsu. Abāndu bisakwītika ikyēne. Akabalilo kako, abene aba bitendekisye ukwambilila ikyene bisakwītika ikyene akabalilo kako abene bikukibona ikimanyilo kya Kyala kikwenda, loli ikisu kikufimbilisigwa ukuya nakyo ikindukimo ikikindane. Popāpo, Umwene isakukipa ikyene kyōsa i kimanyilo.

⁹⁰ Kyala ābōmbile u mūndu, u nyāmbala umwīyīsyē, u nsololi, ukuya kimanyilo kya bumalikisyo bwa kayīlo ka kikolo kala pāsī pala. Kyala, tutumila uswe uyūngi yula. Fyusyila mmwanya uswe uyūngi yula. Linga abāndu ba Kyala bābagile ukubūka ku kwīputa kuli bo ikyo, Umwēne āngāli ikumfyūsya umwēne mmwanya. Ikyene kyo, a bandu bikufimbilisigwa ukufika nu nsigo gula. Abene bikufimbilisigwa ukusumuka. Abene bikufimbilisigwa ukusyagania. Abēne bikufimbilisigwa ukumanya lyo lisiku nki uswe tukwītūgasyāmo, kangī ku kayīlo kākī ko katusyūngutīle uswe, bo bakālī abēne ukusumukamo siku mmwanya.

Ugwe kwisakukīndililāga mulamula nkyēni itolo ngati ugwe bwīla gwābōmbile. “Mbagisēnie ukuyēnga i nyūmba imbya ikyīnja iki. Une mbagile ukuya ni ligali ilinunupo ukukīnda abaJones. Une mbagile ukubōmba *iki*.” O, fingi fiyo pa *iki*! Akabalilo kako umwe mukusyagania, sikaya ni mbombo. . . Isyo syo syosa silikanunu. Loli ugwe kufimbilisigwa ukusyagania, nkundwe, ukuti ikindu kyosa iki kisakupyutigwa.

Yeso alinkuti, “Komma ukuntila umwene uyu abagile ukugoga umbili,” i bomu lya Russia. Komma ukuntila umwene uyu ābagile ukusanusya u mbili ugu mu lufumbi lwa butēke bwa kisu, mu maminiti manandi, “lōli ntīla Umwēne uyu abagile ukusanusya umbili injila yila nu kukutāga u mōyo gwāko mu gehena.” Ikyo kyo ikyēne.

⁹¹ Mumo ne nāyobelāga ku ngānga, panja nkipatala akabalilo kākō u māma gwāngu āli kula, umwēne āyobāga isya mūmo u sayānsi āyīlile ubukulumba, ukubōmba pa findu ifikīndāne fya mbili, nukubīka u nkota mu gwēne, nukukēta nongwa ya fiki ugwēne gubagile ukugoga akambakasya kamo, nu kupoka ubūmbi bwa luyūngu. Une ndinkuti, “Ikyo kyo kinunu. Ikyo kyo itolo kinoge.” Une ndinkumpilikisya umwene pa kabalilo. Loli une ndinkuti, “Dokotala, ikyo kyo kinunu. Une ngupalisya ikyo. Ikyo kyo kinunu fiyo. Une—une naloliloli ngupalisya kwa Kyala panongwa ya ikyo. Lōli, kēta, ugwe kutāga ubūmi bwāko bōsa pa kugela ukukyāga ikindukimo pa kipeligwa. Lōli nongwa ya fiki komma akabalilo kamo kikwīnogōna isya Ywāni āpelīle ikyēne, Ywāni ātēndīke ikyēne, Ywāni yo Ntendekesi gwa ikyēne? Kyala yo Ntendekesi gwa ikyēne.”

Bo bukulumbapo bulinga yo Mpeli ukukīnda i kipeligwa iki Umwēne ātēndīke! Nongwa ya fiki uswe tukubīka ulusisimikisyo lwīngi fiyo pa kipeligwa, akabalilo kako uswe tutikwinogonaga isya Mpeli Uyu āpelīle kumwanya na pasi, kangī āpelīle umbili nu bumi? Umwene abagile ukubongotola ikyene akabalilo kalikosa Umwene ikunyonywaga, panongwa yakuti ikyene kyo Kyake.

⁹² Iki kikwisa ukuya kindu ikinunu fiyo, ukubomba pa mbili gwa bundu. Uswe tukupalisya ikyo. Abēne babagile ukusāmīsyā

i kisige, ukufuma ku mündu yumo ukubūka ku nnine; ukwēga utugoye utunini utunāndi tula, kangi ukwēga i kisige ukufuma mu mbako ya mündu nu kubīka ikyēne pamwanya nkati mu mbaka ya mündu uyūngi, kangi u nnyambala yula abagile ukukéta ukufuma ku kisige kila. Ikyo kyo kinunu.

⁹³ Ukwene kwalisibile ukuya, linga u māma, akabalilo kako umwene ayaga pakupāpa u mwāna, kangi u—u mwāna akābagile ukupāpīgwa, umwēne āli—umwēne ātēndigwa bo lula, ukuti umwāna ākābagile ukupāpīgwa, bōsa-babili, bāfwāga. Uko ko kutalusya. Loli ugwe kipala ukupilikigwāmo siku isya ikylene, ikylene kyāli kikindane, lumo nasiku. Loli umwisyugu abene babagile ukumwega u mama yula ukufuma pāpo umwene ali mbwitugasye bwa kuya nu mwana, kangi līnga i . . . akabalilo kāko u māma napōpe akāli kifuki mu—mu kabalilo ka kupona, umwēne . . . abēne babagile ukwēga u māma yula ku kyūmba nu kumpa umwēne akanini akasililisyā, nukusōsyāpo u mwāna yula, ukuya nu bupāpīgwe bwapaliposa, ukwega u mwāna. Uswe tukupālisya ikyo.

⁹⁴ Mbula une ikipāngānio kimokyene. Ugwe kwīmika u mpopi pānja pala pabuyobumo, pa lupāngānio lwa mīsi ulu nkāya, kangi kētēsya iki kikuboneka ku mpōpi unnywāmu. Ugwe kupufula ugwēne pānja.

Lōli, pōpe, uswe tubagile ukutumulako i kilūndu, ukutumula u lukōngi, kangi, ni kīka kya Kyala, Umwēne isakukilania i lilopa lila injila iyīngi, nkabalilo ka sekondi, nu kubopesya ikyēne ukusyūngutīla injila yimo iyīngi ukupoka ubūmi bwa mundu yula. Ngimba ywani abagile ukubomba ikyo? Mbula une.

⁹⁵ Tumula ilipīpa lya lilopa, tumula ulukīndi ulunywāmu pānja apa pabuyobumo mu mīsi, akabalilo kāko agēne gikutūyanika ukufuma ku mpopi. Ngimba ikyēne kisakubōmba fiki? Gela ikyēne kamokene nukusyāgānia iki kikuboneka. Yikayapo ni njila iyīngi iyakulanisya. Agēne gikufūmbilisigwa ukupufula ukugomokela ku mpopi.

Linga Kyala akātēndike i njila kuli ililopa ili ukukilanisania lyēne, mbimbibi, ukugomekela kumkwēne ku ndūmbūla kangi ugwe uli mfwāno. Akabalilo kalikōsa ugwe kwīngisya ulōbe lwāko, ubwēne bwāli bufwe, mbimbibi. Akabalilo kalikōsa ugwe kutumula pabuyobumo, ikyo kyālīgwiile lōsa ilipīpa lya lilopa pamo ikīndukimo, ubwēne bukuyaga bufwe, mbimbibi. Tumula u lōbe lwāko, ugwe kuyaga mfwano. Ikyo kyo kyosa. Ikyēne kikupūtāga itolo ukugomokela mu ndumbula yāko kangi. Ikyēne kikukugogaga ugwe. Lōli Kyala . . .

⁹⁶ Lilino, uswe tukwinogona ikylene kyo kinunu. Uswe tukwinogona ikylene kyo kinunu. Kangi uswe tukupālisya mūmo sayansi yābōmbīle, abēne babagile ukupinya imipīpa gila nukukyūnga igyēne ukufuma ku kusōk'ililopa. Ikyo kyo kyōsa kinunu. Lōli Ywāni āli yo Yula Uyu ātēndekīsye kila?

Muketile? Uswe tukukēta kyōsa pamwanya pa kipeligwa nukwibwa u Mpeli gwa ikyēne. Muketile? Uswe tukukēta ifindu ifyakipeligwa, nukwibwa i—i kindu ikyamwambepo. Ikyo kyo iki uswe tukubomba.

⁹⁷ Lilino, abasololi ba Kyala, abene bo. . . abene bali ni Lisyu Lyake. Iyo yo nongwa abandu bikwitika abene.

Iyo yo nongwa Kyala āyobīle kwa Mōse, Umwēne āyobīle kunyuma kula mu Bwāndilo, mwīngi, mu Kusōka, injila yōsa ukukīndilīla, “Linga alipo yumo pakati pa umwe, uyu gwamwambepo, pamo nsololi. . .” “Lilino ngimba uswe tukumanyaga bulebule ifindu ifi?” Umwene alinkuti, “Akabalilo kako umwene ikuyoba ikindikimo kangi ikylene kikwisa ukuboneka, ikuyoba ikindikimo ikingi, ikylene kikwisa ukuboneka, polelo itika ikylene.” Muketile? Ikyo kyo kimanyilo.

⁹⁸ Polelo Umwene ikupa i Lisyu Lyake, komma ku balongosi, komma ku balagili-abagāsi, loli ku basololi. Khrushchev akaya kimanyilo ku kīsu. Umma, nkulumba. Hitler akāli kimanyilo ku kīsu. Loli pa buyobumo, kubuyobumo, u Kyala alinayo unsololi ugwakwiŷyisa ikugulila pa sala yila. Umwene yo kika. Umwēne yo kimanyilo iki kīsa kukemela i kīsu kangi isakupoka i Kipānga. U nsololi!

⁹⁹ Eliya aali kimanyilo mu lisiku lyake, unsololi Eliya. Ku i. . .

Umwene aali yo nsolo- . . . umwene aali kimanyilo kya Lisyu lya Kyala, bulongi ku Igupti kangi lubāngo kwa Israeli, linga abene baalondaga ukummwitika umwene.

¹⁰⁰ Ilisiku ilyabonangi lila ilya Eliya, akabalilo kako Israeli gvesa abūkile nyuma kwa Kyala, abene bagomokile ku butulwanongwa. Abēne bālibwībwe ulubātiko. Abēne bālibwībwe isya kuya balōngosīgwe na Kyala, kangi u Yehova unkulumba uyu āligwīle i Nyānja Ingeseŷu, kangi ābatwēle abēne pānja pa Igupti, kangi u nsololi unkulumba ngati Mōse nkati mmyābo. Abēne bālibwībwe ikyēne.

Uswe tukwibwa ikylene. Umwe baMethodisti mukwībwa Yohani Wesley. Umwe baLuteri mukwībwa Martin Luteri. Umwe baBaptisti mukwībwa John Smith. Bīngi ba uswe tukwībwa Charles Finney, unkīnde gwa bōsa ba bēne.

¹⁰¹ Ikyēne kiyobīgwe ukuti malongo-mahano-na-bahano-nababili mwa mia ba bapīndūki ba Finney bākolelīle lōsa. Malongo-mahano-na-mabili-na-bahano-na-babili mwa mia ba baMoody bāgomokīle mu kyīnja kimokyēne. Kangi ikya Wesley, ikibugutila kya bwikemo, ikylene kyali kingikingi ukugomokelanyuma. Loli Finney āli na malongo-mahano-na-mana-na-bahano-na-babili mwa mia. Unnini, unnāndi, unsekele, u miana gwakipala panja pa kigemo nukukēta ukukilania ikilundilo kila, bo *lula*, kangi abanyambala balinkusilika, panongwa yakuti umwene alitugesye mmatēngēle ilisiku limo mpaka u Mbepo Mwikemo alinkwega ukunkolela umwene. Umwene abombile.

Umwene ali kimanyilo ku bumalikisyo, ukufwana ifyinja bamia babili ifi fikindilepo, ulwa lusasano lula ulu Wesley na bala bāli nalo, nu bulongi bukwiisa nkyēni.

¹⁰² Umwēne āli kimanyilo, yila ingulilo ya butulanongwa. Kangi mumo Eliya ābagīle ukwima pala, gwabukifu nu gwakwīyūla, pa mwene, nayumo nu mwene, loli umwene āli kimanyilo kya Kyala.

Abāngi ba bupūti bōsa bābūkile na Ahabu, mu njila ya bulililino. Abēne bāfikilepo ukuya balililino mu ngulilo yila. Lōli mūmo ugwaiyolo Ahabu, pamo, ugwaiyolo Ahabu, na bōsa bwa bukabi bwāke ubukulumba, kangi ikyēne kyātwēle kyōsa kya kipānga mu Kikatoli- . . . , pamo, komma Kikatolika, lōli kifuki i kīndu kilakila, mu bwīputa-fifwāni. Ābatwēle abēne mu buyo būbo abēna bāli mwālwe-mwālwe. Bamo bābagīle ukwīpūta injila *iyi*, kangi itolo ubwābūke, “Ugwe ubagīle ukubōmba kalikōsa ugwe kulonda.” Kangi ukufika mu luko lula ulwa bwitugasye.

¹⁰³ Kangi mumo fikuti u Eliya ālimile pala, nkifu, na ISI SYO IKUTI U NTWA. O Kyala, tupapo uswe abanyambala bo bala. Umwēne akātīlāga ukumbula Yesebeli isya kayīlo kāke. Umwēne akantīlāga Ahabu mma. Umwēne akātīlāga ukuti umwēne āli nsobi. Umwene ālimīle nu bukifu, nukusegelela kwa Ahabu, nukuti, “Nayimo ni ndungwa yitisakugwa mpaka une njikolelege iyene.” Ameni.

¹⁰⁴ Ngimba umwene aali fiki? Ikimanyilo ku ngulilo iyabutulwanongwa yila. Ngimba Israeli aketile ikyene? Umma. Abene balinsekile umwene, balinkummugila umwene.

Umwēne ālagwīsyē ukuti kula kwisakuyaga u lūmu, ukuti kula āngālī kukuya—kula āngali kukuya lutamio, njala, bususilwa. Kangi umwene āsolwīle nubukifu, imile pa mwene, na ISI SYO IKUTI U NTWA. Alinkuti, “Ntwa, abēne babagogīle bōsa ababwānalōli mya. Abēne babagogīle bala bōsa mya. Une ne mwene ntiga uyu asyele, uyu imile ni Lisyu Lyako.” Ngimba u lutamio lwa fiki? I Lisyu lya Kyala. Eliya ālōndāga ukwitugasya ni Lisyu. Umwene āli nsololi gwanaloliloli.

¹⁰⁵ Abasololi abangi bāyobile, “O, ena, ikyene kitikupela ubukindane ubunywāmu mma. Yehova atikupasya, umwe mumenye.”

Yehova nalōli ikupāsya. Ikyene kibagisenie ukuya Lisyu Lyake. Kangi Eliya ālimile nubukifu pa Lisyu lila, na ISI SYO IKUTI U NTWA. Kyala ālimpēle umwene isyakubutitu panini, i lisiku limo. Umwene alinkuti, “Une ndinabo maelifu mahano-na-mabili, Eliya, aba ugwe gwe nketi ku bēne, panja apa. Abene bakaya nubukifu ubwakufwana ukwisa panja nukwiyobela ikyene. Abene bikwifisa ukusyungutila mu sīngi. Loli, palema, mu ndumbula syabo, abene bo babombambombo Bangu. Abene bakafugama ilifundo kwa Baalim. Abene bikutiila ukubomba

ikyene. Loli, une ngukupa ugwe ikimanyilo, kangi ugwe uli kimanyilo. Ima panja pala, kangi ima pa Lisyu Lyangu. Une ngukupakikisyaga ugwe. Bapapo abene ikimanyilo.” Aleluya!

Kyala, tutumilaga uswe ikindukimo bo ikyo, ywani ikuyaga kimanyilo kya Lisyu Iya Kyala. Kangi u lufingo lulilōsa Kyala āfīngile lwisakutūligwa mu mūndu yula, 'nongwa yakuti umwēne yo kimanyilo, i kimanyilo iki kībibigwe.

¹⁰⁶ O, abene binogonaga, panongwa yakuti Ahabu aali mwalafyale unkulumba kangi ifisu fyosa filinkuntula umwene, kila kyali kinunu ukufwāna. Loli Eliya aali kika kya Lisyu. Uyo yo nsololi ugwabwanaloli, ikika kya Lisyu. Polelo akabalilo kako umwene ayege kika kya Lisyu, abene balinkusita ukumwitika umwene. Abene bakalinafyo ifyakumbombela umwene.

¹⁰⁷ Umwene aali kimanyilo ku mfwilwe, akabalilo kako Kyala antumege umwene ukufuma pa Kyamba Karmeli, ukufuma pa...kumwanya ku kisoko Keriti. Alinkutuma umwēne pāsi pala, ukufuma kukulīsigwa na bakihōbe, kangi akasōko kala kalinkūma lōsa. Umwene alinkubuka kula ku nyumba ya nkikulu umfwilwe uyu. Bo buyo buki undumbilili ukubukako! Loli umwene alinkubuka kula panongwa yakuti Kyala ālimbulile umwene ukubuka.

Loli Umwene alinkubuka kula, alinkuti, “Une nundagile umwene ukukulyesya ugwe.”

¹⁰⁸ Umwene abagisenie ukuya kika. Umwene abagisenie ukuya kika. Akabalilo kako, umwene ali panja pala, ali nu bufu ubwakufwana ukutendeka akasyesye kala, kangi umwene nu ndumyana gwake alinkulya akene. Akapake akākufwāna uku...Kangi utufuta twākufwāna nkipake, ukutēndeka akanini akapīmba, ukubūka na kēne. Umwene alinkuti, “Une ndi panja apa ikusala imbabu sibili.”

¹⁰⁹ Pa lula ulwalutēnde, ulupyāno, ulwamūlo ulubūnju akabalilo kāko unkāngāle ugwambuha-nkisyo umwīnitu, gwa nywīli-syambuha sikusuluka pāsi pa nyuma yāke, alinkwenda panja pala, kangi untu gwake ugwakipala gukumulika, akwīgemekēsya pa kipata, alinkuti, “Ndwalila une utwisi utunini,” kangi alinkuti, “palubafu, ndwalila une akamomosela ka kākulya nkiboko kyako, akasyesye.”

¹¹⁰ Umwene alinkuti, “Une ngaya nu bufu ubwakufwana. Une ndi panja apa lilino, ukukasala imbabu sibili, ukutendeka akasyesye akanini kuli mwanundumiana gwangu. Une ndinako itolo akākufwāna ukutēndēka kamokene kuli umwēne na une. Uswe twisakulya akēne nu kufwa.”

¹¹¹ Umwene alinkuti, “Komma ukutila, kabuno, ISI SYO IKUTI U NTWA.” Uyo yo nnyambala uyu uswe tukulondigwa. Akāli mma, “Lilino, ikyene *lumo* kikuboneka, kalumbu. Ikyene *kibagile* ukwisa ukuboneka. Une ngamanya.” Umma, umma. Eliya āli nsisimikisye. “ISI SYO IKUTI U NTWA. Indeko yila

yitisa kumalika, napamo akapake kala ukukamuka mpaka ilisiku ili Kyala ikutumaga ifula pa kisu.” Ameni. Mwaketa lelo umwe. Ikya kyabagile ukuya kimanyilo kyakufwana nu mwene.

¹¹² Umwene ikwimilila ikipanga umwisyugu. Bo Eliya asyele nu mwene pa kabalilo kanini. . . Umwene ali nu ndumiana unnini. Umwene alinkuya mbine. Ububine bwake bwali bunyali fiyo mpaka gukalimo nu muyi nagumo gwasyele mu mwene. Umwene alinkufwa. Polelo umwene alinkubomba fiki? I kipanga kitalile kiketile ifimanyilo ifyo. Loli, fiki, mbimbibi linga ulutamio lukwisa, mbimbibi umwene ikulonda ukuleyela i kipanga kuli ikyene. Umwene alondaga ukundeyela Eliya. Umwene alinkuti, “Ugwe nnyambala gwa Kyala, lilino ugwe gwisile kuno kukukolela imbibi syangu ku bukumbukilo bwangu nukwega ubumi bwa mwanundumiana gwangu.”

¹¹³ Eliya alinkwega u mwannundumi ana yula, alinkubuka mmwanya mu kyumba kyammwanya kuko umwene agonaga mmwanya mula, alinkundambalika pa kitala kyake mwene, ukwibalula mwene pamwanya pa kene, alinkuti, “Ntwa Kyala!” Aleluya! “Tuma gomokesya u moyo gwa ndumiana uyu.” Kangi u mwana yula alinkusumuka.

¹¹⁴ Umwene alinkukega akene ukugomokela pasi. Unkikulu yula alinkunketa u mwana, kangi polelo alinkunketa kwa umwene, polelo umwene amenye ikindukimo kyali pala. Umwene alinkuti, “Na iki une mmenye ukuti i Lisya lya Kyala lili nkanwa mwako.” Ameni. Umwene ali kika ku mfwilwe yula. Akabalilo kako umwene aketege a maka ga Kyala, Uyu ikupela ukuya mumi pamo abagile ukungoga, ukufyusa u mwana gwake ku bumi, umwene alinkuti, “Na iki une mmenye ukuti ugwe gwe nnyambala gwa Kyala.” Umwene amenye ikyene.

Ifikolo umwisyugu fikuseka ku kyene, mumo abene babombile akabalilo kala. Abene balinkutoligwa ukwitika ikyene. Loli unkikulu yula amenye mbukindane. Umwene ali kimanyilo lula, kabuno umwene ali kimanyilo, ukusyusa unfwe gwake ukugomokela ku bufwe. Polelo abasololi bo bwila fimanyilo fya Kyala.

¹¹⁵ Akabalilo kako Eliya polelo akolile ku bubonesyo, alinkuti, “Linga Kyala yo Kyala, mbombela-imbombo Umwene. Linga Baala yo kyala, mbombela-imbombo umwene.”

Ngimba ikya kikabagila ukuya lisiku ilinunu kwa Eliya umwisyugu? Linga indyali yo kyala, mbombela-imbombo ikyene. Ngimba uswe tulinakyo fiki mu ndyali? Ngimba uswe tubombile fiki? Uswe tukaya nakyo nakimo loli ikibugutila kya bubole. Uswe tukaya nakyo nakimo.

Loli uswe tutagile kilikyosa, kifuki mwinnangu aligwesa uswe tuli nabo, ukwisila ifisu. Apa, undungu ugu gukindile, ukutaga i fisu fibili pamo fitatu ukongelelapo ku kikomyunisti. Uswe tukusongesy'isongo a bandu nu kwega i hela syabo, nu kutuma

iyēne ukukilania kula ukulyēsya abāndu bala bābo bikusanukila ku kikomyunisti mbimbibi bo abēne bikufikapo ukwiyēnga mōsa. Ikyene kyo busyobi. Uko ko kotalusya.

¹¹⁶ Uswe tukwikōléla ukuya Bakristi. Unko uswe tuyege bo baKristi, polelo, komma ukwisila mu kulyesya abene ifindu bo ulo. Ikyo kili ni kinini fiyo ikyo kyo—ikyō kyo. . . U mūndu gwapalipōsa unnunu-ndūmbūla isakubōmba ikyo. Ikyo kyo bwīputipūti. Ubo bukaya bupoki.

Abāndu bīngi fiyo bikwēga ubupūtiputi nu bupoki fifuluganikēne mōsa. Ubwīpūti ko kulyēsya abafwīlwe na balondo, na fyōsa bo ifyo. Ubo bo bupūtiputi. Lōli u bupoki ko Kupāpigwa ukupya, ukuya mpāpigwe kāngi. Ikyo kyo kikīndāne. Ubwīpūti, Gwamuhamadi ko bwīputipūti. Bulipo ubwīpūti bwīngi.

¹¹⁷ Lilino, pamwanya pa Kyamba Karmeli, ilisiku lila akabalilo kako umwene ikukolela ububonekesyo, kāngi umwene alinkunkōlela Ahabu na maelifu ga bapūti aba bālingīle ku tempeli ya fipanga-fipāgūke fyābo, umwene alinkubakolela abene pamwanya pa Kyamba Karmeli, alinkuti, “Isaga kuno. Nyagaga une apa. Une ngwimikanaga ni kibugutila kyosa.” Ngimba umwene ābombile fiki? Umwene āli na ISI SYO IKUTI U NTWA. Umwene akātilaga mma. Umwene alinkuti, “Paga ingambako. Bikapo pa Baalim. Unko u Kyala uyu ikwamula nu moto ayege yo Kyala.”

¹¹⁸ Polelo, i lisiku lyosa, mpaka . . . ukufuma ku lubunju mpaka ifyakulya fyakunamayolo, abene balinkunyela pa kigemo. Abene balinkwikēka bene. Abene balinkuywega. Abene balinkulata. Eliya ālyēndīle ukugomokela nu kubūka, alinkuti, “Ywēga pamwanyapo panini. Lumo umwene abukile pa bwendo bwa kuloba iswi, pamo ikindukimo. Umwene yo ali pānja ikufwīma, pamo ikindukimo.”

Namanga, umwēne āli na ISI SYO IKUTI U NTWA. Umwēne ālikutisīgwe. Umwēne āli ni Lisyu lya Kyala.

Nkundwe, kalumbu, ngimba kyo kiliku iki unnyambala aligwesa ikufūmbwa ukukinda ulufingo lwa Kyala? Kyala aayobile Umwene ikubombaga ikyene. Umwene yo Abrahamu. Umwene alinkumpela Kyala ukubomba isi Umwene ayobilepo. Umwene aamenye ukuti Kyala aabagile ukubomba ikyene, panongwa yakuti Kyala aayobile lulo.

¹¹⁹ Polelo umwene—polelo umwene alinkubakolela abene ukwisa kumwanya kula. Kāngi polelo abēne balinkwikēka bēne, nu kuywēga nu kukūta ilisiku lyōsa, mpaka ku likemo lyakunamayolo. Polelo, Eliya, ketesya mumo umwene ābombile ikyene. Ikindu kyakwanda iki umwene ābombile ko kubūngulusya mabwe kalongo na mabili palikimo.

Kyala akaya mtapulanie. Fipanga-fipāgūke fikutapulanania ifipanga, lōli komma Kyala.

Yumo alinkuti, “Ngimba ugwe gwe Nkristi?”

120 “Une ne gwa Baptisti.” Polelo ikyo kyo kikaya kikinda ukuyoba ugwe gwāli ngulube.

121 Yoba, “Une—une ne gwa Methodisti.” Ena, ikyo kyo kikaya kikindapo ngulube, kangi, kwa Kyala.

122 Une nguyoba, “Ngimba ugwe gwe Nkristi?” Ukuya Nkristi, ugwe kufimbilisigwa ukuya ngati-Kristi, kukyūnga u Bwakyala mwa ugwe, na Mbepo Mwikemo, bo aagwiile pa Lisiku lya Pentekosti. Komma ikitima kimo, lōli une ngusanusya u Pentekosti ugwanaloliloli. Muketile? Kutalusya.

123 “Une ndi gwa Pentekosti. Une ndi gwa Oneness. Une ndi—une ndi gwa butātu. Une ne . . .” O, mwe! Ikyo kikaya kangi mma ukukīnda ukuyoba ugwe gwāli kindukimo ikīngi. Kitikusanusya a kandu kamo kwa Kyala. Ikyo kikapūgula.

124 Ikyo kyo iki kyābonīke pāsi pala nkati mwa bēne bapūti. Lōli Eliya ābūngēnie amabwe kalongo na mabili palikimo, ukunāngisya ukuti Kyala yo Kyala yumoywene pamwanya pa bōsa ba abēne, alinkubūngulusya agēne lōsa palikimo.

125 Popāpo, akabalilo kāko umwēne āgatwēle agēne palikimo bo lula, umwēne alinkugoga i ngāmbāko nu kulāmbalika iyēne mmwanya pamwanya pa kigemo, pa mbābu. Umwēne alinkuti, “Lilino, ukuya nsisimikisiyi kukayapo nakumo ukusyōba mu iki, būka kanyēgēle une amapīpa kalongo-na-mabili ga mīsi.” Kangi umwene naloliloli āyubīke mmisi imbabu sila. O, Aleluya! Umwene ālondaga ukunangisya ukuti Kyala āli Kyala. Panongwa yakuti, fiki? Umwene ali na ISI SYO IKUTI U NTWA. Umwene ali nsololi. Umwene ali ni Lisyu lya Kyala.

126 Polelo momumo abene—abene bābombile i lisiku lila, linga abene bikuyoba ukuti abene bisakukusanusya ugwe ukufuma ku kipanga, abene bisakubombaga *iki*, i *kingi*, linga ugwe gōsīgwe mu Ngamu ya Yeso, kangi fyōsa ifindu ifikīndāne bo ifyo: butoyofu. Ikyene yo ISI SYO IKUTI U NTWA.

127 Mundu unganigwa, ikilo kimo, alinkuyoba kwa une, ikwīsa ukubika amaboko gabo ukusyungutila une, kangi alinkuti, “Nkundwe Branham,” alinkuti, “Une ngulonda ukukulalusya ugwe ikindukimo.” Alinkuti, “Linga ugwe ubagile itolo ukupepusya panandi, ifindu ifi ifyō ugwe kuyobelapo.”

Une ndinkuti, “Fiki?”

Alinkuti, “Fyōsa ifi ulōsyo.” Alinkuti, “Ifipanga fya Chicago na fyōsa fikukulōnda ugwe fiyo ububibi fiyo, lōli abēne bikutīla ugwe kwisa kuyobapo kila.”

128 Une ndinkuti, “Naloliloli, une nguyobapo ikyene. Naloliloli, une ngukiyobaga ikyene.”

Alinkuti, “Ena, ikyo kyo kindu kyene iki abene balinakyo ukulwana na ugwe.”

129 Une ndinkuti, “Polelo abene bakafika ukukindana na une. Une ngāli Yula uyu āyobīle Ikyene. Kyala āyobile Ikyene. Une ngusasania aligwesa gwa bēne ukwisa ukusisimikisya Ikyēne kisóbi.” Muketile?

130 Alinkuti, “Ena, ugwe uketile, ugwe—ugwe ubagisenie ukwitikisania nukutendeka ubwinitu.”

Ikyo kyo kindu kilakila iki abene bālonidaga umwene ukubomba. Ameni. Kyala atikupepusya. Umma, nkulumba. Umwene atikupepusya.

Umwene alinkuti—umwene alinkuti, “Lilino, Nkundwe Branham, une ngulonda ukukulalusya ugwe i kindukimo. Ngimba u Gwandumi gwa Ntwa. . .” Alinkuti, “Uswe twesa tukwitika u Gwandumi gwa Ntwa. Ngimba u Gwandumi gwa Ntwa akubulile ugwe Iki?”

131 Une ndinkuti, “Une ndikupasya iki u Gwandumi gwa Ntwa abagīle ukuyoba. Linga Ikyene, u Gwandumi gwa Ntwa, Umwene isakuyoba *Ikyo*. Lōli linga Umwēne āyobīle ikindukimo ikikīndāne, Umwēne akāli Gwāndumi gwa Ntwa.” Une ndinkuti, “Kisitakupasya iki u Gwandumi, pamo kilikyosa ikingi kyāyobile, Pauli āyobīle, ‘Palema nalinga u Gwāndumi ukufuma ku Mwanya ikulūmbilīla i nongwainunu yiliyosa iyingi kwa umwe, ndeke umwēne ayege ngunigwe.”

132 Bāndumi na aligwēsa, kimo ikyamumbili ikindukimo ikyakwītutumula, ukuyoba isya Bāndumi. Joseph Smith, Bringham Young, kangī utubugutila utukindanekindane mosa, utwa ba Adventisti na filifyosa ifingi, abēne bikukēta uluko lōsa lwa findu bo ifyo, lōli ikyēne kyo bwīla kikukīndana ni Lisyu.

133 Lōli, Kyala ikutūla i Lisyu Lyāke. Ilyēne lyo Lisyu Lyāke. Une ndinkuti, “Ilyene lyo Lisyu lya Ntwa. Naloli. Fyosa ifi une mmanyilemo siku kyāmanyisigwe kwa une nu Mwene. Une ngābukilēmo siku ku sukulu ya bunyakyala pamo sukulu. Iyene yikufumila ku Mwene.” Lōli une ndinkuti, “Kali ikyēne kyāli kikīndāne. . . Linga ikyēne kyāli kikikīndāne na Kila, une āngāli ndikwītika Umwēne. Panongwa yakuti, ilyo lyo Lisyu lya Kyala, lyo likwanda. Kilikyosa ikingi kikuyaga butungulu.” I Lisyu lya Kyala, itugasya ni Lyene.

134 Popāpo, Eliya, akabalilo kāko umwēne āmalisisye, umwēne alinkubūndāsya-na-misi ifisīnga fyōsa fila mōsa mwālwe, na mapīpa ga mīsi kalongo-na-mabili. Ukōnelelāga ifyēne pa mwanya pa pala. Umwēne alinkusōkāmo panja pala, itolo ukuya ntalalifu bo umwēne ābagīle ukuya. Fiki? Kyala akabagila ukusyōba. Kyala ālimbūlīle umwēne. Umwene alinkuti, “Ntwa Kyala gwa Abraham, Isaki, na gwa Israeli, unko ikyene kimanyigwege i lisiku ili ukuti Ugwe gwe Kyala, kangī une ne gwambombo Gwako. Kangī une mbobile iki ku bulagili Bwako, panongwa yakuti ikyene yo ISI SYO IKUTI U NTWA.

Une mbombile iki panongwa yakuti Ugwe gwaalimbulile une ukubomba ikyene, panongwa yakuti ikyene kyo kufwana ni Lisyu Lyako. Unko ikyene kimanyigwege lilino ukuti Ugwe gwe Kyala.”

Kangi u Moto gwa Ntwa gulinkúgwa, gulinkulya i likemo, ifisínga ifibündale-na-mísi, gulinkumyānda amalyálábwe, na filifyōsa ifíngi, nu kwēga kilikyōsa mya. Polelo Israeli alinkukūta, maelifu mahano-na-mabili, “Unko Kyala ayege Kyala.”

¹³⁵ Eliya, bo bumogi buki ukukēta akanini kala, akakāngàle akaboneke-kōnywa, akasekele umbili mōsa gwanginya lōsa, akangili akanini kala nkiboko kyake, akapake ka mafuta katulikigwe pa lubafa lwake, akayabo ka kipapa kya ng’osi kiniembeteligwe ukusyungutila umwene. Fiki, abene bambikaga umwene mu jela umwisyugu linga umwene ikwenda pa lukindi; loli abene bikubitikisya abakikulu ukufwala ibundu; loli abene naloliloli bakābagile ukubomba ikyo, muketile, bo *ulo*, ukusōka panja.

¹³⁶ Polelo, polelo, loli apa abene biku...apa umwene alinkwisa, ukukilania pala, ukukilania ikyamba, pa ngili iyi. Lilino, Kyamba Karimeli akaya kanini—kanini akabuyo kasitakandu kītūgēsye panja pakatikati pa lulangalanga mma. Ikyēne kyo kyāmba ikinywāmu. Ikyēne kikubopa, mu luko lwa busēndāme bo *ulu*, kangi kikubopa ukufyūka ku bwa pamwanya, kangi kikukēta panja ukukilania i nyānja. Kangi Eliya na Gehazi alinkutumula injila yosa ukufyūka, pa mwanya. Kangi Eliya āgwile pa kiso kyake pala, nu kwanda ukukūta kwa Kyala, ni nyuma yake yisyumbutusigwe ku Bwingilil’ilisuba, ukubuka ku lisuba. Ifyinja fitatu ni myesi ntāndātu, komma nukugwa ni ndungwa nayimo yāgwile. Umwēne alinkuyoba kwa Gehazi, “Buka kakēte nu kubona kalikōsa, i libīngu panja pamwanya pa nyānja.”

Imile pa kyamba iki, ukuketa panja injila *iyō*, alinkuti, “Une ndikukibona ikindu nakimo.”

¹³⁷ Umwene alimile palapala pala. “Kyala, linga abandu aba bapindwike, linga abandu aba bagomokile kwa Ugwe, linga abene bītendekisye ukusōkāpo ukufuma ku butoyofu bōsa ubu nukugomokela ku Lisyu Lyāko, polelo Ugwe gwe Kyala, ukwamula i Lisyu Lyako.”

¹³⁸ Unko une njobe ikindu kilakila umwisyugu. Ega ifipānga-fipāgūke ifi nu kubongotola ifyēne lōsa, ībwa ubukīndāne bwafipānga-fipāgūke ifi, kangi unko abāndu bīse ukugomokela ku Lisyu lya Kyala, ku lukīndi bwa bugolosye. Une nisakusisimikisya kwa ugwe aliko Kyala uyu akāli abagile ukwāmūla nu Mōto.

¹³⁹ Unko a bāndu bakōlēle pa Kyala. Unko...?....bakōlēle kuli u mūndu. Unko a bāndu bakōlēle kuli u nsololi. Kyala

isakumbika umwene pa buyo. Une ngusania ifikolo ukubomba ikyo. Ukugwa pa kisyo kyako nukukolela pa Kyala, ukuntuma u mpoki, kang'i ketesya iki kikuboneka. Itolo bōmba ikyēne akabalilo kamo, Kyala isakwāmūla. Kyala akabalilo kōsa ikubōmba.

¹⁴⁰ Alinkugwa pāsi nukuyoba, “Kyala, unko ikyēne kiyege umwīsyūgu. Abāndu aba akabalilo kamo bālwana na Ugwe. Abandu aba babongotwile ukubuka mu luko losa ulwa fipanga-fipaguke panja pala. Loli, umwisyugu, Ugwe usisimikisye Gwimwene. Ugwe gwe Kyala. Kang'i abandu balinkuti, ‘Sopa panja Baalim.’ Kang'i une ngogile maelifu ga baputi. Abene bali panja pa njila lilino, Ntwa. Fyōsa ifilwānanafyo fikīndile, utwabānde utunini utu twātupāgulāga uswe.”

U m'Methodisti ikulōnda ukwīsa ukwīpūta nu m'Baptisti; u m'Baptisti ikulōnda ukwīsa nu m'Pentekosto; ababwānalōli mu ndūmbūla pāsi pala, bala abasūbiligwa maelifu mahano-namabili. Loli abene bakabagila ukubomba ikyene. Linga abene bikubomba, abene bikusigwamo panja pa fipanga fyabo. Bamo mwa bene batikupasya. Abene bikwīsa, mulimosa. Uko ko kutalusya.

¹⁴¹ Lōli unko abēne bōsa balilatulaga ukusalana kula nu kwīsa palikimo, nukuyoba, “Uswe twisakwībwa fyōsa ifi apa ifimanyisyo na bakatekisimu, na filifyosa uswe tukubala ukufuma. Unko uswe tugomokele ku Lisyu lya Ntwa.” Ketesya iki kikubonekaga pala. Kyala isakusumusyaga abene nsololi, Umwene naloliloli isakutwalaga, ikyo kisa kutwala Ikyene palapala ku bene, linga abene bitendekisye ukwambilila Ikyene. Ikyakwanda, abene bikufimbilisigwa ukwiputa. Kyala ikugulila.

¹⁴² Ngimba ikyene kikaya kihesya ukuti Kyala ikulonda abandu ukuya ni kiyabo mu kyene? Akabalilo kako Yeso āketile panja pa mfunjo, Umwene alinkuti, “U mfunjo go gutonile. Abakusukulika bo banandi. Umwe ipūta u Ntwa gwa mfunjo,” yula āli Mwēne. “Umwe ipūta kwa Une, ukuti Une ngutumaga abasukulika nkati ku mfunjo Gwāngu.” Kyo kiyabo kimo ugwe kufimbilisigwa ukubomba. Kyala ikugulila ku Kipanga Kyake ukunkolela Umwene. Umwene bwila abombile ikyene. Kyala ikugulila umwisyugu ku bandu ukunkolela ugwambombo Gwake kukabombo. Kang'i u gwambombo akabagila ukwingila mu mbombo mpaka abandu bikwiputa.

¹⁴³ Israeli akābagile ukufika nkati mwa mbombo pāsi pala, ni fimanyilo ni fiswigo, mpaka abene balinkugwila pa kisyo kyabo nukwiputula umbāngi. Kyala āli mbāngi Gwake. Kyala ali nu nsololi itulike pamwanya pala mu lulangalanga, ālinkyūngile umwēne kula kuli ifyinja malongo mana, ikugulila kuli abēne ukufikapa mbutalusye, u kwīpūta. Loli akabalilo kako abene

bali kanunu nu kwānda ukwiputa, polelo Kyalala alinkutuma umpoki.

Kyalala ikubombaga ikindu kilakila umwisyugu, linga abandu babagile itolo ukwisa palikimo, ukwisa ku kwiputa. Umma ndaga.

¹⁴⁴ Umwene aali kimanyilo ku basololi abasyobi bala kangu kwa Ahabu, ukuti umwene aali ntumigwa gwa Kyalala. Umwene aali nsololi gwa Kyalala. Polelo, umwene yope ali kika kwa Israeli, ukuti umwene abagile ukwīgāla kumyānya pamo ukwīgūla imyānya, akabalilo kākō umwene ānyonywāga. Umwene naloli āli.

Mbula une yumo abagile ukwīgāla imyānya, nāngīsyā une yumo uyu abagile ukwīgūla imyānya, panja pa Kyalala. Kangu i Lisyu lya Kyalala, pamo, i Lisyu lya Kyalala lili na basololi.

¹⁴⁵ Mikaya, i kimanyilo kwa Yehosafat. Mikaya āli kimanyilo kwa Yehosafat, ukuti Kyalala ikukyūnga u nsololi ugwabwānalōli pa kiboko.

¹⁴⁶ Lilino kētēsya. Umwene āli na basololi bamia bana, Ahabu ābōmbīle, kangu umwene ākōlīle pānja basololi bamia bana bala. Kangu nu bwitikisano bumo abēne bālimbūlīle umwene. Kangu napāpo, pāsī mu ndumbula ya Yehosafati yila, u nnyāmbāla gwa Kyalala, umwene āmēnye kyālipo i kīndukimo ikisobi. Umwene āmēnye kyālipo ikindukimo kyālī kisobi. Umwene alinkuti, “Ngimba ugwe ukaya nayo nayumo uyungi?”

¹⁴⁷ “Ukufuma pa bamia bana bimile pala?” Umwene alinkuti, “Aba bo basololi bosa, basololi ba Yehova.” Balipo a—a baMethodisti, abaBaptisti, abaPresbeteri, aba Bumobwēne, o, mwe, mwe, Bābutātu, na lōsa u luko ulukīndāne. “Uswe tulinabo abēne bōsa apa, kangu nu bwitikisano bumo abēne bikuyoba iki kyo kīsu ikikulumba ukukinda iki kili. Uswe tukaya nako nakamo akakutētemesya.” Bo yu ndumiana nnini ikukub’ulufi ku mapumba, umwe mumenye, akabalilo kako umwene ali nu lutende. Komma ugwe ukupasya isya ikyo.

Alinkuti, “Loli ngimba ugwe ukaya nagwe yumoywene kangu?”

Alinkuti, “O, ena, alipo uyungi yumo apa, loli,” alinkuti, “Une numbengīle umwene.” Muketile? Alinkuti, “Umwene akabalilo kosa ikuyoba imbibi isya kisu iki. Umwene akabalilo kosa ikuyoba ikindukimo ikibībi kisakuboneka kwa uswe.”

¹⁴⁸ Yehosafati alinkuti, “Une—une ngulonda ukumpilika umwene.” O, ena!

Ngimba umwene ali fiki? Ikimanyilo. Kisitakupasya isya balinga ifibugutila pamo ikipaguko, Kyalala akaali ali nu nsololi uyu ikwimila ni Lisyu.

¹⁴⁹ Yehosafati āmēnye ukuti Ahabu āgunigwe, panongwa yakuti yula u nsololi gwanaloliloli, Eliya, āfumile pakuya kimanyilo

ku fikolo, alinkuti, “Imbwa sisakumyānda ililopa lyako, ukwisa kuno.” Uko ko kotalusya. Umwēne āmēnye ukuti Yesebeli nu mwēne bāli ni kyēne ukwīsa ku bēne. Umwēne āmēnye ikyēne kyābōmbile. Muketile?

¹⁵⁰ Kangi Mikaya, Mikaya alinkuti. . . Abene—abene balinkwisa pala ku mwene nukuti, “Lilino, une ngukubulaga ugwe, linga ugwe kulonda ukubuka ku kibugutila ikikōnge, une ngukubulaga ugwe iki ugwe kubomba. Ugwe itolo itikisyaga ukuti bōsa abalumbilili bangi aba bali batalusye. Muketile? Ugwe umbule umwene, ‘Bukaga mmwanya.’” Kangi alinkuti, “Ugwe itikisania itolo.” Alinkuti, “Une ngukubulaga ugwe iki uswe tukubombaga. Uswe tukupelaga. . . Uswe twisakukeeta ukuti ugwe kwīsa mula nkipānganio kyītu, linga ugwe itolo kubōmbāga ikyo, muketile, linga itolo ugwe itolo kwisa kulekako pa finini fya findu ifi apa ifi ugwe kuyobelapo. Ugwe itolo nāngisya, būka, itikisania na bēne, būkaga nkyēni ba bēne.” Huu-huu! Ngimba umwe mubagile ukwinogonela u nsololi ugwabwanaloli gwa Kyala ikusōkāpo ukufuma ku Lisyu lya Kyala? Ngimba umwe?

“Ena,” abinitu aba bāyobile, “loli, uswe twāyibwēne imboniboni,” abasololi bamia bana aba. “Uswe tumenye. Uswe twe basololi. Uswe tumenye, kabuno uswe twe basololi.”

¹⁵¹ Mikaya alinkuti, “Une ndikwīlamwa lōli iki ugwe gwāyibwēne imboniboni. Une ndikwīlamwa ikyēne napanandi, iki umwe mwākibwene, i mboniboni, lōli ikyēne kikaya kyākufwana ni Lisyu lila.” Ameni. Alinkuti, “Une nāyibwēne imboniboni, nīne.” Ameni. O, kisa! Umwēne āli kimanyilo. Umwēne āli kimanyilo. Umwene alinkuti, “Une nāyibwēne imboniboni, kangi une nālimbwēne Israeli, ngati ng’osi, sibalanile pa kām̄ba, ukuya nu ntimi nayumo.”

Kangi uyu unkulumba unkētēsi, bishopu, alinkwēnda kula nu kunkoma umwēne nkanwa. Alinkuti, “Ngimba u Mbepo gwa Kyala abukege kugu akabalilo kako Umwene asokilemo mwa une?”

¹⁵² Umwēne alinkuti, “Ugwe kwisakukēta akabalilo kāko ugwe uli mm̄nyololo. Ugwe kwisakukēta.”

Umwene, Ahabu alinkuti, “Mbika umiana yula mm̄nyololo. Nswila umwene u nkati gwa busulumanie, kangī mpapo umwene amisi ga busulumanie, ukunwa.” Alinkuti, “Akabalilo kāko une ngugomokela ndutēngāno,” alinkuti, “polelo une nisakumpakikisya umwēne.”

¹⁵³ Ugwaiyolo Mikaya aalimile pala na ISI SYO IKUTI U NTWA. Umwene alinkuti, “Linga ugwe kugomokela napanandi, Kyala akāyobile kwa une.” Hum! Ikyo kyo ikyene. Ngimba umwene aali fiki? Umwene aali kimanyilo, ukuti abasololi ba Yehova, abasololi ba Kyala, bikusyala ni Lisyu lya Kyala.

154 Ugwe uli nayo unsololi uyu ikuyoba ugwe ubagiile ukōsigwa mmapalo ga “Tata, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo,” ikylene kyo nsololi gwabutungulu. Linga ugwe kuyoba aliko u nsololi pakati pa ugwe, uyu ikuyoba, “Balipo aba Kyala batatu,” umwene yo nsololi gwabutungulu. Likayapo i Lisimbo nalimo ilya ilyene. Uko ko kutalusya. Loli unsololi ugwa Kyala ugwabwanaloli isakusyala ni Lisyu lila. Kangi linga imboniboni yake yikulwana ni Lisyu lila, umwene akaya nsololi gwabwanaloli ukufuma kwa Kyala.

155 Nakumo, mwi Bāngéli, aligwesa alyosigwemo siku mmapalo ga “Tāta, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo.”

156 Kēta Pauli, pamwanya pala mminyololo, a kanini, akaniongala-mbulo akaYuda, akākīpāla, kalāmbalēle pamwanya pala ukutāga ifyīnja malongo mabili, mminyololo gwa Roma. Umwēne āsīmбіle abakalata aba. Lilino, ngimba umwe mukwinogona fiki abakikulu undumbilili inogonaga isya Pauli, akabalilo kako umwene ayobege, “Unko abakikulu bala bikyungege kimyemye mfipanga. Une ndikubitikisya abene ukuyoba?” Une ngwinogonela abene bābagīle naloliloli ukubomba pa mwene.

Ngimba ugwe kwīnogōna bala ababishopu bīnogonāga fiki, bala ababishopu, akabalilo kāko umwēne āyobile ifīndu fyōsa ifikīndāne ifi, “Sōkākō ku findu *ifi* apa, kangi *iki* apa, fyōsa *ifi*, *fila*,” Pauli ukubabūla abēne? “Yo ywāni u miana uyu, mulimōsa, u miana uyu alambalele pamwanya pala mminyololo?” Loli umwene alyaagene na Yeso. Umwene aamenye ifi umwene aayobaga.

Kangi ukufuma ku kabugutila kalakala kala, ukufuma pa bufwe bwa Pauli, abēne kubumalikisyo bābūmbīle, ukufuma ku kipāmo kila kya babishopu ni fyapamwanya, ku Lukomano lwa Nicene, kangi kila kyabūmbile ni kipanga kya Katolika, ukusōkākō ku Lisyu lya Kyala. Pala alinkwisa nkati ugwāko “Tata, Mwana, Mbepo Mwikemo.” Une ngusania aligwesa, paliposa, ikisu kilikyosa, ukutobesya ikylene.

157 ISI SYO IKUTI U NTWA. Ulosyo ukubōmbēla amapalo ga “Tata, Mwanundumiana, Mbepo Mwikemo” bo butungulu. ISI SYO IKUTI U NTWA. Une ngulagila aligwesa gwa umwe, pamwanya kuno pamo pa tepi, uyu akalyosigwe mu Ngamu ya “Yeso Kristi,” ukōsigwa kangi mu Ngamu ya Yeso Kristi.

158 Pauli, mu Imbombo, 5:9, pamo, 19:5, alinkuti, “Ngimba umwe mwāmbilīle u Mbepo Mwikemo ukufuma pāpo umwe mwālitīke?”

Abene balinkuti, “Uswe tukamanya mma kali aliko yumo u Mbepo Mwikemo.”

Alinkuti, “Polelo ku fiki umwe mwālyōsīgweko?”

159 Abene balinkuti, “Uswe tosígwe,” loli komma mu lōsyō lwa Kikristi.

“Tāta, Mwanundumiana, kangi Mbepo Mwikemo” akaya lōsyō lwa Kikristi mma. Nayumo u Nkristi alyosigwemo siku bo ulo, mwi Bangeli pamo kuli bamia ba fyinja ukufuma mwi Bangeli. Ikyene kyo kimanyisyo kya Katolika, kangi komma i Kimanyisyo kya Kikristi. Nāngisya une mu i Bāngéli. Ikyene kyo—ikyene kyo nsyobi. Ikyene kyo kubomba kwa misyétano.

Une ndikusanusya ukuyoba abāndu aba bōsígwe bo ulo bali mu njila yila. Kyala ali nabo a bandu bingī panja pala umwisyugu uyu akamanya kanunupo mma.

160 Loli, i sala yisile, uswe tukufimbilisigwa ukugomokela ku Lisyu linga uswe tukugulila Kyala ukubomba mu lisiku ili mumo Umwene aabombile akabalilo kala.

161 Une ndinkuyoba kwa mama gwangu akabalilo kako umwene afwaga, bo umwene akafwa. Une ndinkuti, “Māma, akabalilo kako une nāli Nkristi, ukuya ndumiana, une ngwanda ukulondalonda nukusyagania. Une nāmēnye āliko Kyala, ukufuma ku mboniboni isi umwe mumenye, ni fīndu ifi fyābonike mōsa ukusuluka ubūmi.” Une ndinkuti, “Polelo une ndinkusyagania i kipanga kya Katolika kyātīle, ‘Uswe twe kipanga. Kitikupela ukukindana kulikosa iki i Bangeli likuyoba. Uswe tukwitika Ikyo ukuya kanunu mosa, loli, uswe twe kipanga. Iki uswe tukuyoba, Kyala ikupinya ku Mwanya.’ Kangi popāpo, polelo, abēne bikubōmba ikyēne injila *iyi*. Ugo go mbili gumogwene. Abaluteri bāyobīle, ‘Abēne bo basōbi. Uswe tukwītika ikyēne injila *iyi*.’ Aba Baptisti bikuti, ‘Abene bo bosa basobi. Uswe tukwitika ikyene injila *iyi*.’ Kangi balipo abamia ba mibili igyo.”

Fiki, ugwe gwābagīle bulebule ukuya nu lwītīko? Kyo kiliku kya bēne kyo kitalusye? Kilipo i Kindu kimokyene ikitalusye. Une ngākimenye Ikyene akabalilo kala.

162 Une ndinkuti, “Māma, une nāgomokīle ku i Bāngéli nukusyāgānia mūmo bala abatumigwa bākwanāda, lo luko luki ulwa kipanga abēne bāli nalo, mūmo abēne bāmanyisyāga, kangi ifindu ifi abēne bābōmbīle. Une nābōmbīle itolo katikati i njila abēne bābōmbīle ikyēne, i njila i Bāngeli lyāyobīle, kangi une ndinkufyāga ifyakukōnga filafila.” Ameni. Nhobokela ubuyobelo, lōli i—i busisimikisye bwa litapa ko kulya kula. Ikyo kyo kyabwanaloli. Ndikuya ni fyakukōnga filafila abēne bālinafyo. Ena.

163 Popāpo, ugwe ukabagīla ukuyēnga ulwītūfyo mu kindukimo silipo i njila bamia bahano-na-bana ingīndāne, iya kubūka injila *iyi* kangi injila *yila*.

Polelo une ngusyagania, kula mwi Bangeli, ukuti Yeso āyobīle, Mwene, “Linga u mūndu aligwesa isakwēga i Lisyu limolyene, pamo ukwāndūla Ilyēne, mwa Būku uyu; aligwesa

uyu isakukōngeléla kalikōsa ku Lyēne, pamo ukwēga kalikōsa ukufuma mu Lyēne; kilakila kisakwēgigwa, ikya kiyabo kyāke ikya Būku gwa Būmi.” Ānāngísye umwēne āli ni ngamu yāke pala, umma ndaga, lōli yisakwēgigwaga mōsa. O!

¹⁶⁴ Uswe tukufimbilisigwa ukugomokela ku Lisyu ili. “Kumwanya na pāsi fisakumalikaga, lōli i Lisyu Lyāngu litisakutoligwamo siku.” Ena, nkulumba. “Unko ilisyu lya mūndu aligwesa liyege busyōbi. Lyāngu liyege bwānalōli,” alinkuyoba Yeso. Unko uswe tusyāle ni Lisyu. Ena. O, mwe! Ena.

¹⁶⁵ Yehosafati amenye ukuti Kyala ikwima nu gwanalōlilōli, unsololi gwabwanaloli uyu ikwimila ni Lisyu Lyake kangi atisakuleka Ilyene. Umma, nkulumba.

¹⁶⁶ Umwene alimile palapala ni Kyene. Abamia bana abakulumba ukulwana nu mwene, nisololi syabo, bope. Lōli ikyāke kya Lisyu lya Kyala, ni kimanyilo kilakila ni fīndu.

Kangi une nguyoba, umwisyugu, iki uswe tukulondigwa umwisyugu yo nnyambala, u nsololi, sumuka mmwanya pakati pitu, uyu isakusyāla ni Lisyu lya Kyala kisitakupāsa iki aligwēsa uyungi ikuyoba, pamo kilikyōsa ikipānga-kipāgūke kiyobīle.

¹⁶⁷ Mikaya akāli nu lwitikisanio nalumo. Mōse akāli nu lwitikisanio nalumo. Noa akāli nu lwitikisanio nalumo. Nayumo gwa bēne, itolo, ālimo siki nu lwitikisanio. Ikyēne kyo kyōsa ukulwāna na bēne. Loli abene bo fimanyilo mmasiku amabibi pankyeni pa Kyala ikutuma u bulongi. Kangi Kyala ikwima ni Lisyu Lyake kangi ikulonda i Lisyu Lyake likyungigwe na bandu Bake. Ntufye u Ntwa.

Lilino, ukwisa ku kwīgala, ku maminiti manandi itolo lilino. Lilino pilikisya kifuki.

¹⁶⁸ “Aalipo unnyambala uyu atumiigwe ukufuma kwa Kyala uyu ingamu yo aali Yohani,” ikimanyilo-nsololi. Bo Yeso akāli ukwisa ku kīsu, ukwifumusya Mwene, Umwene ātumile u nsololi pankyeni pa Umwene. Ngimba Umwene ābombile ikyene? Umwene alinkutuma unsololi, u Eliya ugwa Ndwitikano Ulukulu, āsololigwe ukwisa mmaka ga Eliya ugwa Ndwitikano Ulukulu. Umwene ayaga pakuya kimanyilo-nsololi ukuti Yeso isaga, ukuti kukuyangapo u Mesiya ikwisa.

¹⁶⁹ Kangi Yohani alinkusooka ukufuma ku matengele, umwene ali kika ukuti Mesiya ali pa nsebwe Gwake. Akabalilo kako Yohani alinkubonekela, Israeli abagiile ukumanya, na basololi babo.

Kula ko kūko abāndu bikupōndwa ikyēne. Abēne batikwitika abasololi kābo. Abēne batikwitika. “Uswe tutikwitika iki Peteri āyobīle kyāli kanunu mōsa, pa Lisiku lya Pentekosti.” Abene batikwitika ikyo kyo kitalusye.

Abene batikwitika iki Pauli ayobíle, ikindu kilakila iki Peteri abombíle. Alinkuti, “Linga u Gwandumi ukufuma ku Mwanja ikulumbilila ilisyu lililyosa ilingi, ndeke umwene ayege ngunígwe.” Abene batikwitika ikyo. Muketile? Abene batikwitika ikylene.

Kangi abène bakàlike abasololi bābo. Linga abène bābagíle ukumanya, abène angali bamenye ukuti Yesaya ayobíle, “Lisakuyapo ilisyu lya yumo likukúta ndulangalanga, ili lisakutendekesya injila pankyeni pa Ntwa.” Abène bābagíle ukumanya ikyène. Umwène āli nsololi, u nsōka gwa basololi. Umwene ababulile abene, loli abene balinkusita kwitika ikylene. Umma, umma. Umwene alinkuti, “Aliko u Mesiya ikwisa.”

¹⁷⁰ U nnyāmbála uyu āli nnyāmbála ātumígwe ukufuma kwa Kyala. O, bakundwe! Umwène akāli nabumo ubukōngésigwe. Kyala ālímpéle umwe u bukōngésigwe, akatimo akanini, itolo mūmo Umwène ābōmbíle Eliya. Kyala ampéle umwène ubukōngésigwe bwāke. Umwène akakabile ubwène ukufuma ku kipāngānio kyandyāli kimo. Umwène ālūmbilíle i Lisyu, āsyéle pa Lisyu lya Kyala, kangi Kyala ālímpéle umwène akatimo kanini. Eliya āsyéle pa Lisyu lya Kyala. Kyala ālímpéle umwene akatimo kanini.

¹⁷¹ Unnyambala uyu akaali nu lwitikisania mma. Umwène akāli nu bukōngésigwe nabumo, nalumo ulwītikisania, akālīngíle nakimo ikipānga-ikipāgūke, akasūmíle kuli nakimo kangi akātīlāga nakimo. Yula āli Yohani. Nongwa ya fiki? Umwène āli nnyāmbála ātumígwe ukufuma kwa Kyala. Iyo yo nongwa umwène ālīmíle. Umwene aali yo Eliya imile pala, ukusisimikisya ku bandu ukuti u Mesiya isaga. Umwene alinkuti, “Une ne masyu ga umwene aga gikukuta mmatengele, mumo ayobíle u nsololi Yesaya. Tendekesya ukwagana nu Ntwa.”

¹⁷² Bala aba Farisai na baSaduki baliimile panja pala nu kutatikana isya jāsi syaabo ni findu. Palapala bo abène bātatikanāga nu kūmana isya ikyène, palapala mu kati mwa bēne ikwīsa Mesiya, ikwēnda.

¹⁷³ Yohani alinkuti, “Kéta, pala Umwene alipo.” Aleluya! Nketesya umwene. Umwene ālīnnangisye Umwene. “Pala Umwene alipo. Umwene imile palapala pakati pa umwe lilino.”

Kifuki akabalilo kala, kumwanja kulinkulūdūma. Yeso alinkwenda ukubuka mmisi. Kangi Yohani alinkusisimikisya ubuketi, ukumbona Mbepo gwa Kyala, bo yi ngungubiya, ikusuluka. A Masyu gikukuta, “Uyu yo Mwanundumiana Gwangu unganigwa mumo Une ngwikyela ukwitugala mumo.” O, mwe, mwe!

¹⁷⁴ Yohani alinkuti, “Lilino une mbagisenie ukusuluka. Umwene isakufyūkaga.” O, yo nsololinki, ikimanyilo kwa Israeli! Ena, nkulumba.

175 Umwene áli nnyambala átumigwe ukufuma kwa Kyala, palema nalinga ugwise áli mputi. O, ena. U gwise, Sakariya, áli mputi. Ngimba umwe mwāsyāgènie? Kyala akālītikisye u nsololi yula ukuya mfuluganike mya na fila ifipāngānio. Ugwise angali amwegile umwene kula ku sukulu ya bubalakyala, ku *Kyakuti-na-kyakuti* kipanga-kipāgūke ikikulumba, ukumpela umwēne undumbilili unkulumba, umwe mumenye, nu kumanyisya umwēne mōsa lōsa, kangi ukumpa umwēne ikilūndiko kyōsa kya findu umwēne ābagile ukuyanafyo. Lōli Kyala akābagile ukundeka umoyo gwāke umbwāpulīgwe. Ngimba umwe mukupilikisya? Umwēne akābagile ukundeka u nyāmbāla yula ukuya mfuluganikane lōsa ni fipāngānio. Umwēne akālīgile ku kimo kya fyēne, nakimo ikiyabo, Farisai, Sadukai, pamo abaHerodi, pamo kilikyōsa ikyēne kibagile ukuya. Kyala akābagile ukwītikisya ikyēne.

176 Umwene ali nu bupapigwe ubuhesya. Umwene ali mwana unswigisye. Umwene ali nsololi. U bāba gwāke āli nsololi, lōli Umwēne akābagile ukwītikisya umwēne ukuya mfuluganikano na fyōsa ifya basyōbi bābo, ubwīpūti bwa kiFarisai ni findu. Ngimba Umwene aabombile fiki? Umwene alinkummwega umwene panja mmatengele nukummanyisya umwene ndulangalanga.

177 Ko kumanyisyanki! Ameni. Umwene alinkummanyisya umwene ukwisila mu kwendelamo. Ikyo kyo kinunu ukukinda-fyosa, ukumanya Kyala. Akabalilo kako umwene āsōkaga panja, umwene āmenye katikati iki ubutumigwe bwake bwāli. Kyala āsisimikisye ubutumigwe bula.

Ngimba Umwene ko kugu kūko āsisimikisye ikyene? Pa kisoko. Lilino, linga ugwe ubagile ukutendeka kibili na kibili. Muketile? Pa kisōko!

Alinkuti, “Une ne lisyu lya yumo ili likukūta ndulangalanga, “Tendekesya injila ya Ntwa, golosya injila Yake.”

178 Yohani, u nnyāmbāla ātumīgwe ukufuma kwa Kyala. Kyala akabagile ukundeka umwēne abwāpulīgwe ni kyēne. Umwene amanyisigwe umwene mmatengele, ukwisila mwa Kyala. Umwene alinkummanyisya umwene komma mmasukulu gabo, komma mbufundakyala bwabo. Linga Umwēne ābagile, umwēne āngāli ikumanyisigwa lōsa ni findu ngati ugwe kwīsa ukufuma ku sukulu umwīsyūgu, u luko lōsa lwa masukulu. Komma itolo u m’Presbeteri, m’Baptisti na m’Methodisti, loli i sukulu sya kiPentekosti, itolo nububibi, silisyōsa sya sila isukulu sya bufundakyala, sikubatwala abēne pānja pa pala. O!

179 Ukwisa Kwake, ukumbula u Mbepo, gwa Yesaya. Ukwisa, Yohani ikwisa, asololigwe mu Lisimbo. Yesaya 40:3 āyobīle, “Une nisakutuma untumigwa Gwāngu pankyeni pa Une, tendekesya injila,” pamo, yula āli Malaki 3. Alinkuti. . . Malaki 3 āyobīle Umwene ikutumaga u ntumigwa Gwake pankyeni

pa Umwene. U nsololi, u nsololi gwabumalikisyo, ayobile isya umwene. Ikindu icyabumalikisyo iki kyayobigwe isya umwene. Kumbukilaga, Buku gwa bumalikisyo ugwa Lwitikano Ulukulu ayobile ukuti Eliya ikwisaga ku bana ba Israeli bo kukali ukuboneka kwa Mesiya.

¹⁸⁰ Ngimba umwe mwitendekisye? U Buku gwa bumalikisyo mu i Bāngéli, u Busetuli, ikutunāngisya uswe ukuti kwisa kuyāngako ukugomokelāga kwa umwene mu lisiku lyabumalikisyo, ku kipanga kya Bāpanja, ikimanyilo. Mūmo abene bikupōndwa ikylene! Umwene asololigwe ukwisa kangi, bo fikali ukwisa ubukulumba kangi Ukwisa kwakibili kwa Ntwa. Mu Kapatu... Mwa Malaki untu gwa 4, mu Busetuli yope, untu gwa 3, ikutubula uswe ukuti umwene isakuyaga apa mmasiku gabumalikisyo. Yula yulayula, uyu ikwimāga pakati pa bāndu, nu ntimo unnini ugu Kyala isakumpa umwene, umwene ikwisaga mmasiku ga bumalikisyo. Kyala ayobile mumo. Umwene isakuyaga kimanyilo ku kikolo kya Bāpanja iki, ukuti akabalilo kake kakayapo kāngi mma.

¹⁸¹ Kangi, kumbukilaga, akabalilo kako umwene ikuboneka pa buyo, akabalilo kali kifuki. Unko uswe twipute kuli Kyala ukuntuma umwene. Akabalilo kali ku kiboko.

¹⁸² Mbimbibi itolo bo ubutumigwe bwake bwamalike, Mesiya alibonesya Mwene. Mbimbibi itolo bo uyu unkulumba yumo isakwisa mmasiku gabumalikisyo, isakumalisya ubutumigwe bwake, u Mesiya isakwibonesya Mwene. Ikyene kikuyaga lululo. Akabalilo kali kifuki, polelo uswe kinunupo tukusumaga. Ugwe kinunupo iputa.

¹⁸³ Ikimanyilo Kyake ikipegigwe-na-Kyala ku ngulilo iyi kisakusisimikisya ga ku iki umwene ali. Aligwesa isakumanya ikylene. Kyala isakusisimikisya ikylene. Umwene isakunāngisya ifimanyilo ni fiswigo ngati fikabōmbigwāmo siku pa kisu, ukwisila mu kyene. Une ndikusanusya ukusenya, ukuyugania, nukuyoba mu ndimi. Umwene isakutūligwaga ni Lisyu lya Kyala, bo unnyambala uyu ali. Fiki? Umwene asololigwe ukwisa, mwa Malaki 4 nu Busetuli 3, polelo umwene ikwisaga. Kakayapo nakamo aka kisa kummwimika umwene; umwene ikwisa. Ameni. Umwene isakuyaga apa. Ameni. Unko abāndu bagwile pa kisyo kyabo unwisyūgu nukwanda ukukuta kwa Kyala, kangi ketsya iki kikuboneka. Umwe mwisakumbona umwene ikunāngisya mmaka. Ena, nkulumba.

¹⁸⁴ Ukufwana ni Lisimbo, i Ndumi-kimamnyilo yake yisakuyaga “ukusanuka.” Ngimba icyake kisakuyaga fiki... Ngimba fyō fiki uswe twisa kumanya umwene ukuya? Ngimba bo bulebule uswe twisa kumanya ikylene yo ntalusye yula?

¹⁸⁵ Umwe mumenye, Israeli alalusise kila akabalilo kamo, kula mu Kukumbusya-indagilo, untu gwa 20... ilinandi lya

20, une ngwitika ikyene kili. Umwene alinkuti, “Ngimba uswe twisakumanyaga bulebule ukuti uyu ikuyaga yumo ntalusye?”

Ngimba uswe tukumanyaga bulebule? Kyala ikutubula uswe twisakummnya umwene. Ngimba umwene ikubombaga fiki? “Umwene isakusanusya indumbula sya bāna ukugomokela ku Ndumi yapentekosti iyapabwandilo ku bwandilo.” O, mwe!

¹⁸⁶ Ikimanyilo iki kikuboneligwa, ikimanyilo ikyanaloliloli, kangi abene bikukipondwa ikyene. Abene akabalilo kosa bikubomba.

¹⁸⁷ Ukugomokela ku Kipanga ikyabwanaloli, i Ndumi iyabwanaloli! Umwene isakwimaga pamwēne ukulwana ni kipanga-kipāgūke, nubukifu kangi kisitalutende, na ISI SYO IKUTI U NTWA. Umwēne atisakulekako ni kipānga-kipāgūke nakimo. Umwēne isakuya nakimo ikyākubōmba na kilikyōsa; ukukwāba ni ngoye nasimo kuli nakimo. Umwene isakutakulāga panja pa Lisyu, ISI SYO IKUTI U NTWA. Kyala ikusisimikisyaga ubutumigwe bwake ni fika ni fiswigo, ukukulumba ukusetula kwa Lisyu, kangi ukutwala panja ku bandu. Lyo lisiku liki lili kifuki! Ngati. . . Umwene isakwimaga bo yu Peteri na Yohani alinkubomba, panyuma, pa Lisiku lya Pentekosti.

Ukufuma pa Pentekosti, ukuti abene balisusigwe nu Mbepo Mwikemo, bosigwe pala, abene balinkwima mu mbulongelanongwa bwa Sanhedrini. Abēne bālimīle pala nu bukifu bōsa ubu bwābagile ukwīmigwa. Akabalilo kākō, abēne balinkuti, “Uswe tukukānisyāga umwe ukumanyisya mu Ngamu ya Yeso, kangi mma.”

¹⁸⁸ Umwene alinkuti, “Ngimba isyene ndalusye kwa uswe ukupilikisya kwa ugwe, pamo Kyala? Lōnga umwe pakati pamwibene.” Basitakumanya, basitakumanyila. Amenī. Abēne bāli basololi. Abēne bāli basololi bapakīgwe na Kyala. Abēne bāli fimanyilo fya Mbepo Mwikemo. Abēne bāli basololi. Abēne bāmēnye.

¹⁸⁹ Abene bāli itolo bo yu Yohani. Abene bāli pamwanya pala ku Pentekosti kangi abene bākyagīle ikindukimo.

Abēne bakāli ngati babīngi ba balūmbilili bītu umwīsyūgu, abakwībona-pabēne, ukwitūfya isya kyo kipāngānio kikulumba nki uswe tulinakyo, balinga uswe tulinabo mu fibugutula fyītu. “Uswe twimile ukuya kipanganio ikikulumba. Uswe tukubomba imbombo ingulumba isya ntumigwa.” O, kisa! “O, uswe tuli ni filundilo ifinyāmupo ukukinda fyosa ifya ifyene.” Ngimba ikyēne kyāli fiki? Ikyēne kyo bukwābe bwāndyāli. Une ngulōnda ukupilikisya kifuki, amakōnge mabili, maminiti matatu. U bukwābe bwāndyāli.

¹⁹⁰ Naloliloli une njobile ikindukimo, amaminiti manini aga gakindilepo, umwe mumenye iki une nguyoba. Ikimanyilo iki kisololigwe. Une nkileke kyene ikyene, ukukilambalika ikyene mbupagato bwako. Muketile? Ena, komma mwebene apa, loli

bala babo bisakupilikaga. Ikyene kili mu mbupagato bwako. Bomba ni kyene kilikyosa iki ugwe kulonda. Ugwe iputa, kangsi ketesya Kyala ikwendaga pa buyo. Nketesya Umwene ikufwanikisya i Lisyu Lyake. Umwene ikugulila.

¹⁹¹ Akabalilo kako ama bomu ga atomiki, kangsi abandu bikulutila; kangsi aba ku Pentagoni, abene batikumanya isyakubomba; ni fimanyilo fyakubutitu mmyanya, ifya nyângàbya isi sikubebeluka, na filifyosa ifi Kyala asakikisye: Akene ko kabalilo ka Eliya, (umwene ali ku buyo bumu), ukufyuka pa buyo.

¹⁹² Unko a bāndu, unko akatīmo akanini kala, bala abanini abasyāle aba Kyala isakumpa umwēne, unko abasyale abanini bala babūkége ukubilikila panja kwa Kyala, kangsi kētésya iki kikuboneka. Pisakuyapo ukubonekela pabwelu kwa kikolo. Bisakuyapo a maka aga abēne bakakētāmo siku pabutasi. Ulutamio lwa icyēne lo, kabalilo aka, ukwēne kukuyaga kwīlile fiyo ku bēne akabalilo kala. Ififigo fisakuyaga fīgaligwe. Polelo, kumbukilaga, uswe tuli ku kabalilo kabumalikisyo. Iputa.

¹⁹³ Kéta umwisyugu iki uswe tukukōlēla ubutumigwe. Ngimba uswe tuli nafyo fiki? Lilino, bo tukwigala, une ngulonda ukuyoba iki. Ngimba uswe tulinakyo fiki? Uswe tukaya nakyo nakimo. Bamo mwa balōngòsi bītu abakulumba ukukīnda, abalūmbilili bītu abakulumba ukukīnda; yumo mwa bītu abalūmbilili abakulumba āyobile, “Linga une mbagile ukubāga malongo mwa mia ba abapinduke bangu aba bibānilile lōsa, ikyinja kimokyene, une nguyaga gwakupalisya fiyo.” Akabalilo kāko, pōpe kubutali kunyuma ukukinda Finney, āli ni fyinja malongo-mahano-na-mana-na-babili mwa mia ba bēne.

Pauli āli na mia-yumo-ukōngelelāpo bamia, abamia ukōngelelāpo bamia. Yumo apokigwe, kangsi, umwene aalisusigwe fiyo, nkundwe, umwene aabukile nukumbula umunduyumo uyungi; umwene aalimbulile umunduyumo uyungi; kangsi umwene aalimbulile umunduyumo uyungi; kilinkubuka mma maelifu-elifu. Fiki? Abēne bāli nakyo ikindukimo. Abēne bāli pa Lisyu.

¹⁹⁴ Umwisyugu, uswe itolo tukwinogona isya filundilo ifinywamu. Ngimba icyene kyo fiki? Ikyene kyo kipanganio kya ndyali. Linga uswe tukwisa, undumbilili yumo unkulumba uyu isaga nkaya, fiki kikwisa pakwanda? Ikibugutila kya bandu. Linga bosa aba Methodisti, Baptisti, Presbeteri, bosa abene, abēne bikwāta akalāndīko akanini ako, abēne, “Aba babagile itolo ukulūmbilila *iki*, kangsi umwēne akabagila ukulūmbilila *kila*, kangsi umwene akabagila ukulumbilila *iki*, loli umwene abagīle ukulumbilila *kila*,” ngimba ugwe uli nakyo fiki?

¹⁹⁵ Kangsi abēne bikufyūka kula, abakikūlu. Une nguyoba isya baPentekosti. Abakikulu bikubuka nkati mula, ku kigemo, abene bikumilisa ukupepeka.

196 Une bwila ngulwana nu kukólela kwa kukigemo. Mbagile itolo ukuyoba ikyene. Une ndikwitika mu fyène. Nakimo ikindu bo iki mwi Bāngèli. Ngimba u mündu aligwēsa abagile bulebule ukwisa pēne pāpo Kyala ikunkólèla umwēne? Ugwe ukābagila ukunkyūnga umwēne kubutali. Ugwe utikufimbilisigwa ukukolela kalikosa. Kyala ankolile umwene. Ukukólela kwa pakigemo yo bwinogonelo bwa Methodisti. Uko ko kotalusya. Ukukólela kwa pakigemo, abene bikólaga abene, bikuti, “Yohani, ugwe umenye, u mama gwako áfwile akabalilo katali aka kakindilepo.”

197 “Oo-oo-oo, ena, nkündwe, oo-oo!” Ulo lukaya lupīnduko.

198 Apa, ikīlo ināndi isi sikīndilēpo, uswe twāli ni kibonesyo mu Louisville, ukufwāna nu nkīkūlu átwāligwe nkati mu bokosiz, alinkulambalala pala pa kigemo kya busikali. “Abamia ba bāndu,” alinkuti, “bopaga ku kigemo.” I Nongwainunu yikaya kyākutulisya. Iyēne yikaga akwīpilika ukwakupelelèla-kisa. Iyēne yo lupīnduko lwa butobesigwe.

199 Kētēsya ingomano isi, aba abalūmbilili bakulumba, kāngi namōpe mu butumigwe bwāngu ubwakwīyisya, komma ukusōsyāpo une. Utubalilo tumo une ngwipilika ukuya gwasoni, ukusōka panja. Uko ko kotalusya. Ngimba uswe tukubombaga fiki? Ima nu kutendeka ukukólela kwa pakigemo nukubapepeka abēne. Ukubaleka abalīndwāna pamwanya pala, kāngi bōsa bikutafunya imipulya-gyākutafunya, bikuyoba, “Muketile? Muketile? Une ngubūka. Uu-huu.” Abakikulu aba bikwisa pala, ni nywili insengigwe ni fisyo ifipakigwe, Abapentekosti, nukubuka nkati, nukwisa panja, nukuyoba abene bayobile mu ndimi. Kāngi nasiku ukuleka inywili syābo ukukula, kāngi pópe ukubōmba ikindu kilakila abēne bābōmbíle. Ugwe kumbūla une ulo lo lupīnduko? Ikyo kyo kyūgila kwa Kyala. Bāngèli lyāyobíle, “Ubwēne bo butulwanongwa kāngi bukuywélúla kuli abēne ukutumula inywili syābo.” Ngimba unkikulu abagile bulebule ni nywili insengigwe ukuntobesya unkikulu uyu ali ni langi pa kisyo kyake? Kifwēne itolo kipilike ikyēne. I sala yikwisa, mpaka i ndwānga yilāmbalikigwe ku misisi gya mpiki. Kāngi u mpiki guligōsa ugu gukutwāla pānka komma ikipaso ikinunu go gukutumuligwa pāsi.

200 Ngimba kitamisye fiki? Ikyēne kyāli kisobi, nongwa yakuti abītu abalilino, abakóleligwa-lūlo balūmbilili panja apa, ikilūndilo ikinywāmu kāngi bakwītūfya, ifibugutila bamenye nakamo akakufwana na Kyala ukukinda u Hottentot ikubomba isya kilo kya ku Igupti, akabalilo kako ikyene kikwisa. Abene bikubuka pamwanya pala . . .

201 Bule linga abandu bala pa Pentekosti bābagile ukubūka mmwanya pala nukuti, “Lilino, Yeso átulagile uswe ukuti uswe tukufimbilisigwa ukubuka kumwanya kuno nukwitugasya mpaka uswe tukwambilila a maka ukufuma pa Mwanya. Lilino,

bakundwe, uswe twāli apa amasiku lwele na limo, tutalile. Unko uswe twitikiŝye ikyene, nu lwitiko. Lilino, uswe tulinagwe Mbepo Mwikemo. Uswe tukusōka panja, panongwa yakuti uswe tufumile ukuya apa. Uswe tubōmbīle iki Yeso ātubūlīle uswe ukubōmba”? Bukālīmo siku nu bwendelo nabumo.

²⁰² Unko une mbabūle umwe ikindukimo. Une mmenye iki kili pa tepi, lōli apa ikyēne kikwīsa, mulimosa. Pilikisya. Une ngukubulaga ugwe ikindukimo. Ikyene kyo soni. Abandu ukugela uku. . . Une ngālītikēmo siku ukuti u Mbepo Mwikemo āli “kuyugānia.” Une ngitikagamo siku ukuti u Mbepo Mwikemo āli “ubuketi bwa kuyoba mu ndimi, pamo ikukuta, pamo ukulalata.” Fila fyō fyakitima fyakunyenemusya. Une ngwītika u Mbepo Mwikemo abagīle ukubōmba ikyo. Lōli u Mbepo Mwikemo yo Bwākyala ubwītūgāsye. Une ngwitika ikibugutula ikikulumba ikya bandu aba bikwiyobela ukuya na Mbepo Mwikemo, bakamanya ikindu kimokyene ikya Umwene. Ugwe kwagana na Kyala.

²⁰³ Bulebule, i Lisiku lya Pentekosti, abene balinkuti. . . Lilino, bo ba Baptisti umwisyugu, aba Presbeteri na Methodisti, Une ngusuma, “Ngimba ugwe kwitika ugwe uli ni. . .?”

²⁰⁴ “O, ena, uswe tukwitikisya Ikyene, nu lwitiko.” Nu lwitiko, nakimo. Ikyo kikaya Ikyene mma.

²⁰⁵ Ukwene ko kupalamasigwa, ugwe gwiganiile ukukēta ilisuba, ugwe kwīma nukukētēsya ilisuba likusuluka pāsi, nukukuuta, kangī amasosi gikusuluka pāsi, uyu akaya Kyala, ikyo kyo kitima, ukufuma ku kindukimo iki kili mwa ugwe. Ugwe kupilika isya mundu yumo ukuya mbine, pamo umundu yumo ikufwa, ugwe kukuuta nu kulila. Ikyo kikaya Kyala mma. Ikyo kyo bwīpilike bwa bundu. Mūmo Kyala. . .

²⁰⁶ Une mbabwene abandu pa lukino lwa mpila, ukuya bahobofu fiyo abene bakutabula imilomo gyabo, kilikyosa ikingi. Komma ukumbula une.

Uswe tuli mu lufūmbwo lwa luyigo, ubupoki. Kangi aba kiPentekosti bikwīsa ukusyūngutula, bikwēga abāndu ukusasanigwa, nu kubabūla abēne, “Akabalilo kako abene bikuyoba mu ndimi, abene balinagwe u Mbepo Mwikemo.” Kangi bamo mwa bēne bikwitūgāsya uluko lōsa ulwa būmi, ukufuma pala.

Pilikisya, nkundwe. Pa Lisiku lya Pentekosti, ikyene kikālī lūlo mma. Abene bakāsūbīlēmo siku pa ndimi yiliyosa pamo kalikosa. Bo abēne bālī kula, bikwīma mbuyo bumobwēne, mu bwitikisanio bumo, Kyala alinkusuluka pāsi, naloli, pakati pa bēne. Abēne balinkukēta, pa aligwēsā gwa bēne, indapi sya Moto, kifuki ngati ulo, sītulike pamwanya pa ntu gyābo. Kyala āli pala. Ikyēne kikālī, “Itikisya ikyēne nu lwītīko, pamo ikitima kimo.” Abene baalisusigwe na Mbepo Mwikemo, kangi

polelo baasookile panja nukwanda ukuyoba mu ndimi. Loli, ikyakwanda, abene baalyagene na Kyala.

Ikyo kyo iki kyo lutamio umwīsyūgu. Abāndu bikunyenemusigwa kangī bikusasanigwa, ikitima, kangī ikyēne kikaya Mbepo Mwikēmo. U Mbepo Mwikemo yo Bwākyala ubwakwitugasyamo. Amasyu Gāko go Masyu Gāke. Ngubabūla umwe, iki uswe tukufūmbwa umwīsyūgu, ko kukōlēligwa.

²⁰⁷ Abandu bikubuka nkati, abakikulu bo bala, bukaga nkati, ukuyobela mu ndimi, ukugomokela panja. Kangi ugwe kubuka ku mabuyo gabo kuko abene bali ni fipanga fyabo. . .

²⁰⁸ Une ngunyonywa Billy ālitugesye apa. Une itolo nālyambilīle kalata ukufuma pāsī kubuyobumo, i lisiku ilingi, kūko u nkikulu yumo āyobīle, “Une ndi gwa kimo, ikikulumba. . .” ikibugutila ikinywamu ukukinda fyosa ifya kiPentekosti, ikibugutila kya Butatu. Abene balinkuti, “Bosa abakikulu bitu, Nkundwe Branham, bosa bikutumula inywili syabo. Une nali ni nywili indali indītu.” Umwene alinkuti, “Une akabalilo kosa nāsiganile isyene, panongwa yakuti une ngwitika ikyene kyāli kya Ntwa.” Alinkuti, “Une ngafwalamo siku ifyakupakapaka. I kipanga kyitu kikumanyisya ukuti ikyo kyo bubombelo bwaīyolo.” Alinkuti, “Abēne bikumbūla une, akabalilo kāko une nāli ni nywīli syāngu syaniēngigwe mu kitumbugwa, ku nyuma, balinkuti, ‘Kētēsya, ugwe uli ni tāyāla ilyōke—ilyōke ilitāyāla pa nyuma ya mutu gwāko.’” Kangi alinkuti, “Kubumalikisyo, undume gwangu alinkuti, ‘Nongwa ya fiki ugwe utikutumula inywili syako nukuya bo aligwesa gwa bene?’”

Lilino une ndinagwe u kalata ikugomokela ku mwēne.

Umwene alinkuti, “Ngimba ikyene kili momumo? Une mbilike yimo mwa matepi gako, u losyo lwa Kikristi lula luli mu Ngamu ya Yeso Kristi.” Lilino, umwe mumenye iki umwene ikuyaga pakubuka. Bule umwe? Umwene alinkuti, “Mbula une, Nkundwe Branham. Une ngwil’injala. Une ngulonda ukumanya iki une mbōmbīle.”

²⁰⁹ Une nguyaga pakuyoba, “Isoni pa yula ungomokela-nyuma undume gwa ugwe. Na kila ikibugutila ikisita-Kyala iki ugwe kwīputa nakyo, sōkamo pakati pa bēne.” Kutalusya. Kyala akabagila ukwanduka. Akabalilo kako Kyala ikuyoba kalikosa, Umwene ikusanusya ikyene. Une ndikupāsya balūmbilili balinga abagomokela-nyuma aba bikulōnda ukulekako, ukuya ni kipāngānio ikinywamu pamo i ikibugutila. Uswe tukulondigwa ubabupoki. Abanyambala aba bisakwīma nukuleka abakasi bābo ukubōmba bo ulo, Une ndinako akasūbilo kanini mu fyakumbonekela fyako ifya kuya Nkristi. Kutalusya. Pinduka, pamo pyūtīgwā! Mwe, bununu!

²¹⁰ Buka nkati bo lula, ingila ifipānga, ifipānga fya kiPentekosti, gomokela panja kangī nasiku ukwānduka na

panandi; syāla i kindu kilakila, nasiku ukusōkapo pa kayabo. O, kisa! Ngimba ikyene kyo fiki? Balilino baYesebeli. Alipo itolo u nkikūlu yumoywēne mwi Bāngèli uyu āpakil'ilangi i kisyo kyāke, kangi Kyala ālindēsisye umwēne ku mbwa. Balilino baYesebeli bikukwāba abaAhabu bābo ukusyūngutila pa kolala, aligwēsa unnini unnyāmbāla ugwakikikūlu uyu isakundeka unkasi gwāke ukubōmba ngati ulo, bikufwala ibundu ni findu, kangi bikusooka panja apa pa lukindi nu kufwala i diresi ikuboneka ngati umwēne yo mfinyisigwe nkipapa ngati sōseji yibīkigwe-nkipapa bo lula. Nu kubūka. . . Une ndikuyoba ukuti ngusunga'mma. Ubu bukaya buyo nabumo ukupul'isunga. Ili lyo Lisyu lya Kyala. Ilyēne lyo lyābwanaloli. Kotalusya. Ukwēnda ukukīndāmo mu lukīndi, ni diresi ilifyēnye fiyo, afwēle, mpaka umwēne ikutoligwa ukwēnda. Polelo, u nyāmbāla yumo ukutēndēka ubuyobelo isya umwēne, kangi ugwe kulōnda ukulwāna nu mwēne. Ugwe kulōndigwa ukufūmbwa ulugego lwāko ukukomigwa-na-mapi, uko ko kotalusya, panongwa ya kundeka umwēne ukubōmba ikyēne. Ikyene kikubonesya iki ugwe upeligwe nakyō. Uko ko katikati kotalusya.

²¹¹ Iki uswe tukufūmbwa yo Nongwainunu. Kyala, fyūsya yumo pa buyo uyu yo ali kulakula ukugomokela ku Lisyu. Kyala āyobile ikyēne kikaya nukuya kīndu ikifyūsi kuli u nkikūlu nukwisa ku kipānga nu kwipūta ni nywili syāke situmuligwe. Kangi u nkikulu uyu ikutumula inywili syāke, yo. . . unnyambala ali nu bwabuke ubupelelesye ukwisa ku kusōka-pabwēgi ukufuma ku mwene. Umwene yo nkikulu nsitaluyindiko. Ili Bangeli liyobile lulalula. Umwene yo nkosyasoni ku ndume gwake. Umwene lumo akasimanya isyene. Unkikulu aligwesa uyu isakufwala i bundu yo nkosyasoni. Umwene lumo akaamenye ikyene. Nkikulu, une ndikugela ukufulasya ugwe. Une ngugela ukubapoka umwe ukufuma ku nyanja ya moto, kangi gehena. Pinduka!

²¹² “Ena,” ugwe kuyoba, “Une ndinagwe Mbepo Mwikemo.” Polelo bōmba bo ulo, na Kyala itugasigwe nkati mwa ugwe, u Kyala yulayula uyu āyobile kuli ugwe komma ukubōmba ikyēne?

²¹³ “Ena,” ugwe kuyoba, “Une njobile mu ndimi.” Une ngetile imisyétano gikuyoba mu ndimi. Une ngētīle, mu Africa, kikonwa ililopa ukufuma ku mutu gwa mundu umfwe, nukuyoba mu ndimi nukukōlēla pa mōhēsi. Une mbukilemo ku bugonelo bwa balosi na balosi bakinyambala, kuko abene bayobela mu ndimi nukusanusya ikyene. Une nakibwene ikisimbilo kili pa kigemo nukusimba mu ndimi inhesya, kangi unnyambala ikwisa ukusyungutila, ukusanusya ikyene. Ikyene kyāli kyabwanaloli. Komma ukumbula une isya ndimi. Uswe tuli nafyo fingi fya ikyene lilino.

Lōli, une ngwitika ukuti Kyala ali nu lulimi ulusitakumanyigwa. Une ngwītīka ukuti Kyala ikuyoba mu ndimi inhesya, lōli komma ukusūbila pa ikyo. Pauli āyobile,

“Palema nalinga une nguyoba nu lulimi lwa bandu na Bandumi, kangi ngaya nayo u Mbepo Mwikemo, une ngaya nakimo tasi. Palema nalinga une mbagile ukuguta ifyamba . . .”

²¹⁴ Abandu bingi bikugela ukuyoba, “O, *uyu* yo nnyambala unkulumba gwa Kyala. Ugwe kufimbilisigwa ukuketa ifika ifikulumba.” Fiki, imisyétano gikubumbulunya . . .

Imisyétano gikusòka panja nukubomba ifindu bo ifyo. Une mmenye abalosi aba bikubũka pánja, ni fĩndu bo fila, ali na epuloni ukusyũngutĩla umwēne bo *lula*. Abēne bikubĩka i hela nkati. Umwēne ikwēga inywĩli syāke ukufuma ku nyuma ya ntu gwāke, ukuniēmba isyēne mu lilopa nu kusopa nkati. Kangi abandu bala bo bandu banaloli-ndumbula, bikwitika. Ikyene kikaya nnyambala yula mma. Ikyēne kyo bāndu bala bikwitika abēne bikusegeléla kwa Kyala, ukwisila mu ndósi yula.

²¹⁵ Ngimba Yeso akāyobile, “Bingi bisakwisa kwa Une mu lisiku lila, nukuyoba, ‘Une nāli ni sasanio sya bubũbulúsyo’”? Ikyo kikaya kimanyilo mma. Ikyene kyo kimanyilo ukuti uswe tuli ku bumalikisyo. Ngimba Yeso akāyobile, mwa Matai untu gwa 24, ukufwana ilinandi lya 24, lyópe, 24:24? Kangi Umwene alinkuti, “Abasololi abasyóbi bisakufyũka mmasiku gabumalikisyo nukunāngĩsya ifimanyilo ifikulumba fiyo mpaka fikuti abēne bābagile ukusyoba a Basaligwa balabala linga ikyēne kyāli kyakubōmbígwa.” Loli a Basaligwa bimile pa Lisyu. Abene bamenye iki ikika ikyabwanaloli kili.

²¹⁶ Ngimba abagile bulebule u nnyambala, uyu ikubomba ifindu ifi, uyu ikupĩka u Lwitiko lwa Kyala, ukuyoba ukuti umwene yo nsololi ukufuma kwa Ntwa? Bulebule nkisu abagile u nnyambala?

Umwene abagile ukuya nsololi, mumo bala bayilile kula ntubalilo twa Ahabu na Yehosafati, akabalilo kako Mikaya aalimile pala. Lōli abēne bāli nagwe yumo pāsi pala uyu ālīmĩle pa Lisyu, Eliya. I Lisyu lya Ntwa lyāsĩmbígwe, ukuti Ahabu ikwisaga ku bumalikisyo bwāke, kangi imboniboni ya Eliya yāli na kila.

²¹⁷ Kangi unnyambala aligwesa, unnyambala aligwesa uyu ikwikolela mwene gwāmwāmbèpo pamo nsololi, ikufumunya ukuti Ilisyu lililyosa ilya *Iki* lyo lyabwanaloli. Abagile bulebule umwēne ukuya gwa Butatu? Ngimba umwene abagile bulebule ukōsya mu ngamu ya “Tāta, Mwanundumiana, kangi Mbepo Mwikemo,” nukuyoba ukuti umwene apakígwe na Mbepo? Abagile bulebule umwēne ukumanyisya abāndu ubusobi bula, kangi pōpe ukuya mpakígwe na Mbepo? Ikyēne kikabagila ukubōmbígwa. Ikyēne kyo kimo ikisitakubagila.

²¹⁸ Une ngusyagania ukuti ikyo kikaya kifumuke. Loli uswe tutikulonda ukuya mfumuke. Ugwe kulonda ukuya gwabwanaloli.

Lilino, Yezebeli na bāAhabu. Ena, nkulumba.

219 Fiki, nongwa yafiki abene bikubomba ikylene? Nongwa ya fiki abakikulu bikubomba, bikukyūnga inywili syabo sisengigwe, kangi bikufwala ifyakupaka-paka, nukusoka panja nukufwala ibundu akabalilo kako abanyambala bikukinda, ni findu bo ifyo, abanyambala babo bikubombela ikylene? Panongwa yakuti abene bakaya nayo unsololi gwabwanaloli pa kigemo kyabo, ukubabula abene u Bwanaloli. Abene bikubabula abene, “Ena, ikyo kikaya kikindane. Ikyo kyo kili kanunu. Ugwe utikufimbilisigwa ukubomba na *ikyo*.” Ugwe!

220 Ilyene lyo Lisyu lya Ntwa. Ili Bangeli lyāyobile, “Unkikulu aligwesa uyu isakufwala umwenda ugu gubagilile unnyambala yo mwiko pankyeni pa Kyala.” Kyala atikusanuka. Umwene abagile bulebule ukusanuka nukuya Kyala? Umwene yo nsitampaka.

221 Abene bikulondigwa unsololi gwabwanaloli uyu ikubabula abene ukuti ikyo kyo kimanyilo kya bumalikisyo. Ilibangeli liyobile ukuti abene bikubombaga isyene. Yesaya, untu gwa 5, āyobile abakikulu babagile ukubomba ikyo mmasiku ga bumalikisyo. Katikati. Popāpo, pala abēne balipo.

222 Loli abene bikuyoba ukuti abene balinagwe unsololi pa kigemo, ukutila Ilisyu lya Kyala. Komma...Umwene ikutila ikilundilo.

Unko uswe twīpūte Kyala ukututumila uswe u Lumuli ulwabumalikisyo lula, sila u Lumuli lwa kunamayolo, ukututumila uswe yula yūyo Umwēne āfīngile ukubōmba, ku Kipānga ikisaligwa, uyu ikubabulaga abene iki kyo Bwanaloli, ukwima pa Lisyu lya Kyala. Unko a baYezebeli na baAhabu, polelo abēne bisakubapāgūlania abēne. Uko ko katikati.

223 Kumbukilaga akabalilo kako abakikulu bikwanda ukubomba bo lula. Lilino itolo gomokela kunyuma akayabo kanini, akabalilo kākō abēne bālyāndile ukutumula inywili syābo nu kubōmbēla bo ulo. Akabalilo kako abakikulu bikwanda ukubomba bo ulo, ukwene ko kabalilo kala kangi tubalilo tula ukuti Eliya mmasiku ga bumalikisyo isakuboneka pa buyo ni kimanyilo kya kabalilo-kabumalikisyo, ni kimanyilo kya kabalilo-kabumalikisyo mumo ukwene kwayilile mmasiku ga Loti. Muketile? Ikimanyilo kya kabalilo-kabumalikisyo; akabalilo kākō abakikulu bikwānda ukubōmba bo lula. Abēne bikubōmbēla bo ulo lilino. Akēne ko kabalilo kala aka u Eliya ikugūliligwa ukubonekela pa buyo, ukusānjūla nu kukōlēla, ukukemela nu kuswānyūlānia pāsi, kotalusya, ni kimanyilo kya Kyala kunyuma yake, kikwenda nkyeni. Umwene atikukolelaga nakimo i kipambo ikinywamu lilino. Ili Bangeli lyāyobile, “Ulutende mma, katimo kanini, ubwene bo bununu bwa Tāta gwinu ukubapaga umwe i Kitangalala.” Uko ko kotalusya. Uko ko katikati kotalusya.

224 Umwène ikufimbilisigwa ukuya mpikigwe na bōsa lōli ka katimo akanini, namanga umwène yo ngati Eliya na ba mia bahano-na-babili bāke, kangi Yohani nu ntimo gwāke unnini. Ena.

225 Umwe mukukēta kūko uswe twīmīle umwīsyūgu? Uswe tukufimbilisigwa ukugomokela ku Pentekosti ugwapabwāndilo. Uswe tukufimbilisigwa ukugomokela ku fīndu fya Kyala. Uswe tukufimbilisigwa ukugomokela. Nkundwe, kalumbu, komma ukusyōbīgwa mu fyakubonekela fyīnu. Uswe tuli—uswe tukugūlīla isala yila.

226 Komma ugwe ukwega itolo, “Une—une ngusubila-mumo. Une ngwitika, nu lwitiko une ngwitika Ikyene.” Komma ugwe ukubomba ikyo. Umwe mukwagana na Kyala, kisyu ku kisyu, kangi umwe mwisusigwe na Mbepo, kangi polelo umwe ketesya iki kikuboneka. Kangi linga imbepo yila mwa ugwe yikulwana ni Lisyu ili, polelo ugwe leka imbepo yila payene. Buka ukēge i . . . Īputīla Kyala ukubapa umwe u Mbepo Gwāke, polelo.

227 Akabalilo kāko u Mbepo uyu ikufyūka mu lisiku lwabumalikisyo, Ikyēne kisakuya busōke ukulwāna na bēne, bala bābo bo basyōbi. Muketile? Panongwa yakuti, Yohani alinkuti, “Komma ukwinogona ukuyoba nkati mmyitu ukuti uswe . . . ukuti umwe ‘tulinagwe Abraham ukuya tāta gwitu.’” Uswe tulinakyo i . . . Uswe twe . . .

“Uswe, abatāta bitu bāli baMethodisti, baBaptisti, baPresibeteri, pamo baPentekosti.” Komma ukwinogona ukuyoba, umwe, “Kyala,” kangi umwe uli bāna kwa Abraham, kabuno Kyala abagile ukufuma ku mabwe aga ukufyūsyā abāna kwa Abraham. Komma ukwinogona pakuti ugwe gwe m’Pentekosti, ukuti ugwe kuyaga pakuya gwākulēyigwa. Nakamo napanandi. Kyala yo gwākubagīla ukufuma ku mabwe aga ukufyūsyā abāna kwa Abraham. Uko ko katikati kotalusya. Ena, nkulumba.

228 Yoba itolo i Lisyu lya Kyala, mu bwānalōli bwa lisiku lyabumalikisyo. Ubusololi bwake bo . . .

229 Linga umwe mukubombaga, unko une itolo ngomokele kunyuma apa itolo i miniti, unko une mbanangisye umwe mumo uswe tubagīle ukusyagania. Une ndinago a Masimbo mingi gasimbigwe pási apa. Une nagomokelaga ku Gene. Une ngulonda ukubala limo kwa umwe. Ukufuma, unko uswe, ukwanda, unko uswe twege . . . Unko uswe twēge Kukūmbūsyā, unto gwa 18, kangi uswe twisakusyāgānia, itolo i miniti. Itolo ukuti, bo uswe tukāli ukwīgāla apa, ukuti une mbagīle ukubala i Lisimbo ili kwa ugwe. Mwa Kukumbusy’indagilo, untu gwa 18, syosa silikanunu, kangi unko uswe tukete lilino. Ilinandi lya 20 lya ntu gwa 18, Kukumbusya, 20:

Lōli u nsololi, uyu isakusakikisya ukuyoba i lisyu mu ngamu yāngu, ili une ngālingagīle umwène ukuyoba,

pamo ikyo kisa kuyobaga mu ngamu ya bakyala abangi (bīngi), yópe nu nsololi yula isakufwaga.

Uko ko kutalusya. Mwambepo abúkíle. Umma ndaga. “U moyo ugu gukónánga, ugwēne gwisakufwa.” Uswe tuli nagwe Kyala yumoywene, komma “Bákyāla.”

Kangi linga ugwe kuyoba mu ndumbula yako, Ngimba uswe twisakumanyaga bulebule i lisyu ili u NTWA a . . . litalile likayoba?

“Twise kumanya uswe bulebule? Bisakuyapo bīngi fiyo ba bēne, uswe twisa kumanya bulebule? Uyu yumo ikuyoba *ikyo*, uyūngi ikuyoba *iki-ngati*. Ena, yumo ikuyoba *iki*, kangi uyungu yula āyobīle *kila*, na fyosa bo ifyo.” Lilino kētésya. Uswe tumenye.

Akabalilo kako unsololi ikuyoba mu ngamu ya NTWA, linga ikindu kila kitikukōnga, pamo ukwisa kukuboneka, ikyo kyo kindu iki u NTWA akayōba, lōli u nsololi yula ayobīle mwakusakikisya: ugwe utisa kuya gwākuntīla umwēne mma.

²³⁰ Linga Kyala akāyobīle ikyēne, polelo komma ukutīla isya ikyēne. Ikyēne—ikyēne kyo kili kanunu mōsa, itolo kindililāga nukwibwa isya ikyēne. Muketile?

²³¹ Lilino keta iki uswe tukupilika umwisyugu. Ikimanyisyo kya Batumigwa, ikimanyisyo kya Methodisti, ikimanyisyo kya kiBaptisti, ikimanyisyo kya baPentekosti, ikimanyisyo, i kimanyisyo, kimanyisyo, kimanyisyo. Ngimba ikimanyisyo kyo kimanyisyo kiliku? Ngimba ko kugu ugwe kukyēga ikylene? Une ngusasania aligwesa ukunsosolela une Ikimanyilo kya Bafundigwa mwi Bangeli. Une ngwitika kikayako ni kindu bo ikyo.

Linga abatumigwa bāli ni kimanyisyo kilikyosa abene bātulikigwémo siku, apa ikylene kili: “Pinduka aligwesa gwa umwe, kangi yaga mōsígwe mu Ngamu ya Yeso Kristi ku busyūle bwa mbibi syinu, kangi umwe mwisakwambililaga ikikungilwa kya Mbepo Mwikemo. Kabuno ulufingo luli kwa umwe.”

Ngimba umwe mutikukibona kuko uswe tuliko, binangu? Uswe tuli mbwitugasye ububibi. Ngimba ikylene kyo fiki? Ikimanyilo ikwabwanaloli iki kikuboneligwa.

²³² Lilino, umwe mwe banyambala na bakikulu, mwe bingi ba umwe, kangi umwe mwe bana ba Kyala. Komma ukukibonela ikylene. Kumbukilaga ukuti uswe tubagisenie ukuya nafyo ifindu ifi. Ifyene fibagisenie ukuboneka mu lisiku ili, mu sala iyi iyi uswe tulimo nu bumi. Iyi yo sala, bo itolo u Kwisa kwa Mesiya, kubagile ukuyapo ukufumusya kukwīsa ukufuma kwa Kyala.

Unko une mbale ikyo panongwa ya umwe. Unko uswe tugomokele kwa Malaki. Ukwene ko kwabumalikisyo bwa

Lwitikano Ulukūlu, kangu pilikisya iki Umwene ikuyoba mwa Malaki. Polelo uswe twe . . . Pilikisya iki itolo pa kabalilo.

Lilino, linga umwe mukukētésya, Malaki 3, ikuyoba ukuti Yeso āyobíle isya Yohani ikwisa:

Kēta, une nisakutuma untumigwa gwāngu, kangi umwēne isakutendekesya injila pankyeni pa une: kangi u Ntwa, yūyo umwe mukundōnda, mbimbibi isakwisa ku tempeli yāke, yōpe untumigwa gwa lwītikāno, yūyo umwe mukwīkyēlāmo: kēta, umwene isakwisaga, ikuti u NTWA gwa kilundilo.

²³³ Uyo aali Yohani, ikufumusya ukwisa kwa Yeso. Kangi Umwēne ālisíle ku tempeli, katikati iki Umwēne āyobíle, u Ntumigwa gwa lwītikāno, u Gwāndúmi uyu āli na . . . ndulangalanga na ba—na bafūndígwa, pamo na Israeli. Ngimba umwe mukwitika Umwene aali Ntumigwa yula? Ena Umwene alinkuti, “Une nisile ukufuma kwa Kyala, kangi une ngubuka kwa Kyala.”

²³⁴ Lilino, nongwa ya fiki Pauli āpegígwe u bubine? Ukunkolelela umwene pāsi.

Ukufuma pāpo Yeso āfwíle, nukusyilígwa, nukusyūka kangi; ukufuma pa kabalilo katali, Pauli ālyāgéne nu Mwēne, kisyo ku kisyo, pa nsebwe ukubūka ku Damasko. (Umwene alinkuti, “Une nisile ukufuma kwa Kyala, kangi nukubuka kwa Kyala.”) Pauli alinkukēta mmwanya. Lwālípó u Lumuli ulunywamu pala, yilayila i Mbanda ya Moto. Ngimba umwe mumenye iki une nguyobapo? Yilayila i Mbanda ya Moto. Kangi Pauli alinkuyoba ku Mwene, kangi Umwene alinkuyoba kwa Pauli. Abandu balinkusita kumpilika Umwene. Abene balinkusita kumpilika Umwene. Loli Pauli alimpilike Umwene. Umwēne alinkuti, “Sauli, Sauli, fiki ugwe kumfwīma Une?”

Umwene alinkuti, “Yogwe ani Ugwe, Ntwa?”

²³⁵ Umwene alinkuti, “Une ne Yeso. Lilino sumuka kangi bukaga mu lukindi lukukooleligwa Ukutalula. Ikyene kisakubūligwága kwa ugwe ukufuma pala ukubūka nkyēni. Une ndinayo unsololi ikwisa apo ukukubula ugwe ikyakubomba, ugwe uketile. Kangi mumo ku . . .”

²³⁶ Pauli āsulwike pāsi, ālyōsígwe, nukukōlelígwa pa Ntwa, ālyāmbilíle u Mbepo Mwikemo.

Kangi Pauli alinkuti, “Une nāli na kanini akabonywafu ka mbili, aka kāpígwe kwa une, u mōhési, u ntumigwa gwa mōhési, uyu *ikumbūsania* une,” ikyo kyo ngati, “ulupūlo ukufuma ulupūlo.” Umwēne āyāngako kanunupo, kangi polelo ukukyēga ikyēne, ukuntika umwēne kāngi. Alinkuti, “Une nalālwisyémo u Ntwa katatu kosa, ukukēga akēne kubutali na une, lōli u Ntwa alinkuti, ‘Pauli, ilipyana Lyangu lifwene.’” Polelo alinkuti, “Pene papo une ngufyusiyiga pamwanya . . . pa bwisule bwa busetuli.”

Umwēne āli nafyo fingipo, ukwisila mu busetuli, ukukīnda Peteri, Yākóbo, Yohani, pamo aligwesa gwa bēne. Umwene alimbwene Umwene ukufuma pápo Umwene asokilepo ukuya lumo ifyinja fibili, pamo ukongelelapo, imile mu Mbanda ya Moto, ikuyoba ku mwene. Bo bunywamupo buki umwīsyúgu, ifyinja maelifu mabili, kangī Umwēne akāli mūmi! Amenī.

²³⁷ Alinkuti, “Kwapēgīgwe kwa une, ukupāgulako une āngali ngufyūsīgwa pamwanya, nguyoba, ‘Lilino, nkundwe, une ndi pamwanya pa umwe mwesa. Muketile? Une—une numbwene Umwene ukufuma pápo Umwene asyusigwe ukufuma ku bafwe, kangī une nāyobile ku Mwene. Une ne...’ Ukupāgulako une njege fyūsīgwe pamwanya pala, kyālipō ikindukimo kipīgwe kwa une, ukungyūnga une gwakwīyīsia.” Ena.

²³⁸ Umwene yo yuyo ababulile abene ukōsigwa-kangī, kangī, mu Ngamu ya Yeso. Alinkuti, “Linga u Gwandumi ukufuma ku Mwanja... ”

²³⁹ Umwene alinkuti, “Une ngābukile kula ku sukulu syabo, kulikosa kuko abene baaliko.” Alinkuti, “Une ngābūkile kula ku Yerusalemu mbimbibi itolo, kangī komma ku fyinja kalongo na fina.” Alinkuti, “Une nāsulukile ku Igupto, kula ku Asia kula.” Kangī umwene alinkuyobesania nu Ntwa, āli pásī pala ukufwana ifyinja fitatu, ukubala u Lwitikano Ulukūlu, ukuketa ikylene kyosa kikufwanikisania. Akabalilo kāko umwēne ikugomokela, mu fyinja kalongo-nafina pankyēni pāke, alinkwāgāna na Peteri na bala, kangī āli ni Nongwainunu yilayila, ōsyaga injila yilayila, kangī ukubōmba ikindu kilakila. Amenī. Umwene āmenye ikylene kyāli kitalusye. Ena, nkulumba.

²⁴⁰ Pilikisya kwa Malaki lilino, ukukilania apa, Malaki 3. Lilino, linga umwe mubagile, nyitikisya u itolo mbelelesye iki panongwa ya umwe. Une ngwitika... unko uswe tusanukile nubupepe fiyo lilino kwa Matai untu gwa 11, kangī kēta linga une... Une mbagile ukuya nu busobi ubu, une ngwinogona une ndinakyo ikyēne, Une mbagile ukukēta ikyākwānda ukukibona ikyēne. Matai 11. Unko uswe tukēte. Ukwānda pa:

Kangī ikyēne kyālīsīle ukuboneka, akabalilo kāko Yeso ātēndekīgwe u bumalikisyo bwa bulagili bwāke bwa bafūndīgwa bāke kalongo na babili, umwēne alinkusōkapo ukufuma pala ukumanyisya nu kulūmbilīla ntwāya twābo.

Kangī... Lilino akabalilo kako Yohani... āpilike ukuti umwene āli... mu minyololo imbombo sya Kristi, āli... minyololo i mbōmbo sya Kristi, umwēne alinkutuma babili ba bafūndīgwa bāke,

Kangī alinkuyoba ku mwene, Ngimba ugwe gwe umwene uyu abagile ukwisa, pamo ngimba uswe tukulondesyaga kulī unnine?

Ikisige kya Yohani ikya ngwāsi kilinkukīngigwa pamwanya, ukusuluka mula mu minyololo. Muketile?

Yeso ālyāmwīle kangī alinkuyoba ku mwene, Buka . . . nangīsyā Yohani kangī i findu ifi fifyo umwe . . . mukupilika kangī muketile:

“Yohani yo nsololi. Kangi linga umwene isaku—umwene isakupilikaga iki, ifya ifi fikubombigwa, umwene isakumanyaga Uyu une ndi.” Muketile? Umwene āyobīle:

Abafwamaso bikwāmbilīla ubukētelo bwābo, . . . abalemale bikwēnda, abābukōma bikusukigwa, . . . a bāmapūli bikupilika, kangī a bafwe bikusyūsigwa mmwanya, . . .

“Kangi ifipanga-fipāgūke fyosa fili palikimo”? Ikyene kitikuyoba bo ulo, bule ikyene? Umma. Ikyene kitibomba. Ilyene kilinkuyoba:

. . . a balemale bikwēnda, a bābukōma bikusukigwa, . . . a bāmapūli bikupilika, kangī abafwe bikusyūsigwa mmwanya, kangī abalōndo bali nī nongwainunu yikulumbilīgwa ku bene.

Pala kilipo ikimanyilo. Ketesya:

Kangi bo abēne balinkusōkāpo . . .

Kangi nsayigwa yo umwēne, uyu yo akaya . . . gwakusobeligwa mwa une.

Lilino ketesya: “Nsayigwa yo uyu akaya gwakusobeligwa mwa Une,” mmasyu agangi, pamo, “gwāsōni na Une. Asayigwege uyu atisakuya ni soni na Une.” Muketile?

. . . bo abene bikulaga, Yeso alinkwanda ukuyoba ku filundilo ukufwana na Yohani, Fyo fiki mwābūkīle umwe pānja mu lulangalanga ukukēta?

Ketesya unsololi uyu lilino:

. . . Fyo fiki mwābūkīle umwe pānja nkati mu lulangalanga ukukēta? U lutete luyūganīgwe nu mbelo?

Komma Yohani. O, umma. “Umwe ngulilo ya njoka mu līsu,” umwene alinkuyoba ku fipanga-fipāgūke fila, “ywani abasokile umwe ukubopa ukufuma ku bugāsi ubu bukwise? Komma ukwanda ukuyoba, ‘Uswe tuli’ ku iki kangī kila, panongwa yakuti Kyala abagīle ukufuma ku mabwe aga uku fyusya abana.” O, nkundwe ikyēne kikāli lutete luyūganīgwe nu mbelo, nu mwēne.

. . . U lutete luyūganīgwe nu mbelo?

Pamo kyo fiki mwābūkīle umwe pānja ukwa kukēta? U nyāmbāla afwikīgwe mu myēnda imitōfu? (Ikufimbilisigwa ukusanusya imyenda gyake kabili pamo katatu akabalilo kosa umwene ikulumbilila?)

kēta, abēne aba bikufwāla imyēnda imitōfu, igyākufwāla bali mu nyumba sya banyafyāle.

Abene bo balumbilili aba bikusōka panja nu kufipa u bāna, umwe mumenye, kangī—kangī bikwegesya abakeke, kangī—kangī bikubūka ku sukulu nukutēndēka ubuyobi bwamingogono, kangī, umwe mumenye, fyōsa ifindu ifyākikīkūlu ifi. Muketile? Muketile? Umwēne atikusyūgusya ulūbo lwa fiboko-fibili pānja apa pa lukīndi lwa kunyēni. “Ngimba ugwe kubukaga panja ukukēta, u miana yumo bo yula?” Umwene āli...Umwene ikubasuma abene.

Loli ngimba fiki ifi mwābūkīle umwe panja... ukuketa? Unsololi? (Pilikisya.) ena, kangī Une nguyoba kwa ugwe, kangī ukukinda unsololi.

Ena, nkulumba. Ngimba umwene āli fiki? Yoba, “Umwene ali nkinda nsololi?” Umwene āli nsololi, *ukongelelapo*. Umwene āli ntumigwa gwa ngulilo yila.

...ngimba fiki umwe mwābūkīle panja...uku kēta? Unsololi? ena, une nguyoba kwa umwe, kangī ukukinda u nsololi.

Kabuno uyu yo umwene, ...yuyo ikyene kisimbigwe, Keta, une ngutuma untumigwa gwangu pa kisyo kyangu, ...uku tendekesya i njila pankyeni pa une.

Keta ukukilania kuno mwa Malaki 3. “Keta, Une ngutuma untumigwa Gwangu pa kisyo Kyangu.”

²⁴¹ Kētésya. Lilino, Malaki 4, unko une mbale iki. Umwene isakwisaga kangī.

...kēta, i lisiku likwīsa, ili lisakupya bo ng’ānjo; kangī bōsa abītūfyē, ena, ...

²⁴² Ikyo kyo umwīsyūgu. Une ngwēnda pāsi pa lukīndi nukukēta abāndu aba. Ugwe ubagile ukuyoba ku bene, kangī abene bikukuseka ugwe, ukukūgīla ugwe. Une ngwinogona, “Ngimba ikyene kyo fiki?”

I lisiku ilīngi, une nēndāga mula, ukusuluka, ulubafu lwa lubīngilo ukusuluka apa. Une nayobaga ku bandu bamo, kangī abene itolo balinkuti, “O,” ndinkukīndilīla ukwēnda.

Kindukimo itolo kilinkuyoba kwa une, “Abēne bo mīndu gya atomiki, lululu ukuya malīto gabalanisīgwe pa mfu. Baleka abēne pabēne. Ugwe uyobile u lutengano lwako. Itendekesyaga nukusōka panja pa apa.” Aleluya! Une āngali ngālōndigwāga ukuyoba ikyo, une ngusakikisya. “Iyēgāga gwīmwenē ukwitēndekēsya. Funga u nsana gwāko. Une ngukukōlēla ugwe.” Iyo yo nōngwa une ngugūlīla.

Namanga, kēta, i lisiku likwīsa, ili līsa kupya bo yi ng’ānjo; ena, bōsa a bākūwitūfyā, ...kangī bōsa aba bikubōmba mbubībi, bisakuyaga bo fikōngōti: ...

Ikyo kyo katikati iki kisakuyaga. Ngimba kikiboneka fiki akabalilo kâko i kikulumba. . . bamo mwa umwe balimi; akabalilo kâko u mōto unsito gukutika u ngūnda gwa ngano, akabalilo kâko umwēne ali itolo kikōngòti? Umwene itolo ikulambalikaga umwene ukuya bukupame, ni lyoto kunyuma. Ikyo kyo iki kisakubombaga, akabalilo kâko kila, akabalilo kâko umwene ikutika.

. . . i lisiku likwīsa ili līsa kubōkya abēne mōsa, ikuti u NTWA gwa filūndilo, ukuti ilyēne lisa kuleka abēne nagumo unsisi pamo ulusāmba.

Patisakuyapo nakimo kisyēle kya bēne.

Lōli kwa umwe mwe mukutila i ngamu yāngu i Lisibu lya bugolofu likupānda nu bubūmbulusyo mu mapiko gāke; . . . umwe mwīsa kubūka pānja, nu kukula ukuya bo ngwāta mu kibaga. (Uyo yo Fyīnj’elifu.)

Kangi umwe mwisa kukanyangila pāsi ababibi; namanga abēne bīsa kuya malīto pāsi pa njayo sya malūndi gīnu mu lisiku lila ili Une nisa kubōmba iki, ikuyoba u NTWA gwa filūndilo.

Ukusōka panja, mu Fyinj’elifu. “Ilīto lya babibi.”

Kumbukila . . . u lulagilo lwa Mōse umbōmbi gwāngu, uyu Une nālindagile . . . umwēne mu Horebu kuli gwēsa Israeli, ukuya i ngomelesyo kangi bulōngi.

Lilino, pilikisya kifuki lilino.

Keta, Une ngukutumaga kwa umwe Eliya unsololi bo likāli ukwīsa i lisiku ilikulumba lila kangi ilisisya ilya NTWA:

²⁴³ Lilino, ikyo kikabagile ukuya Yohani. Ikyene kikaabagile, panongwa yakuti ikisu kyapasi angali kibongotoligwe akabalilo kala. Lōli apa Umwēne āyobīle, mwa Matai 3, Umwēne ikutuma u ntumigwa pankyeni pa Mwēne. Kangi Yeso alinkuti, “Uyo yo Eliya uyu ayaga pakwisa, ukutendekesya injila pankyeni pa Une.”

“Lōli bo likāli ilikulumba ilipufulilo ilya atomiki ukutika, Une nīsa kutuma kwa umwe Eliya u nsololi.”

Kangi umwene isakusanusya indumbula sya batāta ku bāna, kangi i ndumbula sya bāna ku a batata, kisita apo une ngwisa nukutika ikisu ni kigune.

²⁴⁴ Kusolola, mu lisiku ili.

Lōli lilino ugwe kuyoba, “O, yula Eliya, yula āyāga Yohani.” U ntumigwa gwa lwitikano āli Yohani, naloliloli. Uko ko katikati kotalusya. Yeso āyobīle lūlo, kangi āsisimikisye ikyēne papapa apa, “Uyo yo yūla Une nāyobaga ngapo.” Lōli, umwe muketile, ikyēne kikābagile ukuya Eliya uyu ayaga pakwīsa. Muketile? Ikyēne kikābagile ukuya. Panongwa

yakuti, umwe muketile, linga icyēne kikubōmbága, polelo ubusololi bwāli busobi; ikīsu kikābongotolígwe kunyuma kula. Muketile? “Loli bo ilisiku ilikulumba nilibibi lila ilya Ntwa likaali ukwisa, Une nisakutuma kwa umwe Eliya. Kangi umwene isakupyanyikisyaga,” ketesya ukwisa kwake ukwakwanda, “indumbula sya batata ku bana.” Ikyo kyo iki umwēne ābōmbīle, icyākwarda, ātwēle i ndumi ya kabalilo akapya, ukwisa kwa Kristi lilino, ukukwāba abaiyolo abatāta abalulagilo ukusōkako ku lwītiko lwalulagilo, ukubuka mu lwītiko ulupya ulu lwāpāpīgwe itolo.

Polelo akabalilo kāko umwēne ikwīsa akabalilo kakibili, “Kangi indumbula sya bāna ukugomokela ku batata bakipentekosti, i Ndumi yapabwandilo.”

²⁴⁵ Lilino buka ukukilania apa mu Busetuli 3, kangi umwe mwisakukibonaga icyene palapala pala kangi. Polelo, icyene kisololigwe. Uswe tuli nkabalilo ka bumalikisyo, nkundwe gwangu. Uko ko kutalusya.

²⁴⁶ Bo abasololi bamia bana ukulwana na Mikaya, abēne bikuyoba uswe tuli. . . Uswe tuli mu lisiku ilyabumalikisyo lila, uswe tumenye. Nsololi gwabusyōbi, ukunāngisya ifimanyilo ifisyōbi, bikwīngila ifipānga-fipāgūke. Abene bikuyoba, “Isaga nukwingila. Unko uswe twīngile. Ugwe isaga nukwingila ikipanga kyitu. Twalaga ubwinake bwako. Uswe twīgwike ulubūnju ulu kuli ugwe ukusāmisyē ubumbakasya bwāko ukufuma kipānga *kila* ukukilania ku kimo *iki*.” O, butoyofu. Ngimba bo bununu buki ubumbakasya bwako bukukubomba ugwe? Linga ugwe ukuya ni kilingo Kumwanya, ibwa isya icyene. Abasololi abasyōbi bisakunāngisyāga ifimanyilo fyābusyōbi.

²⁴⁷ Lōli, kēta, abasololi ababwanaloli, abēne bisakusyālāga ni Lisyu lya Kyala. Ifimanyilo ifyabwanaloli fisakutwalaga panja i Lisyu lya Kyala ilyabwanaloli ku Kipanga icyabwanaloli, kangi i Kipanga icyabwanaloli kisakwambililaga i Lisyu nukusangaluka pa Lyene. Akabalilo kāko untimo unnini, ugu gwisakupīgwa gmasiku ga bumalikisyo, ugu gwisakuyaga nsyāle gwa Bāpanja, ugu gwisakupīmbigwaga.

²⁴⁸ Akabalilo kako Yeso aalisile, pakalipo—kakali loli itolo banandi fiyo pala aba balitike. Akabagutila akanini ka Yohani kāli ko kāko aka kālītike. Yeso ābēgile abēne ukufuma kula ukukīndilila, ātēndike a bafūndigwa ukufuma mu bēne nu kukīndilila nkyēni. Akabalilo kāko Eliya. . .

²⁴⁹ Akabalilo kako ukubongotoka kukwisa, akabalilo kako akabalilo ka Noa kakwisa, umwene āli kika, kangi umwene alinkwega abandu mu ngalaba. Akabalilo kako Eliya isile, umwene alinkukwaba abandu panja pa bufuluganikano ubu abene baalimo. Akabalilo kāko Yohani ālisile. . . Bōsa abasololi bāli kimanyilo, kimanyilo, fimanyilo, kimanyilo.

Kangi Umwëne äfingile uswe i kimanyilo mu lisiku lyäbumalikisyo. Mu masiku ga bumalikisyo pisakuyapo i kimanyilo. Ikyëne kyo kimanyilo ikiboneligwe. Abandu batikukibona ikylene. Abene bikubuka itolo pamwanya pa ikylene, nukuleka ikylene kibukege. Nkundwe, kalumbu, komma ukwingila ikipanga. Unko une njobe iki, bo tukwigala lilino.

²⁵⁰ Linga itolo ugwe gwäli nu bwëndelemo bwa kitima kimo, kinyenyemusyë kimo, komma ugwe ukwigëmekesya pa ikyo. Komma ugwe ukubomba ikylene. Kabuno umwe bandu. Umwe muli... Une nguyoba ku bandu. Une mbilike abene bikupangalula pa tepi kunyuma kula, itolo akabalilo kala. Une nguyoba lilino ku Kipanga. Muketile? Pilikisya, komma ugwe...

²⁵¹ Une nguyoba ifindu fingi fila utubalilo tumo, bo ulo, ukuti abandu panja mfishu panja apa... Yaga na Kyala. Këtësya ku kimanyilo kyäko ikwabwanaloli. Ugwe kwisakukëta ikyëne. Ikyëne kisakuyaga môsa ukusyungutula ugwe, löli maelifu-elifu gisakwënda itolo kifuki ni kyëne kangî komma ukukibona ikyëne.

Akabalilo kako Yeso ikwisa, abene balinkusita kummanya Umwene.

Abene bakämwaganiaga Eliya. Umwe mumenye iki abene bätile akabalilo kako Eliya äfyukile mmwanya? Abene bakälitike bula ubutoyofu. Abene balinkuti, "Ikyene kyo butoyofu." A bänä palapala pala nkaya kala kene, küko umwene itugasyaga... umwëne älitügëleko, älümbililëko, äbömbile ifimanyilo ni fiswigo palapala pala mu kisu kila, akabalilo kako pala palinkwisa ubukölelo panja, "Uswe tukabagila ukummwaga Eliya; u Ntwa alimmwegile umwene mwa kafulafumbi," abene balinkuseka ku kindu bo ikyo.

²⁵² Apa ikwisa Eliya... Elisha, ni fika filafila pa mwene, u luko lwa Kristi ni Kipanga Kyake. Apa ikwisa Eliya, sa... Elisha, ifimanyilo filafila Eliya älinafyo, ukwisa palapala pási, ukubomba ikyo, na köpe ku bänä bäbo abanini balinköngile umwëne môsa nu kuyoba, "Gwaiyolo gwakipála ntu, nongwa ya fiki ugwe ukábükile mmwanya ngati Eliya?" Muketile iki kyäboníke ku bëne a bänä abasitaluyindíko?

Umwisyugu abene bikuseka nu kügila. Komma ukupasya, nkundwe, ubulongi bukwelela mmwanya papapa lilino. Ikyene kisimbigwe pa kisyo kya gwa kiMerika aligwësa. Uko ko kutalusya. Ubulongi bwitulike mmwanya, bosa ubugasi bwa Kyala Mwenemaka.

²⁵³ [Ubuyo busitakandu pa tepi—Nsimbi.] "Abafuyuli ba bala bo banunu; ukuya nu luko lwa bunyakyala, loli ukukana a maka aga galimo: ukufuma ku luko ulu soka panja."

²⁵⁴ Komma ugwe ukwëga ulunyenemusyö. Komma ugwe ukwëga i kitima kimo. Komma ukwëga kalikösa mpaka umwe

mukwāgāna na Kyala, kisyu ku kisyu, nukundeka u Mbepo gwa Kyala isile mwa umwe. Umwene isusyaga indumbula yako na maka, nu lugano, nu kupya.

²⁵⁵ Kyala, ndula une ukwaga ubuyo bwangu kula, ku buyobumo mmasiku amanandi aga gikukōnga, pala ukusyāla mpaka une ngukēta kūko ubwēndo bwāngu ubukōnge buli.

²⁵⁶ Uswe twāgūlile akabalilo katali. Une nāgūlile akabalilo katali. Une ngukūmbukila ngusēnga ulubingilo lwangu ku nyuma kula. Akabalilo kāko une nāyēngile inyumba iyi pamwanya apa, u Ntwa ālingōlile une. Unkasi gwāngu ākūtīle panongwa yakuti umwēne akālōnda ukunndeka mama gwāke. Alinkuti, “Lumo umwene atisakupakikisigwāga.”

Kangi une ndinkwinogona, “Une ndinagwe u māma unkgale, nīne.”

²⁵⁷ Une nītūgasyāga pāsī kula, ilisiku limo, ngusēnga i līsu. Une nālītūgēsye pāsī. Itolo bo pabwēlu-swee, i Lisyu likwisa, lilinkuti, “Ipāgūla gwimwene, polelo une ngukusayaga ugwe.”

Une ndinkuti, “Ntwa Kyala, mbela une ukuya nsangaluke apa. Ugwe kukēta iki une ngulwana nakyo.”

²⁵⁸ Fyosa ifindu fila fimalike lilino. Mama Broy ali mu Lwimiko; Mama Branham, yope.

“Buli kūngu ubuseme bwāngu, Ntwa?”

²⁵⁹ Bulongi bukutikaga i kisu iki, limo mwa masiku aga. Filipino ifikolo ifingi ifi fikapilikamo Inongwainunu. Galipo a mabuyo.

²⁶⁰ Kilikyosa iki ugwe kubomba, komma ugwe ukwībwa amasyu gangu. Komma ugwe! Unko iki kikitike, Kyala ega i ksimbilo kya kisulu nu kung’wāla ikyēne mu ndūmbūla yīnu, ukuti umwe mutīsa kwībwa ikyēne. Komma ukwībwa ikyēne! ISI SYO IKUTI U NTWA: Gomokela kwa Kyala, ni ndumbula syīnu syōsa, gomokela nyuma. Komma ukusūbila pa kitima, ulunyenemusyo, pamo kalikōsa. N’dondesya Kyala na kyosa iki kili mwa ugwe, mpaka ikindikimo kikuboneka kwa ugwe, ukuti ugwe kulonda ukugolosya, ugwe kulonda ukuya nyakyala, ugwe kutila Kyala, ugwe—ugwe kulonda ukuya mūmi nubutalusye, bomba ikyo. Komma umwe ukwībwa ikyēne, panongwa yakuti uswe tuli nkabalilo ka bumalikisyo. Lilino, kumbukilāga, uswe tuli ku kabalilo ka bumalikisyo.

²⁶¹ Kangi kumbukilaga iki, bo une ngwīgāla, ukwīputīla, mu miniti, komma ukwībwa, mbilika une, kipānga! Kangi linga i tepi iyi yikāli yikubuuka, mbilika une, kīsu, pamo kūko iyēne yisakubūka: Pala pisakufyūka ikimanyilo, ikimanyilo ikyabwanaloli; lumo ikyēne kitalile kifyūkile kangi ikyēne kibonelligwe, i kimanyilo ikyābwānalōli iki Kyala bwīla apēle, iki kyo kibonelligwe.

Unko uswe twipute.

262 Yeso gwa Nazareti, mūmo i Lisyu ilikulumba lila lyāyobīle kula ilisiku lila, imilungu minandi igi gikīndīle, nīmīle pa lubafu, bo une ngukilania kula ku kisinga kila, ukusyungutīla ikipiki, kangi u Mbepo yula uyu alinkusuluka pāsī pamwanya pa fipiki kangi alinkuti, “Yeso gwa Lwitikano Ulupya yo Yehova ugwa Lukūlu.” O Kyala, pa Lyalabwe ili une ngwima. Ifisu fyosa fyo misanga yakwibila. Ifisu fyosa fyo misanga yakwibila.

263 Kuli ifyīnja fimo malongo matatu, Ntwa, une ngūtīle pānja, ukukīndamo nkikōga iki kuno, i Ndumi yila, une ngasemapo i inchi yimo ukufuma ku Yene, ukufuma kuko une nalyandīle, itolo i Ndumi yilayila, ikindu kimokyene kilakila; ukukōlèla abāndu ukugomokela, komma ku lunyenyemusyo, lōli ku bwēndemo bumo bwa kwāgana na Kyala nukuya mpāpigwe mwa Mbepo Gwāke. O, kyo kiliku iki kisa kusyāla loli u bulongi? Abene aba bikukana i Ndumi yila, Ntwa, kakayapo nakamo aka kasyele.

264 Ugwe usisimikīsyē pabwelu i Lisyu Lyāko, ukufumusya pabwelu ifimanyilo fya lisiku-lyābumalikisyo, nukusisimikisya ikyēne kisitakutolīgwa, ukuti Ugwe gwe Kyala, kangi ukuti uswe tuli apa. Kangi akabalilo kāko uswe tukupilika bingi abasasanianongwa mu fisu umwisyugu, bosa bikukūta panja. Kangi ikisu kytu kulikulumba, kangi ifisu ifingī fikusosola, kangi—kangi ulutende lukugwa. Kangi akabalilo kāko uswe tukupilika abanyāmbāla abakulumba aba, mpaka mu France, ukusakikisya ukuti u kipufulilo kyākwanda kisakugwilāga mu Louisville, Kentucky, ku bamia ba mamailosi ikyēne kisakupyāgīla ikīsu. O Kyala, abene bāli nu lusako ukupilika, loli abene balinkusita.

265 Ifikalatasi fya nōngwa, utupāngo twa fipānga, televizionī, rediyo, fipimbile ikyēne. Kukayapo nakumo ikulēya. Polelo, Ntwa, Ugwe gwāyobīle, “Bōsa aba Tāta ambele Une bikwīsāga, kangi nayumo umundu abagile ukwisa pene papo Tata ikunkwaba umwene.”

266 Lilino, Tāta, une ngusuma ulwīpūto ulu kuli nimwene. Apa une ndipo, ukufika ku nnyambala unkangale lilino, kangi une ngamanya a masiku malinga gasyele, Ntwa. Uswe lumo tukaya nakyo mpaka na mwisyugu. Lōli kilikyosa iki kisyēle, Ntwa, kangi iki kisyēle mbūmi bwāngu, O Kyala, ngimba ikyene kyakubagīla Ugwe ubagile ukwega ikyene nukubomba ikindukimo ni kyene, ku lwimiko Lwako?

267 Une ngwīpūtīla tāsī nimwēne, Ntwa, ukuti Ugwe kwisakupaga kwa une ubwīgāne Bwāko. Itikisya ubwigane Bwako bubombigwege, Ntwa, kilikyosa ikyene kibagile ukuya. Une ngulonda ikyene ukuyobīgwa pa lisiku lila akabalilo kako une ngwisa ukwagana na Ugwe, “Ikyene kyābombīgwe kanunu.” Linga ikyene kyo kinywamu, pamo linga ikyene kyo kinini,

kilikyosa kili mu ndumbula Yako ingulumba panongwa ya bumi bwangu, Ntwa, apa une ndipo.

²⁶⁸ Tuma u Gwāndumi yumo ni likalasulilo lya moto kangi suka imilomo gyītu nu kutukemesya uswe, Ntwa, kuli ikyābumalikisyo ikikulumba ikindukimo iki kyo kikwītēndekēsya ukutika i kīsu. Unko uswe tuyege masyu gikukuta mu lulangalanga kya butulwanongwa, “Tendekeya ukwagana na Kyala.”

²⁶⁹ Akapanga akanini aka, abandu aba bikwisa, ilisiku ukufuma pisiku, nu kwendesya abamia ba mamailosi, O Gwasyepwa nu gwalugano, kangi kisita kwibwamo siku i mbombo, u Kyala gwa Abraham, Isaki, na gwa Yakobe, Uyu afyusisye mmwanya Yeso ukufuma ku bafwe, kangi lilino Umwene itugesye ku kiboko ikitalusye ikya Lwimiko pa Mwanya, Kyala itūgēle mu mbili, sayaga abāndu aba une ngusaya mu Ngamu Yāko. Baliyaga abene bwila bikukumbuka nukumanya ukuti kilipo ikimanyilo, ikimanyilo kya kubumalikisyo. Une ngusuma ukuti Ugwe kubapaga abēne, nu kubapela abēne ukuya bakaba ba bāngi: pa mbombo syabo, kulikosa abene babagile ukuya, mu nguto sya ngindi, mbwīsūsūyilo mafuta, pamo kulikosa ukwene kubagile ukuya, ukuyobelapo mu lilūka lya kūlisya, ku ngulisya-lupyu. Kilikyosa ikylene kibagile ukuya, Ntwa, linga kilikyōsa kikusoka pa ndumbula syabo, abene baliyaga buketi. Baliyaga abene bumi bwa bunyakyala kangi ni myūmi imikesigwe mpaka abene bisakuyaga bakalata abasīmbigwe bikubaligwa na bandu bosa.

²⁷⁰ Kyala, sayaga abakikulu bitu. O Kyala, une ngusūma ukuti Ugwe kwīsa kubītikisya abēne ukusuka ifisyo fyābo, bala bābo batikubōmba, ega i . . . kula u kwīpakapaka kwa Yesebeli ukusōsyapo pa bēne. Baleka abēne bayege nabo ubukifu bwa Bakristi, kangi u Mbepo gwa Kyala pa bēne, ugwakufwana, ukumanya ukuti abēne batikwītikisigwa ukufwāla gila imyēnda imibwāpufu igi abēne bikufwāla. Itikisya i nywīli syābo ukukula pānja, ngati bakīkūlu. Kabuno ukwēne kusīmbigwe mu i Bāngēli, “Bupala mu bukētēlo bwa Ntwa ko kasāmba akanini kala aka kīsa kupona fyōsa i fīndu ifi fīfyo fikwīsa pānja mu lisiku lyābumalikisyo. Ikyēne kisakuyaga kyalwīmīko mmaso ga Kyala,” mūmo unsololi ayobīle-ngāni ikyēne. Kyala, tupaga ikyo.

²⁷¹ Kikayapo nakimo ikyākōngelelāpo une mbagīle ukubōmba. Une ndātīle i lisyu lyāngu, kuli ikyīnja ukufuma pa kyūnja, Ntwa. Kangi pene papo Ugwe kwēnda lilino, kikayapo nakimo iki une mbagile ukubomba. Une ngusuma ukuti, ukuti Ugwe kuyaga. Kangi une mmenye Ugwe kuyaga, panongwa yakuti Ugwe ufingile ikylene mu Lisyu Lyako. Kangi apo po pāpo une ngwima. Une mbagīle itolo ukupa u buketi, Ntwa. Kangi nayumo umundu abagile ukwisa pene papo Ugwe kunkwaba umwene; kangi bosa aba Tāta apēle bisakwisa. Une ndinabo

ubusisimikisi, ukuti i Lisyu Lyako lisakupakikisyaga isya. Sayaga uswe, Ntwa.

²⁷² Kangi linga balipo abo apa aba bikusubila itolo pa bwipilike, lumo abène baywégile, abène, lumo abène bali nu Mbepo Mwikemo, pamo...Uswe tukābagile ukubala ikyo, Ntwa, panongwa yakuti uswe tukētīle abāndu ku ngino sya mpila, bikuywēga. Uswe tukētīle abāndu ku fyākwikyēla fyankīsu, bikuywēga. Uswe twababwene abasangaluke fiyo mpaka abene bikukūta, panja pa kipālo, ukumoga, ni findu fyosa fila. Ikyo kikaya Ugwe mma, Kyala.

²⁷³ Loli ukwagana na Ugwe nu kuyoba na Ugwe, kangi Ugwe kuyobaga ukwāmula, ikyo kyo iki uswe tukulonda, Ntwa. O, une ngukusuma Ugwe, Kyala, ku miniti yimo iyi, ukuti Ugwe kutumaga u Mbepo Mwikemo nkyumba iki, ubuyo ubunini ubu, ubuyo ubwakwiysya. Bukayapo ubuyo bwakufwana ukuti Umwene īsepo. Lōli une ngusuma, Kyala, ukuti, mu njila Yāko gwimwene, ukuti Ugwe kwisakutuma Umwēne lululu lilino mu kyūmba. Sōnga imyoyo.

²⁷⁴ Bo mūmo une njobile pītāsipo, Ntwa, lumo Ugwe kubīka ibwe lyākutabania mu njila ya munduyumo, ukufwāna ni ngōlēlo syapakigēmo isi ukupepeka nu kubalāmba abāndu ukubūka pamwanya. Kangi akabalilo kāko uswe tukugomokela ikyīnja kyākilābo, uswe tukwāga abène fiyōpo bāna ba gehena ukukīnda abène bāyīlile ukwānda itolo. Babagile bulebule abène ukwīsa pēne pāpo Ugwe kubasōnga abène nu kubatobesya abène, u nkulumba Mbepo Mwikēmo?

²⁷⁵ Kangi une ngukusuma Ugwe, Ntwa Kyala, linga untulwanongwa unyāmbāla yula pamo nkikulu, ndumiana pamo ndindwana, ali nu nyumba iyi ulubunju ulu, ukuti Mbepo Mwikēmo isakwīsa na maka amanywāmu agakutobesya mpaka amāsōsi gīsakusuluka pāsi pa masaya gābo nu kutōnyēla mu moyo gwābo, Ntwa, ukuti ukufuma ku busolofu bwa ndumbula syabo abene bisakwitikaga nukwitikisya Kristi. Tupaga ikylene, Ntwa. Abene bikulondigwa i kigemo nakimo. Umoyo gwabo gwisakuyaga kigemo kyabo. Tupaga ikylene, Ntwa. Polelo abene bikwisa bandumbula-yosa kwa Ugwe, nukuyoba, “Une lilino ngulōnda ukōsīgwa mu Ngamu ya Yeso Kristi ku busyūle bwa mbībi syāngu isi Une mbindwikēko.” Tupaga ikylene, Ntwa. Bisusye abene na Mbepo Mwikemo.

²⁷⁶ Tupāpo uswe abasasania-nōngwa nkīsu umwīsyūgu, komma bala bābo bikupepeka nu kukwāba, nu kupela abāna bākipānga-kipāgūke. Kyala, fyūsyāga Gwimwēne mmwanya abāna bamo. Yaganabo abāndu, Ntwa, ukwīpūta. Une ngwīnogōna isya nyūmba ya Korneli. Ikyēne kikābonikēmo siku ku Gwāpānja pabutasi, lōli abène bapīkigag’ifīndu nu kwīpūta. Kangi akabalilo kako unnyambala gwa Kyala yula, unsololi yula, alinkwima pala, “Kangi bo umwene ikuyoba

amasyu aga, u Mbepo Mwikemo alinkugwa pa bene aba bāpilike i Lisyu.” Kyala, paga uluko lula ulwa lukomano. “Bo Peteri ikiyoba amasyu aga.” O Kyala, abene bālitendekisye. Abēne bāpikag’ifindu. Abēne bāgūlilāga. Abēne bāli banalolindumbula. Abēne bakāli itolo “gūlila,” abēne bāli “bikugūlila mpaka.”

²⁷⁷ Abatumigwa bala balinkugulila mpaka Kyala ikusuluka pakati pa bene, kangi abene balinkumbona Umwene nukuyoba ku Mwene. Abēne bābūkile pānja ni ndūmbūla isi syākosyāga ikīsu ku kikalasilo. Abēne bāli bakifu, nu kwīma nkati mu mabuyo kūko ikyēne kyābagile ukusanusya kuli abēne ukuya ni mitu gyābo gyēne ukutumuligwako. Abēne balinkuti, “Ngimba ikyēne kitalusye kuli uswe ukupilikila kwa umwe, pamo ifibugutila fyinu, pamo umwe banyāmbāla bafipanga-fipāgūke? Pamo, ngimba uswe tukupilikilaga kwa Kyala? Mwikētele umwe ku kyene.” Kangi kulakula ukutalula, akabalilo kāko abēne bābītikisye ukubūka, bābūkile palapala panja nukwakulūmbilila i Ngamu ya Yeso Kristi kangi. O Kyala, tupapo uswe—tupapo uswe ikyo, Ntwa.

²⁷⁸ Fyusya uyu yumo yula uyu Ugwe kuyobapo mu Masimbo, kwa uswe. Mpake umwene, Ntwa. Une ngunkolela kuli umwene. Ntuma umwene, Ntwa. O Kyala, indumbula syitu sikukūtila. Ntuma umwene, Ntwa, uyu isakugomokesyāga abāndu ku Lwītiko lwa ba tāta kangi, yuyo isakubabika abēne kubutali ukufuma ku aba abāngaligwa abakipānga-kipāgūke, ukubuka mu bwēndelēmo bwanaloliloli na Kyala, bo mūmo bābōmbile pa Pentekosti, ikipanga ikyanaloliloli kangi, kikupya, ni Ndumi yilayila, u Lwitiko lulalula, i Kimanyisyo kilakila, i Bangeli lilalila, u Kyala yulayula ni kimanyilo kilakila. Fyusyila uswe unsololi, Ntwa.

²⁷⁹ Bumbulusyaga ababine pakati pa uswe umwisyugu, Ntwa. Balipo bala apa aba bo bafūmbwe. Une ngubīputila abēne, Tāta. Une njile akabalilo katali, ngugūlila ulubunju ulu, kangi balipo bala bītūgēsye apa.

Ikilo kimo, akabalilo kāko u ntumigwa Pauli ālumbililāga ikilo kyosa, u nnyāmbāla unkeke āgwile ukufuma ku nyumba nukwigoga mwene. Umwene alinkubuka ukugona utulo. Umwene akāsanusyaga, loli umwene—umwene ābukile ukugona utulo. Kangi umwene alinkugwa, kangi u bumi bwake bwākindile. Kangi u ntumigwa āliputile, kangi u bumi ukugomokela mwa umwene kangi.

²⁸⁰ O Ntwa Kyala, balipo bīngi apa aba bagwile mu bubine. Kangi akabalilo kōsa uswe tugūlile pabutali ukukīnda a kabalilo ka kusātisya i kipānga, balipo bala bābo bo babine. O Kyala, unko a maka gala, aga—aga Mbepo Mwikemo uyu ikwisa pagwīmwene mu Mbanda ya Moto, Uyu ikwifumusya Mwene nukwipela Mwene ukumanyigwa ukuya Umwene yo

ywani Umwene, kangu uswe tukwitika Umwene, unko Umwēne asyūngutile umūndu aligwēsa nkati muno lilino. Bumbulusyaga ababine. Isusyaga na Mbepo. Paga u lubāngo mu njila yiliyoosa, Ntwa, ulu uswe tufūmbilwe isya ikyēne. Isusyaga indumbula syitu nu lwitiko, Kyala, nu lwitiko lwakusitakufwa, nu lwitiko ulusitakupepusyako ukuti uswe tuli nayo ISI SYO IKUTI UNTWA. Tupaga ikyene, Ntwa.

²⁸¹ Ikyene kyo bandu Bako, i Ndumi Yako, i Lisyu Lyako, ababombi Bako. Kangu u mōhesi akaya nako ukukolelela pa uswe. Umwēne akabagila nukubongotola uswe akabalilo kāko ikitēmbē iki kikubongotoligwa. “Kabuno linga ikitēmbē ikyamfu iki kyōnangike, uswe tulinakyo kimo kitalile kikugūlila.” Umwene akabagila ukutubōmba uswe ukutufulasya nakumo, kabuno kilikyosa iki kyo ndugu gwisu yo ndugu Gwako, kabuno uswe tuli Bako. Uswe tugūligwe nu ntengo, ugwa Lilopa ilipala ilya Yeso.

Polelo, umwe abōhēsī aba mupinyile abāndu aba nu bubine, Une ngwīmikana na umwe, mu Ngamu ya Yeso Kristi, ukusōkamo mwa aligwesa gwa bēne. Ukuya ntumigwa gwa Kyala, ukwiyobela Ilisyu ili ukuya Bwanaloli, umwe mubaleke abene. Umwe mukaya nasyo inyābūke nasimo. Kilikyosa iki umwe mwiobelagamo siku ukuya nakyo, kyālyōmoligwe pa Kalvari. Kangu umwe mukabagila ukubakola abene kangu mma.

²⁸² Lilino, Kyala, mpapo unnyambala aligwesa nu nkikulu, ndumiana pamo ndindwana muno, ulwitiko ukwitika ikyo. Ilisyu liyobigwe. “Linga ugwe kuyoba ku kyamba iki, ‘Samisigwaga,’ kangu utikwilamwa mu ndumbula yako.” “Ulwiputo ulwa lwitiko lukupoka ababine.” “Ugwe ulinako iki ugwe kusuma.” Uswe tumenye ikyo. Uswe tuli nu lusubilo lula mwa Kyala. Linga uswe tuli nu lwitiko lulilosa na panandi, linga Kyala ali nu bumi mwa uswe, uswe tukwitika ikyo. Kangu une mmenye ukuti ikyēne kyo lūlo, Ntwa. Popāpo, tupaga ikyēne, umwīsyūgu, panongwa ya bubine nu bupoki. Pamo, une mbagile ukuyoba, pamo mbagile ukuyoba, ubupoki ubwākwānda kangu polelo ububine. Tupaga ikyene, Ntwa, panongwa yakuti u moyo go gwantengo ukukinda umbili.

²⁸³ Loli bala bābo, utubalilo tumo, u moyo gwabo gupokigwe, kangu u mbili ugwaiyolo ugu gukali gukuya gwa Sētano, kangu umwene amenye ukuti umwene isakwegaga ikyene nkabalilo ka bumalikisyo. Umwēne isakusya ikyēne nu kutuma ikyēne ukugomokela mpaka imbani sya kisu sisakwāfūla nkati mu kyēne nu kulya ikyēne mōsa. Lōli umwēne ātisa kupalamāsyāmo siku u mōyo gula, kabuno ugwēne go bukabi ubupala ubwa Kyala. Kangu ukukindamo mu būmi bula, ngati ukufuma ku lyāni limo, ubwēne bukugomokēla kwa Kyala Yūyo ābupēle ubwēne; bwīsa kwīsa nkabalilo akakukōnga, nu mbili umpya ugu Sētano akabagilamo siku ukupalamasya. Nakōpe ukukula kwa bukāngāle pamo kalikōsa akāngu fibagīlēmo siku

ukupalamasya ugwēne. Ugwēne gwīsa kuyaga mbili umwīkigwe. Uswe tukulōndēsya kuli ikyo, Ntwa. Sayaga a bandu Bako lilino. Abene bo Bako. Kangi une ngubabika abene nkiboko Kyako. Une ngusuma iki mu Ngamu ya Yeso.

[Nkundwe Neville ikupa ulukasyo—Nsimbi] Lwīmiko! Ntufye. . . [U nkundwe uyūngi ikupa ulukasyo.]

²⁸⁴ Ilyo likaya lisyu lyangu. Ilyo lyo Lisyu Lyake. O, iki uswe tukufūmbwa, isala iyi—isala iyi uswe tulimo nu bumi! Ngimba umwe mutikupilikisya, binangu, ukuti Kyalala atikwisa ku bafumuke abakulumba? Umwēne ikwitūgāla pakati pa fīyīsye, i finīni, ifindu ifīyīsye. Umwe lumo mutikusyāgānia ifi fikukīndilila lululu lilino, iki kikwenda pakati pa kiyumba iki, iki kikwendela nkati mbandu aba lilino itolo.

²⁸⁵ Nongwa ya fiku u Mbepo āyobile, ukwāndāna, “Bo Une ngāli ukubapela abēne kalikōsa,” ukwīsila mwa Nkundwe Higginbotham, “kētēsya i Ndumi iyi, kabuno une ndwele Iyēne,” *ikindukimo ikīngi* bo ikyo, “ukukusoka ugwe isya kindu iki iki kikwisa”? Kēta iki kyābonike.

²⁸⁶ Ifindu fimo, a Masimbo une nsimbile pāsī apa, une ngapalamasisyemo siku, nukubuka ukwakufika mpaka na Bene. Une nalongosigwe panja pala nu Mbepo Mwikemo. Muketile? Gamo mwa Masimbo, une nukupalamasigwamo siku. Une ndinkusōkapo pa kindu ikīngi, palikimo. Kamokēne nkabalilo, ukupilika ikindukimo kikwīsa, ukusanuka ukukilania nu kwāga kūko ikyēne kyāliko. Mbepo ikuyoba mbusanukilo bulibōsa lilino.

²⁸⁷ O, bāndu, yaga banaloli-ndumbula, yaga gwabwanaloli-ndumbula. Komma ukugela ukwīgēmekesya pa. . . Muketile, ugwe gwe—ugwe kulōndēsya ikindukimo ikikulumba kangi kimulike.

Akabalilo kāko, abasololi bōsa, yōpe Davidi āyobile, “Ku Kwisa kwa Ntwa, ukuti, ikyāmba kilikyōsa kyābagile ukutwālīgwa pāsī, kangi i—kangi amabuyo ga pāsī gabagile ukutēndekīgwa ukuya mmwanya.” Āyobile, “I fyāmba fisakunyēlanyēla bo tung’ōsi utunini, kangi amāni gōsa gisakub’amapi na maboko gābo.” Mulimōsa, ngimba fyo fiki abāndu bālīnogwine ikyo kyābagile ukuya, akabalilo kāko u. . . Yeso ālīsile?

Ngimba ikyene kyanusyaga ukuya fiki? Undumbilili unkangale ugwakwilambika, akaali nabo ubumanyili mma. Pa fyīnja fihano-na-fina mbukusi, alinkubūka mu lulangalanga, komma ukuya mmanyisigwe nu mūndu, lōli ukuya—ukuya mmanyisigwe na Kyalala. Āsōkile pānja, kangi ālīmīle na kayabo ka kipapa kya ng’ōsi kaniembigwe ukusyūngutila umwēne, ni busyōya mōsa nkisyo kyāke, gwabusyōya mōsa ukukilania, kangi i nywīli sikusuluka pāsī pa likosi lyāke. Ukwītūgāla pānja mu lulangalanga, ukufuma ku mapalalila, isyo syo

mbāsi, amapalalila ga ndīsu nu lūki, akabalilo kako umwene itugasyaga mmatengele. Kangi ikwisa, ālimile mmatipa pa filoboko, nukufumusya ukwisa kwa Mesiya. Kangi u Mesiya alinkwenda palapala pāsi, u Nnyambala ugwapaliposa pakati pa bandu, kangi ālyōsìgwe. Kangi bōsa abasololi bāfumwisye ikyēne ukuya kimo mwa findu ifikulumba ukukīnda fyōsa ifi fyābōnikēmō siku, kangi ikyēne kyāli. Muketile?

²⁸⁸ Abēne bikulōndēsya ikindukimo ikikulumba, ikindukimo ikimulike, ukuboneka. Muketile? U Mbepo Mwikēmō atikumulika. Ikyēne kikwāka. Ukumulika ko kya kīsu. Ukwāka ko kwa Kyala.

Aka pamwanya pa une, Ntwa, lo lwīpūto lwāngu. Nyīsyā une pāsi. Nyega une, mbūmba une nu kumbela une. Mbepo gwa Kyala gwabumi, enda nubupūpwe pa une. Mbūmba une, mbela une. Ndendeka une Gwako, Ntwa. Nyega itolo une.

²⁸⁹ Une ne itolo ne gwākwāgānia ukuti u Mbepo gwa Kristi ikwēnda ukusyungutula mu nyumba iyi apa ulubunju ulu. U Kyala uyu isakulongaga ikisu ali papapa apa lilino, itolo ukuya nsisimikisyi bo une nimile pa kigemo iki. Pafumile ukuyapo kimo, fibili, fitatu ifisisimikisyo fya ikyēne, ifya Lisyu, itolo katikati iki i Bāngèli lyāyòle. Ngimba umwe mupilike ikyene kikwīgāla ku kabalilo kala, ukufuma apo? Kimo, fibili, fitatu, kilikyosa ndubātīko lwamwambepo, kilikyosa mu lubātīko Lwammasimbo. O, igula indumbula syīnu nu kupilikisya. O, ko kabalilo kaki, kyo fiki kyābagile ukuboneka pa kabalilo aka!

²⁹⁰ Abene baali nkyūmba kyapamwanya, bosa nu bwitikisano bumo, bikugulila. “Kabuno abene aba bikugulila pa Ntwa bisakongelelaga amaka gabo. Abene bikufyukaga mmwanya na mapiko bo ga swanga.”

²⁹¹ Komma ukubūka kukufyūka kula nukuyoba, “Ntwa, une nsuluménie isya mbībi syāngu. Lilino une ngwitikisya nu lwitiko ukuti une ndinagwe Mbepo Mwikemo,” nu kwēnda ukusōka.

“Abēne aba bikugūlila pa Ntwa,” imilungu, amasiku, kilikyosa ikyēne kili, “bisakongelelaga amaka gābo. Abēne bisakufyūka na mapiko ga swanga. Abēne bisakubopa kangi komma ukukatala. Linga abēne bikwenda, abēne batisakusililikaga. Mmanyisya une, Ntwa, mmanyisya une, Ntwa, ukugūlila.” Gūlila pa Ntwa.

²⁹² Pamusi na pakilo, kingikingi, Anna āli mu tempeli, ukumilisa ukwīpūta, pamusi na pakilo. Akabalilo kako abene balintwele Yeso nkati, umwene alinkwisa mula, mfwamaso, ukukinda mu nyumba, alinkwenda ukusyungutula. Unkikulu umfwamaso alinkubika amaboko gake pa Mwene nukunsaya Kyala. Panongwa yakuti, mu bufwamaso bwake bwamumbili, mwa mbepo gwāke, umwēne āgutigwāga na Mbepo, mpaka kūko Umwēne ālimile.

²⁹³ Pala, Simiyoni, ikugulila Umwene, ukugomokela ku buyo bwa lwiputo kunyuma kula, âménye ukuti umwène âli nu lufīngo, nu Mbepo Mwikemo, ukuti umwène akābagile ukufwa; u nnyāmbāla unkāngāle, malongo-lwele, kifuki fyīnja malongo-mahano-na-mana mbukusi. Kangi umwène âli... ābabūfile abāndu pabwēlu, “Une ndisakukēta ubufwe mpaka une ngukēta u Mesiya.” Kangi pa miniti yimo yilayila, u Mwanike unnini ugwaiyolo . . .

Ngimba âli fiki Umwène? Komma umfumuke, bōsa abasikali bīmīle ku butegelo akabalilo kāko abēne bālīntwēle Mesiya nkati, aniēmbetelīgwe lōsa naloli kangi kanunu, kangi mmogi kangi anūngīsīgwe-kanunu, kangi gwalūma bo abāna banini bābo bikwīsa ukusayilīgwa. Lōli u māma unnini uyu āyobīgwe nububībīpo, alinkuti, “Umwène âli nu Mwāna, pānja pa bwegi ubwikemo.” Aniēmbīgwe mu mwēnda gwankibaga, iyōko, imyēnda gya ngambako ya mwīyōko giniēmbīgwe ukusyūngutila Umwène, ikwēnda ukukīndamo nkiyūmba, kangi alīgwēsa ikukyūnga ubutalīpo bwābo ukufuma ku Mwène.

Loli apa kakwisa kala akapambo akanini, akabunganie akanini kala. Anna, ukuya yumo. Simiyoni, uyūngi, ikwēnda ukusuluka ukukīndamo ndukīndi, kisita kumanya akabalilo kāko umwène isakubīka amāso gāke pa Akēne. Kangi afyūsīye amaboko gake nukuti, “Ntwa, itikīsyā u gwambombo Gwāko asōkepo ndutēngāno lilino, ukufwana ni Lisyu Lyāko, kabuno amaso gangu gikuketa ubupoki Bwako.” Hum. Muketile? Nakimo ikikulumba, ikyakumwekuka. U kwāka; kangi palema nalinga ikyēne kikuyobelīgwa mbubībī, ikyēne kyāli kimanyilo.

²⁹⁴ Kangi, umwīsyūgu, i kimanyilo kikuyobīgwa ububībī. Ikyēne kikayanabo nabumo ubupilīkīsanio. Ikyēne–Ikyēne... Ikyēne kikuyobelīgwa u bubībī, nu kukōlelīgwa kilīkyōsa. Loli ikyene kyo kika iki kikubonēlīgwa, ikimanyilo iki kikuyobelīgwa u bubībī. Ili Bangeli likuyoba isya ikyo, “Ikimanyilo, iki kikuyobīgwa u bubībī.”

²⁹⁵ Unko uswe tukūmbuke iki bo uswe tukwēnda ku nyūmba syītu. Komma umwe nasiku ukwītīkīsyā i Ndumi iyī ukufwa ukufuma mu ndumbula syīnu. Kilīkyosa iki ugwe kubomba, komma ugwe ukubomba ikyene. Ugwe inogonela pa Iki, pamusi na pakilo. Kangi ipūta, pamusi na pakilo, kuli u Kyala ukufyusya u nketi Gwake lilino. Uswe twītēndekīsyē, kabuno une ngwītīka, lululu, akabalilo kīsa kuyaga nakamo kangi mma. Uswe tukwīsa . . .

²⁹⁶ “Bulebule, akabalilo kaki ikyene kikuyaga, Nkundwe Branham?” Une ngamanya. Lumo umwīsyūgu. Ikyene kibagile ukuya kilabo. Linga ikyene kikaya umwīsyūgu, une ngulondesyaga ikyene kilabo. Kangi ikyene kibagile ukuya kyīnja iki, ikyīnja kya kilabo, ifyīnja kalongo. Lumo ifyīnja malongo matatu, une ngamanya akabalilo kako ikyene

kikuyaga. Loli une nguyoba, ukufuma lilino ukukindilila, umwe mwítendekesye iminiti yiliyosa.

²⁹⁷ Kangi komma ukwêga itolo ikindukimo mwalwemwalwe. Komma ukubômba ikyo. Komma umwe ukutusya, pamusi na pakilo, mpaka umwe muyobile kwa KƳala. Ikyûnga mwîbène ukufuma ku bûmilisi. Komma ukunyenemusigwa mu kitima. Komma ukubômba ikyo. Ikyo kyo iki kikutwála ifîndu fîngi fiyo ifyâfigili kangi fikupela abându ukutîla ikyène, muketile, yo nôngwa ya bûmilisi bwafigili. Komma umwe ukwitikisya ikyo; komma na panandi. Ugwe ima palapala pala mpaka ugwe kuyoba kwa KƳala. Ukufuma pa fyôsa, ikyène kyo moyo gwâko, kangi ugwe yula yûyo ikuyaga pakwîtûgàla u Syêpwa kula ukukilania. Kangi ugwe usisimikisyege ukuti ugwe itolo utikuponia pakiboko nukuyoba ikimanyisyo, pamo—pamo kwitikisya ikindukimo nu lwitiko. Komma ugwe ukubomba ikyo. Ugwe yoba kwa KƳala. Unko KƳala ayobege kwa ugwe, kangi ketesya iki kikubonekaga kwa ugwe. Kêtésya ifinyonywo fyînu nifyakuboneka, polelo ugwe kwisakumanya kali ugwe uyobile kwa KƳala pamo mma.

²⁹⁸ Kwa umwe mwe mwítike pa Mwêne ulubunju ulu. Kwa umwe, kangi une—une njobile isya kukôlêla kwa pa kigemo. Ngimba umwe mumenye mumo abene bábombile ikyene mu li Bangeli? “Na bu bwingi bwa aba balitike kwa Ntwa, na bu bwingi bwa aba balitike Untwa abalyósigwe mu Ngamu ya Yeso Kristi ku buswe bwa mbibi syabo.” Linga ugwe ukayamo siku . . . Uswe tukâlimo siku ni ngôlelo sya pa kigemo. Abene bakalinafyo siku a bandu ukwisa pala. Akabalilo kako ugwe kubomba ikyo, ugwe kwega kilikyosa. Apa yo u miâna ikwîsa pa kigemo, ikuboneka-gwamatati, kangi ikufugama pâsi, panongwa yakuti umunduyumo âgelile ukumwêga umwêne. Ugwe—ugwe—ugwe ulunakyo kabili-kôsa ikikafu kila ukumwêgamo siku umwêne kângi. Muketile? Kangi ngimba kyo fiki ugwe kubômbaga? Ugwe kwêga kilikyôsa mu kyène. Kangi Yeso aatile, “Bosa aba Tata ambele Une bisakwisaga kwa Une.” Syala ni Lisyu lila. KƳala isakubomba fyosa ifi fisiyele fya ikyene. Uko ko kutalusya. Uko ko kutalusya. KƳala isakubômbâga ifingi fya ikyène.

²⁹⁹ KƳala abasaye umwe. Une ngusubila ukubabona umwe kangi ikilo iki, ngusûbila, aligwesa gwa umwe uyu abagîle. Une mmenye mwe bingi ba umwe mukufimbilisigwa ukusyala panja, ukusôkápo. Une nguyaga pasi, ikilo iki, ukumpilika unkundwe gwangu, linga ikyene kikuyaga bwîgâne bwa KƳala. Une ndikulonda ukwega indumi syake syosa-sibili.

³⁰⁰ Kangi—kangi Nkundwe Neville yo nnyambala unnyâfu gwa KƳala. Kangi une mmenye, une mmenye yûyo. . . Akabalilo kâko une ngumpilika umwêne ikulûmbilîla, une mmenye ukwêne kukwîsa ukufuma nukutalula ku ndumbula yâke. Une mmenye ikyo. Kangi Nkundwe Neville, bo mûmo umwêne âyobîle ikilo kimo, ubuyobelepo bula, alinkuti Une nâtêndîke

ubuyobelo, “Ilisiku limo une nisakummōsya umwene mu Ngamu ya Yeso.” Une nābombīle. Nongwa ya fiki? Une nālimbwēne ubwanaloli-ndumbula kangi ubwanaloli mwa umwene. Une nāmenye linga umwene...ābagīle ukupígwe ku mwene, nukumbona umwene...kangi umwene—umwene ābagīle naloliloli ukukibona Ikyene, amaso gake gisakwigukaga, umwene ikwambilila Ikyene. Une nāgūlīle, nu kukibūla i kipanga, “Komma umwe ukupasya, ukuti undumbilili gwa Methodisti yula ikwisa kanunu.” Kangi apa umwēne alipo umwīsyūgu, u ntīmi gwa kipānga, itolo ukuya mwīmīkīgwe mu mbōmbo mūmo umwēne abāgīle, mu Ndumi. Umwene ikwitika Kyala. Kangi une mmenye, akabalilo kako une ngupilika ikindukimo kikufuma kwa Nkundwe Neville, Une mmenye ikyēne kyo kwanaloliloli, ukwisa ukufuma kwa Kyala, panongwa yakuti umwēne yo luko lula ulwa nnyāmbāla.

³⁰¹ Une ndāmbalike amaboko gāngu pa fifūnga apa ifi fīpūtīligwepo. Ngusūbila, aligwēsa gwa umwe āmbilīle u lusayo ukufuma kwa Kyala. Ngusūbila ukuti Kyala ali pa ndumbula syīnu.

³⁰² Uswe tutiku—uswe tuti kwīsa apa uku—ukuya nu lusayo ukufuma kwa Kyala, mbwīngi fīyo, bo uswe tukwīsa apa. Ilisiku lililyosa uswe tukutuya umūyi, uswe tuli nu lusayo ukufuma kwa Kyala. Iki uswe tukwīsa apa ukubōmba, ko kugolosigwa, ukutumulako, ukubūtako i ndūmbūla syītu, kangi ukufika pankyeni pa Kyala, kangi ukwitika Kyala ni ndumbula syitu syosa.

³⁰³ Kumbukilaga i Lisyu Iya Ntwa. Kangi ukwībwa mma, nu kutoligwa mma, ukukéta ukukilania pa kimanyilo ikyabwanaloli ikutumīgwa ukufuma kwa Kyala.

Kangi polelo une nguyaga pakusanusya ulukomano kwa Nkundwe Neville, unko umwēne ayobe kilikyosa umwēne ikulonda ukuyoba.

[Nkundwe Neville ikuyoba, “Une nsisimikīsyē, mwe, une ngubabūla umwe, Une mmēnye ukuti Kyala āsisimikīsyē iki uswe twāgūlīle mu bwākwānda bwa bubōmbēlo. Bo une ngukēta ukukilania i mbalilo ya fisyo, ulubunju ulu, une mmenye ukuti ikyēne kyo kili kanunu ukuti ugwe gwāli apa, kangī ikyēne kyo kinunu ukuti une njīle apa, kangī une nābagīle ukuya apa, kangī umwe mwabagīle ukuya apa. U butumīgwe bwāko bufwānikīsigwe nubutalusye linga ugwe kufyūsya ubwēne ukuya lūlo. Iki ugwe uli nakyo ulubunju ulu, ugwe ubagile ukuya nakyo panongwa yakuti ugwe gwāmbilīle ikyene kya Kyala.]

[“Kangi mbimbibi uswe tukuyaga nu bubōmbēlo bwa lōsyo, ukukōnga iki. Kangi Nkundwe Willard Collins isakubōmbelāga mu bubōmbēlo bwa lōsyo, kangī uswe tulinabo babili pamo bīngipo abīgāne. Kangī uswe tukulonda ukukéta abīgāne

mia-yumo panongwa ya lōsyo mu Ngamu ya Yeso Kristi, ulubunju ulu.”]

Ameni!

[“Umilisa ukubonesya ulwitiko lwako mu bubonekelo pabwelu. Ulwitiko lukayamo siku mbōmbo. Ulwitiko, lwakuyobigwa, lukaya lununu. Loli ulwitiko, lubonesigwe, lo lubatiko lwa i Bāngeli.”]

Ameni! Uko ko kotalusya.

[“Ukwisila mu lupilikilo, ulwitiko lubagile ukubombigwa. Alipaga Kyala kwa aligwēsa, ulubunju ulu, aba bali apa, aba bikwīpilika ukubika lūlo ukubōmba, umwe muli isaga. Linga iki kyo i, linga iki kyo panini pānja pa lubātiko lwīnu lwa iki umwe mwābāmbike, pamo lumu umwe mwāli nu lulagilano mbimbibi ukutendeka, pamo ikindukimo, lunga umwe mubagile ukufwānisa ukukābisa ikyo, nukukīndāmo nkabōmbo ka bupilikilo, Une ngwitika ukuya nkundwe gwinu ugwakwīyisa mwa Kristi, kangi ukuya mbomba-ntuli palikimo nu nsololi gwa Kyala, Une ngwitika ikyene kikuyaga—ikyene kikuyaga busobi ubununu bwāko bosa, ukutendeka ulusalolula lilino.”]

Kyala tupaga ikyene!

[“Kangi tupaga ukuti ugwe kwisa, nukwega ubuyo bwako pakati pa bangi aba bo bakōsigwa, ukuti umwe mubagile ukuya mu mbalilo iyi, iyi yikutēndeka akatimo akanini aka. O, ikyene kyo kinunu, bule ikyene? ukuya yumoywene gwa Bāke, kangi ukuya ukufwana ni Lisyu Lyāke. Tuli ima uswe twesa palikimo, bo uswe tukwītēndekisa ukusātisa.]

[“Pandungu ugu gukwīsa, Nkundwe Branham isakugomokelāga na uswe kāngi. Unko uswe tukumbukile ubufumusye bula. Umwēne āyobīle umwēne isakuyāga pāsi apa ikilo iki, lōli umwēne akāyobīle umwēne ikubūmbulusya. Loli, ikinyonywo kyangu kyo, akabalilo kosa, ukuti umwene ikubombaga. Kangi umwene atikulondigwa ukuya nu lutende nalumo ukufwana kūko une ngwima pa ikyo. Ikinyonywo kyangu kyo kifuki naloliloli, mmenye ukuti i Ndumi kangi u—u bukōlélo ubu umwene ali nabo, kyo kyakulondigwa ikikulumba ikya lisiku ilyabumalikisyo ili. Une ngupa ubuyo, akabalilo kosa.]

[“Une nguyobaga iki mu kuyapo kwa bandu nu mwene: Une ne, nubuhobofu ngwisakupapo ubuyo, akabalilo kosa, mbubombelo bulibosa, ku Ndumi iyi yo une ngwitika, panongwa yakuti Kyala āyobīle ukwisila mwa babili ba uswe, ulubunju ulu, ukubonesya ikimanyilo kya iki. Kangi une ndikwanda ukuya nu lusako ulwa kya gwakubagila itolo ukuya yumo uyu abagile ukupa u buyo ku mwene.]

[“Kangi une mbagile, ikilo iki, ukuti une ngusangulukaga, linga unkundwe gwitu, nu gwambombo kangi u nsololi gwa

Kyala, āli fiyo āliganile ukubōmbo ukubōmba, une ukukīnda-fyōsa nubuhobofu nisakupa u buyo ku mwēne. Itolo kwēne ku lisyu lyāke, kilikyōsa umwēne ikwīpilika. Lōli, umwēne ayōbīle, kangī uswe itolo tukutūsyāga ubutumulo bwa kindu kyōsa mmaboko ga Kyala Mwenemaka.”—Nsimbi.]

³⁰⁴ Ugwe ukaabagiile ukusumapo ikindukimo ikinyafu, kibagile ugwe, ukufuma ku nkundwe ugwanaloli? Inongwa iyi une... Muketile, binangu, une—une mmenye umwe munganile une. Umwe munganile Nkundwe Neville. Umwe munganile bandu bosa ba Kyala. Uswe tuganene yumo nunnine. Linga kālipo a kabalilo aka uswe tukulōndigwa ukōngelelāpo ukuganana yumo nu nnine, ko lilino. Uswe tukufimbilisigwa ukuya kifuki fiyo palikimo, nkundwe, ukuti uswe itolo... Uswe tukundile ukuya banywamupo ukukinda bakundwe ba lilopa na bakalumbu. Ulo lo lugano ulu lukufimbilisigwa ukuya mu ndumbula syitu kuli yumo nu nnine, ulutende nu luyindiko, ulwapamwanya ukukinda. Kangi une nkiganile ikyo. Une nkiganile ikyo ikyanaloliloli.

³⁰⁵ Kangi apa, Nkundwe Neville, kangī Nkundwe Oldrong, Nkundwe... Une ngwitika yula āli Nkundwe Funk, ikyēne kikāpilikisigwāga nukuya bo umwēne, uyu āpēle i ndumi yila kunyuma kula. Ikyo kīsile... isyēne sikufumila kwa Kyala, indumi sila, mwinangu, isyēne naloliloli syābōmbāga. Aligwesa uyu ali nu kumanyila-ngāni kwamwambepo amenye ikyo.

³⁰⁶ Loli apa po kilipo iki ikylene kili. Mbukege, une—une nunganile Nkundwe Neville fiyo mpaka une ngwinogona iki, umwe muketile. Une—une ndikulonda ukuyoba nakimo pene papo une ndi nakyo ikindukimo ukufuma kwa Kyala ukukubula ugwe. Muketile? Kangi une nāli na iki—iki kikwisa pa ndumbula yangu, ukufwana a masiku mabili pamo matatu aga gakindilepo, kangī une ngāfikilepo ukukēta ikyēne fiyo mpaka ikilo kyamayolo, ukubopa lōsa a Masimbo manini. Iyo yo nongwa une nisile ukubapoka ikylene. Ikyene kyo ukufuma mmaboko gangu lilino. Umwe muketile? Kilikyosa iki ugwe kubomba ni kyene, ikyo kyo kili, ikyo kikuyaga, kwa ugwe, ugwe uketile. Loli ikylene kyo ukufuma pa kiboko kyangu.

³⁰⁷ Lōli, Nkundwe Neville kangī une, uswe tuli itolo njila yila. Linga une ngwisa pasi apa, itolo uku—itolo ukuyoba utubalilo tumo, kangī ikindukimo bo ikyo, kangī Nkundwe Neville āli ni ndumi ukufuma kwa Kyala, une āngali nītūgāsye palapala pāsi. Ena, naloli. Une āngali ngupele u buyo ku ndumi ya Kyala, bwila. Muketile? Iyo yo njila uswe tukubombela yumo nu nnine. Kangi iyo yo nongwa une nguyoba ukuti une ngwisa... Linga—linga Kyala atikumbapo une kalikosa, polelo, lumo itolo ukuyoba, kangī linga Kyala ikupa Nkundwe Neville kalikosa, kangī une ndi apa pa kigemo, Ndungu kulubunju, Ndungu pakilo, akabalilo kalikōsa ikyēne kili, Nkundwe Nevill ābagile itolo, umwēne āngali ikuya mbwīngi bo bula ubwa nkūndwe,

umwene abagile ukwisa kwa une, nukuti, “Nkundwe Branham, une ngwitika ugwe ukuya gwambombo gwa Kyala, loli u Ntwa ambelile itolo indumi.” Ugwe kubombaga ikyo, bule? [Nkundwe Neville ikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi.] Ena, nkulumba.

³⁰⁸ Une āngali ngubomba kilakila ku mwene, linga umwene āyága pakuyoba. Une mbagile ukuyoba, “Nkundwe Neville, ngimba ugwe kunswaga une? Kyala ambéle une i ndumi. Une ngufimbilisigwa ukuyoba ikyene ku bandu, lululu lilino.” Kangi umwēme, Nkundwe Neville, ābagile ukusókàpo palapala pānja pa njila; lumo yumo gwa uswe, ukubūka kwa yumo uyūngi. Muketile? Iyo yo njila iyi uswe tukubombela. Kangi polelo linga uswe, linga une ndikuyaga ni kindu nakimo, polelo une . . .

³⁰⁹ Une itolo nunganile ukumpilika umwene ikulūmbilīla. Une nālimpilike umwene. Balinga bālimpilike umwene, ikilo kya Ndungu ugu gwakindaga? Indumi inunu fiyo, une ngukubula ugwe. Iyene yapinyiligwe mula, iki kyayobigwe ndubunju.

Kangi, bāndu, une ngubabūla umwe, umwe muli ni Lisyu lya Kyala ili umwe naloliloli mukufimbilisigwa ukuya būmi kanunu nukuya ntalusye.

Kyala akusaye ugwe lilino, Nkundwe Neville.

I KIMÁNYILO KYÁBWĀNALÒLI IKI KIBONELÌGWE KYA61-1112

(A True Sign That's Overlooked)

Ubulumbilili ubu butwaligwe nu Nkundwe William Marrion Branham, ubu pakwanda bwatwaligwe nki Ngereza pa Ndungu kulubunju, Novembala 12, 1961, ku Branham Tabernacle mu Jeffersonville, Indiana, U.S.A., bwegigwe pa busimbe bwa tepi ya magneto kangi busimbigwe kisitakutumula mu ki Ngereza. Ukusimba ukwa mu Kyangonde ubu bwasanusigwe nu kuyabanisigwa na ba Voice of God Recordings.

KYANGONDE

©2024 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS

P.O. BOX 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.

www.branham.org

Ukusasania isya kwegwelelakwegelela

Ukusoka isya kwegwelelakwegelela. Ubwabuke bosa bukanisigwe. Ilibuku ili libagile ukubindikisigwa mfikalatasi pa kompyuta ya kunyumba ukuti ufibombelege imbombo yuyugwe pamo ukubayabilako abangi, kisita kuhombigwa, fiyege fyombo fyakubombela imbombo pakusasania Inongwa inunu isya Yeso Kristi. Ilibuku ili likabagila ukuulisigwa, pamo ukubindigwa ukuti gayege mingimingi, pamo ukusanusigwa pa webusaiti, pamo ukubikigwa mmakina agakusungasunga, pamo ukusanusigwa mu ndimi isingi, pamo ukulibombela imbombo iyakusyagilamo ihela kisita kwitikisigwa mwakalata unsimbigwe ugwa Voice Of God Recordings®.

Linga kulonda upilike inyingi pamo ifyombo ifingi ifi filipo ulisimbilaga ku:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org